

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Ekonomia**

1. Poziom/y studiów: **I i II stopień**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Ekonomia i finanse

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku. **Nie dotyczy**
- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku. **Nie dotyczy**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

¹ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Ekonomia (Economics), studia I stopnia

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów kierunku Ekonomia	Efekt uczenia się opisujący program studiów. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia absolwent kierunku Ekonomia:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia
1	2	3
WIEDZA		
06E-1A_W01	Zna terminologię używaną w ekonomii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie nauk społecznych.	P6S_WG P6U_W
06E-1A_W02	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu innych nauk społecznych (socjologii, zarządzania, prawa) i ich relacji do ekonomii.	P6S_WG P6U_W
06E-1A_W03	Zna kluczowe wydarzenia z historii gospodarki światowej oraz sposoby oceny i interpretacji ich przyczyn i skutków z punktu widzenia najważniejszych teorii ekonomicznych oraz dylematów współczesnej cywilizacji.	P6S_WG P6S_WK P6U_W
06E-1A_W04	Ma zaawansowaną wiedzę na temat zachowań konsumentckich oraz producenckich i wpływu otoczenia na decyzje rynkowe.	P6S_WG P6S_WK P6U_W
06E-1A_W05	Ma zaawansowaną wiedzę na temat znaczenia zasobów naturalnych dla kształtowania się procesów ekonomicznych oraz przyswoił sobie koncepcję zrównoważonego rozwoju.	P6S_WG P6S_WK P6U_W
06E-1A_W06	Posiada zaawansowaną wiedzę umożliwiającą ocenę zjawisk ekonomicznych w perspektywie krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej.	P6S_WG P6U_W
06E-1A_W07	Zna narzędzia ilościowe wykorzystywane w badaniach ekonomicznych oraz do rozwiązywania problemów decyzyjnych, strategicznych i operacyjnych.	P6S_WG P6U_W
06E-1A_W08	Zna przepisy prawa z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P6S_WG P6U_W
UMIĘJĘTNOŚCI		
06E-1A_U01	Potrafi dokonać obserwacji zjawisk ekonomicznych ze wskazaniem ich przyczyn, wykorzystując narzędzia analityczne.	P6S_UW P6U_U
06E-1A_U02	Potrafi wykorzystywać zaawansowaną wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu formułowania praktycznych wniosków użytecznych dla decydentów, a także analizowania i interpretowania różnorodnych problemów ekonomicznych.	P6S_UW P6S_UK P6U_U
06E-1A_U03	Umie przewidywać skutki decyzji ekonomicznych w oparciu o znajomość teorii ekonomicznych i technik prognostycznych.	P6S_UW P6U_U
06E-1A_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień ekonomicznych, wykorzystując różne ujęcia teoretyczne zarówno z dorobku ekonomii, jak i dyscyplin pokrewnych.	P6S_UK P6U_U
06E-1A_U05	Potrafi sporządzać zestawienia, raporty, analizy i ekspertyzy ułatwiające podejmowanie poprawnych decyzji ekonomicznych.	P6S_UW P6S_UK P6U_U

06E-1A_U06	Posiada zdolność samodzielnego gromadzenia, selekcji i przetwarzania informacji z zakresu zjawisk społecznych i ekonomicznych oraz potrafi zidentyfikować luki w swojej wiedzy i samodzielnie je uzupełnić.	P6S_UW P6S_UO P6S_UU P6U_U
06E-1A_U07	Potrafi pracować w zespole rozwiązującym konkretne zadania z zakresu ekonomii, prawidłowo postępując się wybranymi normami oraz pełniąc różne role; posiada przy tym umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych.	P6S_UO P6U_U
06E-1A_U08	Potrafi posługiwać się językiem obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ze szczególnym uwzględnieniem terminologii charakterystycznej dla dyscypliny ekonomia i finanse).	P6S_UK P6U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06E-1A_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy, dokonuje samooceny własnych kompetencji, nabytą wiedzę i umiejętności potrafi uzupełniać i doskonalić, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	P6S_KK P6U_K
06E-1A_K02	Jest świadom ograniczeń poznanych teorii i metod badawczych oraz jest otwarty na nowe teorie i metody; kreatywnie poszukuje rozwiązań stawianych przed nim problemów.	P6S_KK P6U_K
06E-1A_K03	Formułuje własne stanowisko, dobierając argumenty na rzecz jego poparcia, ale także jest elastyczny i potrafi prowadzić dyskusję, uwzględniając argumenty na rzecz innych poglądów.	P6S_KK P6U_K
06E-1A_K04	Dbą o rzetelność prowadzonych analiz i precyzję wyводу i wykorzystywanych danych, jest krytyczny wobec własnej pracy.	P6S_KK P6S_KR P6U_K
06E-1A_K05	Potrafi pracować i współdziałać w grupie, aktywnie uczestniczy w grupach, organizacjach czy instytucjach, jest otwarty na współpracę i budowę relacji, reprezentuje postawę kreatywną i przedsiębiorczą, jest gotowy do podejmowania zawodowych wyzwań, wytrwale dąży do realizacji indywidualnych i zespołowych działań.	P6S_KO P6U_K
06E-1A_K06	Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej, z poszanowaniem praw autorskich, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga moralne dylematy związane z wykonywaniem zawodu, ma przekonanie o znaczeniu zachowania się w sposób profesjonalny, jest wrażliwy na problemy społeczne, ekonomiczne i ekologiczne.	P6S_KO P6S_KR P6U_K
06E-1A_K07	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, odpowiednio określa priorytety służące realizacji określonych zadań, jest otwarty na szanse komercyjnego wykorzystania swojej wiedzy.	P6S_KR P6U_K
06E-1A_K08	W ramach prac badawczych postępuje zgodnie z zasadami ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P6S_KR P6U_K

Ekonomia (Economics), studia II stopnia

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów kierunku Ekonomia	Efekt uczenia się opisujący program studiów. Po ukończeniu studiów II stopnia absolwent kierunku Ekonomia:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
06E-2A_W01	Zna terminologię używaną w ekonomii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie nauk społecznych na poziomie rozszerzonym.	P7S_WG P7U_W
06E-2A_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu innych nauk społecznych (socjologii i psychologii, prawa i filozofii, zarządzania) i ich relacji do ekonomii	P7S_WG P7U_W
06E-2A_W03	Posiada uporządkowaną i sformalizowaną wiedzę na temat historii rozwoju instytucji rynkowych oraz rozumie kontekst ich powstawania i ewolucji.	P7S_WG P7S_WK P7U_W
06E-2A_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat współczesnych i historycznych nurtów ekonomicznych, ich głównych twierdzeń oraz ich krytycznej oceny z punktu widzenia dylematów współczesnej cywilizacji.	P7S_WG P7S_WK P7U_W
06E-2A_W05	Posiada pogłębioną wiedzę na temat zachowań przedsiębiorców w zakresie zarządzania produkcją, gospodarowania zasobami czy inwestowania, a także konsumentów w zakresie wyboru dóbr, optymalizacji czasu pracy czy gospodarowania oszczędnościami, jak również rozumie współzależności między podmiotami na rynku.	P7S_WG P7S_WK P7U_W
06E-2A_W06	Ma pogłębioną wiedzę na temat znaczenia zasobów naturalnych i czynników instytucjonalnych dla kształtowania się procesów ekonomicznych.	P7S_WG P7S_WK P7U_W
06E-2A_W07	Posiada pogłębioną wiedzę umożliwiającą ocenę zjawisk ekonomicznych w perspektywie krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej.	P7S_WG P7U_W
06E-2A_W08	Zna narzędzia ilościowe wykorzystywane w badaniach ekonomicznych oraz służące do rozwiązywania problemów decyzyjnych, strategicznych i operacyjnych – również w ujęciu dynamicznym.	P7S_WG P7U_W
06E-2A_W09	Zna przepisy prawa z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P7S_WG P7U_W
UMIEJĘTNOŚCI		
06E-2A_U01	Potrafi dokonać pogłębionej obserwacji zjawisk ekonomicznych i zinterpretować związki pomiędzy wywołującymi je czynnikami, wykorzystując właściwe narzędzia analityczne.	P7S_UW P7U_U
06E-2A_U02	Potrafi wykorzystywać zarówno pogłębioną wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu formułowania praktycznych wniosków użytecznych dla decydentów, a także analizowania i interpretowania różnorodnych problemów ekonomicznych; ponadto potrafi krytycznie dobierać metody analiz.	P7S_UW P7S_UK P7U_U
06E-2A_U03	Umie analizować i przewidywać skutki decyzji ekonomicznych w oparciu o znajomość teorii ekonomicznych oraz ilościowych i jakościowych technik badawczych.	P7S_UW
06E-2A_U04	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie na tematy dotyczące różnorodnych zagadnień ekonomicznych oraz leżących na pograniczu różnych dyscyplin naukowych; ponadto potrafi przedstawić merytoryczne uzasadnienie prezentowanych opinii.	P7S_UK P7U_U

06E-2A_U05	Potrafi sporządzać raporty, analizy i pogłębione ekspertyzy ułatwiające podejmowanie poprawnych decyzji ekonomicznych w warunkach niepewności i ryzyka.	P7S_UW P7S_UK P7U_U
06E-2A_U06	Posiada zdolność samodzielnego gromadzenia, selekcji i przetwarzania informacji oraz potrafi zidentyfikować luki w swojej wiedzy i samodzielnie je uzupełnić, a także odnieść posiadaną wiedzę do własnych decyzji gospodarczych.	P7S_UW P7S_UO P7S_UU P7U_U
06E-2A_U07	Potrafi pracować w zespole rozwiązującym konkretne zadania z zakresu ekonomii, pełniąc także rolę kierowniczą oraz samodzielnie dobierając środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych wymagających rozszerzonych umiejętności w odniesieniu do różnego rodzaju norm prawnych i etycznych.	P7S_UO P7U_U
06E-2A_U08	Potrafi posługiwać się językiem obcym, na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów.	P7S_UK P7U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06E-2A_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy, dokonuje samooceny własnych kompetencji, nabytą pogłębioną wiedzę i umiejętności potrafi uzupełniać i doskonalić, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, świadomie kształtuje własną karierę zawodową.	P7S_KK P7U_K
06E-2A_K02	Jest świadom zalet i ograniczeń poznanych teorii i metod badawczych; kreatywnie poszukuje rozwiązań stawianych przed nim problemów i jest otwarty na nowe koncepcje naukowe i metodologiczne.	P7S_KK P7U_K
06E-2A_K03	Potrafi angażować się w dyskusje i formułować w ich toku własne stanowisko, przy czym potrafi wskazywać argumenty na rzecz poparcia swojej opinii, pozostając jednak otwartym na argumenty na rzecz innych poglądów.	P7S_KK P7U_K
06E-2A_K04	Dbą o rzetelność prowadzonych analiz i precyzję wyводу, jest krytyczny wobec własnej pracy oraz dostrzega ograniczenia danych wykorzystywanych w badaniach.	P7S_KK P7S_KR P7U_K
06E-2A_K05	Potrafi pracować i współdziałać w grupie, aktywnie uczestniczy w grupach, organizacjach czy instytucjach, jest otwarty na współpracę i budowę relacji, na potrzeby i oczekiwania innych osób, reprezentuje postawę kreatywną i przedsiębiorczą, umie zarządzać zespołami ludzkimi, jest gotowy do podejmowania zawodowych wyzwań, wytrwale dąży do realizacji indywidualnych i zespołowych działań.	P7S_KO P7U_K
06E-2A_K06	Postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej, z poszanowaniem praw autorskich, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga moralne dylematy związane z wykonywaniem zawodu, ma przekonanie o znaczeniu zachowania się w sposób profesjonalny, jest wrażliwy na problemy społeczne, ekonomiczne, ekologiczne.	P7S_KR P7S_KO P7U_K
06E-2A_K07	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, odpowiednio określa priorytety służące realizacji określonych zadań, jest otwarty na szanse komercyjnego wykorzystania swojej pogłębionej wiedzy.	P7S_KR P7U_K
06E-2A_K08	Postępuje zgodnie z dobrymi praktykami dotyczącymi zasad ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P7S_KR P7U_K

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Anetta Kuna-Marszałek	dr hab./prof. UŁ/zastępca dyrektora Instytutu Ekonomii/przewodniczący zespołu
Piotr Krajewski	dr hab./prof. UŁ/dyrektor Instytutu Ekonomii
Mariusz Sokołowicz	dr hab./prof. UŁ/prodzikan ds. kształcenia
Piotr Gabrielczak	doktor/adiunkt/ prodziekan ds. współpracy z zagranicą
Joanna Dzionek-Kozłowska	dr hab./prof. UŁ/kierownik Katedry Historii Ekonomii
Agnieszka Drzymała	doktor/adiunkt/kierunkowy pełnomocnik ds. ECTS
Tomasz Grabia	doktor/adiunkt
Agnieszka Kłysik-Uryszek	doktor/adiunkt
Tomasz Legiędź	doktor/adiunkt/opiekun naukowy Studenckiego Koła Naukowego Paradygmat
Katarzyna Piłat	doktor/adiunkt/ Menadżer praktyk ds. funkcjonowania gospodarki
Agata Wieczorek	doktor/adiunkt
Justyna Wieloch	doktor/adiunkt

Wykaz najczęściej stosowanych skrótów:

ACW – Akademickie Centrum Wsparcia

COS – Centrum Obsługi Studenta

CPUŁ – Centrum Promocji Uniwersytetu Łódzkiego

CSiPZ – Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych

IE – Instytut Ekonomii

WES – Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	53
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	56
Wykaz załączników do Części I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim (załączniki zostały zamieszczone na końcu Raportu samooceny)	60
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	62
Część III. Załączniki	64
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	64
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	98

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Łódzki (dalej: UŁ) to jedna z największych polskich uczelni wyższych, a zarazem największa tego typu jednostka w regionie łódzkim. W myśl Strategii przyjętej na lata 2021-2030 UŁ realizuje cztery podstawowe cele: (1) dynamiczny rozwój potencjału naukowego; (2) realizacja nowoczesnego kształcenia opartego na badaniach naukowych i współpracy z otoczeniem; (3) wzmocnienie znaczenia uczelni jako instytucji kreującej rzeczywistość w otoczeniu; (4) integracja i rozwój wspólnoty akademickiej wokół wartości akademickich³.

Uczelnia kształci wysokiej klasy naukowców i specjalistów w wielu dyscyplinach nauk humanistycznych, społecznych, przyrodniczych i ścisłych oraz współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno na poziomie kadrowym, zapewniając wykwalifikowanych pracowników, jak i badawczym, oferując wiedzę i kompetencje przedsiębiorstwom z różnych gałęzi gospodarki. Ponadto UŁ angażuje się w wiele projektów społecznych i kulturowych w Łodzi.

Uniwersytet Łódzki jest uczelnią otwartą na świat – wciąż rośnie liczba uczących się w niej studentów z zagranicy, a polscy studenci wyjeżdżają za granicę dzięki programom wymiany. Siłą UŁ jest „jedność w różnorodności”, o czym świadczy 30 dyscyplin naukowych w ramach 3 dziedzin nauki, 15 centrów naukowo-badawczych, 13 wydziałów, 4 szkoły doktorskie, 900 doktorantów, ponad 100 kierunków studiów (oferujących 170 specjalności), 25 000 studentów, w tym prawie 2 000 spoza naszego kraju, ponad 7 000 absolwentów rocznie, ponad 2 000 nauczycieli akademickich, oraz 35 profesorów wizytujących z zagranicznych ośrodków akademickich.

Silna pozycja UŁ jest pokłosiem z jednej strony dużego potencjału rozwojowego, a z drugiej – dążeń badaczy tej uczelni do podejmowania wyzwań współczesnej nauki oraz potrzeb środowiska społecznego, kulturowego i gospodarczego. Dlatego nadrzędny kierunek rozwoju UŁ opiera się na wspieraniu i promowaniu rozwoju badań naukowych oraz możliwego dzięki ich prowadzeniu udoskonalaniu procesu kształcenia studentów i doktorantów, zwiększaniu międzynarodowej rozpoznawalności, komercjalizacji wyników badań pracowników, doktorantów i studentów, współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym i z instytucjami kultury oraz współpracy międzynarodowej. Struktura dyscyplin mieszcząca się w unikalnej kompozycji szerokiego spektrum dziedzin obejmujących zarówno nauki humanistyczne, społeczne, jak i eksperymentalne, tworzy silny fundament i atut w rozwoju UŁ.

³ Strategia Uniwersytetu Łódzkiego 2021-2030,

www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Strategia_Uniwersytetu_Łódzkiego_2021-2030.pdf

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Program studiów realizowany na kierunku Ekonomia (I i II stopień) **jest zgodny z misją zawartą w Strategii Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021–2030⁴**. Misję tę stanowi rzetelne prowadzenie badań naukowych tak, by prawda z nich płynąca pozwalała mądrze kształcić kolejne pokolenia oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesnego świata. Gros kadry dydaktycznej prowadzącej kursy ujęte w programie studiów na kierunku Ekonomia (Economics) to pracownicy badawczo–dydaktyczni, co stanowi doskonałą podstawę dla przekazywania słuchaczom najnowszej wiedzy i dzielenie się wynikami prowadzonych badań. Co więcej, program studiów jest realizowany zarówno w języku polskim, jak i angielskim, co z kolei przekłada się na praktyczną realizację zasadniczych, wskazanych w Strategii, wyróżników Uniwersytetu Łódzkiego – siły różnorodności oraz właściwej dla Łodzi tradycji międzykulturowości, która na Uniwersytecie jest krzewiona poprzez otwartość na studentów pochodzących z różnych krajów oraz tworzenie dla nich przyjaznego środowiska do zdobywania wiedzy. **Program studiów stwarza w istocie fundament dla osiągnięcia wszystkich głównych celów strategicznych wskazanych w Strategii UŁ.** Poza wskazanym już oferowaniem nowoczesnego kształcenia opartego na prowadzonych przez pracowników badaniach naukowych (cel 2 Strategii UŁ), pozwala on również na dostarczanie bodźców dla rozwoju naukowego kadry akademickiej (cel 1), pogłębianie związków pomiędzy oferowanym kształceniem a otoczeniem społecznym i gospodarczym (cel 3) oraz rozwój wspólnoty akademickiej wokół fundamentalnych wartości UŁ zawartych w sentencji „Veritas et Libertas”, która stanowi motto uczelni (cel 4).

Od kandydatów na studia I stopnia oczekuje się, że posiadają ogólną wiedzę o współczesnych problemach społeczno–gospodarczych oraz zdolność do stosowania narzędzi analitycznych pozwalających na samodzielne rozwiązywanie umiarkowanie złożonych zadań, czego potwierdzeniem jest świadectwo dojrzałości. Oczekuje się ponadto, że kandydaci posługują się językiem angielskim na poziomie co najmniej B1 w przypadku studiów w języku polskim i B2 przy studiach w języku angielskim. Z kolei od kandydatów na studia II stopnia oczekuje się dysponowania uprzednio zdobytą wiedzą na temat zagadnień społeczno–gospodarczych oraz posługiwania się aparatem analitycznym pozwalającym badać życie gospodarcze, identyfikować luki w posiadanej wiedzy i samodzielnie je uzupełniać. Tak określone wymagania dają podstawę do rozwoju naukowego oraz szansę na późniejszy sukces absolwentów na rynku pracy.

Pogłębianie związków pomiędzy prowadzonym na kierunku Ekonomia (Economics) kształceniem a potrzebami otoczenia społeczno–gospodarczego uczelni umożliwia także takie kształtowanie oferty dydaktycznej, by była ona modyfikowana pod kątem zmieniających się warunków rynkowych. Konieczność ta jest również uwypuklona w Strategii UŁ. **Na kierunku Ekonomia niezbędna elastyczność w doskonaleniu koncepcji kształcenia dokonuje się przede wszystkim poprzez odpowiednie modyfikowanie oferty wykładów do wyboru oraz specjalności.** W procesie tym aktywnie uczestniczą interesariusze zewnętrzni – praktycy działający w ramach Rady Biznesu na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym (dalej: WES), absolwenci kierunku Ekonomia (Economics) oraz przedstawiciele otoczenia społecznego będący członkami Rady Konsultacyjnej funkcjonującej przy Instytucie Ekonomii (dalej: IE), który jest opiekunem tego kierunku. Obecnie na studiach I stopnia w języku polskim oferowanych jest pięć specjalności – Metody ilościowe w biznesie i ekonomii, Kreowanie kompetencji menedżerskich, Kierowanie małą i średnią firmą, Ekobiznes oraz Nowoczesna ekonomia, natomiast na studiach tego samego stopnia w języku angielskim, które są wybierane przez mniejszą liczbę studentów – dostępne są dwie z nich (Quantitative Methods in Business and Economics i Eco–business) oraz dodatkowa specjalność dedykowana studentom posiadającym odpowiednio wysokie kompetencje językowe do prowadzenia aktywności

⁴ https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Strategia_Uniwersytetu_%C5%81%C3%B3dzkiego_2021-2030.pdf

gospodarczej w skali międzynarodowej (International Business). Z kolei na studiach II stopnia oferowane są cztery specjalności, które pozwalają pogłębić umiejętności uzyskane na wcześniejszym etapie studiów, tj. Zaawansowana analiza ekonomiczna, Gospodarka cyrkularna, Zarządzanie rozwojem firmy oraz Kreowanie kompetencji menedżerskich (na poziomie zaawansowanym). Na studiach magisterskich w języku angielskim studenci mogą wybierać spośród dwóch pierwszych z nich (Advanced Economic Analysis oraz Circular Economy) oraz pogłębiać wiedzę i umiejętności w ramach specjalności International Business.

Dzięki kształtowanemu w ten sposób programowi studiów, absolwenci kierunku mogą zdobyć wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające im podjąć pracę we wszelkiego typu podmiotach gospodarczych – przedsiębiorstwach, bankach, instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych sektora prywatnego i publicznego, administracji centralnej i samorządowej oraz organizacjach non-profit, a także rozwijać własną działalność gospodarczą. Biegła znajomość specjalistycznego słownictwa i aparatu pojęciowego związanego z funkcjonowaniem w międzynarodowym otoczeniu biznesowym nabywana w toku studiów realizowanych w języku angielskim umożliwia podjęcie zatrudnienia w podmiotach zagranicznych działających na rynku polskim, a także za granicą. Szeroka gama kursów realizowanych w języku angielskim na studiach z polskim językiem wykładowym daje również polskim absolwentom podstawy do rozwijania tej ścieżki kariery zawodowej.

Wysoka jakość kształcenia pozostaje w ścisłej korespondencji z prowadzoną przez wykładowców działalnością naukową. W latach 2017–2022 pracownicy Instytutu Ekonomii, z którego rekrutuje się trzon kadry dydaktycznej, opublikowali ponad 700 artykułów naukowych z czego zaledwie 32 nie mieściły się w dyscyplinie „ekonomia i finanse”⁵. Do szczególnie wartych zauważenia monografii, które ukazały się w prestiżowych, zagranicznych wydawnictwach książkowych należą prace prof. Patryka Gałuszki „Eastern European Music Industries and Policies after the Fall of Communism. From State Control to Free Market” i „Made in Poland: Studies in Popular Music” oraz monografia prof. Sylwii Roszkowskiej “Empirical Macroeconomics and Statistical Uncertainty. Spatial and Temporal Disaggregation of Regional Economic Indicators” opublikowane w wydawnictwie Routledge. Powstanie tak znaczących publikacji było możliwe dzięki realizowaniu przez pracowników Instytutu grantów badawczych Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej⁶.

Aktywność naukowa pracowników IE została nagrodzona szeregiem nagród i wyróżnień⁷. Wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników Instytutu Ekonomii były w okresie 2017–2022 prezentowane na ponad 400 międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych. Pracownicy aktywnie korzystali z międzynarodowych staży naukowych finansowanych przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA), projekt PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej oraz granty z programu Erasmus Plus.

Wysokie kompetencje badawcze pracowników IE stanowią fundament do kształtowania kompetencji badawczych i udziału studentów kierunku Ekonomia (Economics) w badaniach. Ten wymiar aktywności dydaktycznej jest realizowany przede wszystkim na seminariach dyplomowych.

⁵ Artykuły te ukazywały się w czołowych międzynarodowych i polskich, ekonomicznych periodykach naukowych, takich jak m.in. „Energy Economics”, „International Review of Financial Analysis”, „Journal of Small Business Management”, „Economic Modelling”, „Industry and Higher Education”, „Ekonomista”, „Gospodarka Narodowa”, „Bank i Kredyt”, „Wiadomości Statystyczne” czy „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”. Więcej na ten temat w opisie kryterium 4.

⁶ Przykładem są tu granty NCU: Opus 18 realizowany przez prof. Agnieszkę Kurczewską „Przedsiębiorczość w kontekście polityki neoliberalnej i the gig economy”, Opus 14 realizowany przez prof. Pawła Gajewskiego „Źródła i mechanizmy odporności gospodarczej regionów w Europie Środkowo-Wschodniej”, Opus 13 realizowany przez prof. Aleksandrę Majchrowską „Wynagrodzenie minimalne w Polsce: konsekwencje dla regionalnych rynków pracy” i grant NCBR wraz z NAWA w ramach inicjatywy Solidarni z Białorusią „Białoruś i Polska. Od historycznych korzeni systemów polityczno-gospodarczych do planowania instytucjonalnego rozwoju”. Więcej na ten temat w opisie kryterium 4.

⁷ Więcej na ten temat w opisie kryterium 4 i zał. nr I.4.2.

Studenci zainteresowani pracą badawczą mają również możliwość uczestniczenia w konkursie UŁ na Studenckie Granty Badawcze⁸. Płaszczyznę do realizacji studenckiej aktywności naukowej stanowi ponadto działające przy Instytucie Ekonomii Studenckie Koło Naukowe „Paradygmat”.

Wysoka jakość oferty kształcenia na kierunku Ekonomia (I i II stopień) **znalazła potwierdzenie w 2020 roku przyznaniem międzynarodowej akredytacji International Accreditation Council for Business Education (IACBE)** (zał. nr I.1.1.)⁹. Akredytacja ta jest przyznawana programom studiów, które gwarantują wysoki poziom nauczania, efektywność, innowacyjne zarządzanie, dobre relacje z biznesem oraz wysoką wartość dyplomu będącego świadectwem jego ukończenia na rynku pracy. Z kolei, w 2021 roku potwierdzeniem wysokich standardów kształcenia na kierunku Ekonomia było zdobycie Certyfikatu i Znak Jakości „Studia z Przyszłością” przyznanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego i Agencję PRC (zał. nr I.1.2.).

W przypadku studiów I stopnia do kluczowych kierunkowych efektów uczenia należą: znajomość nomenklatury naukowej wykorzystywanej w naukach ekonomicznych oraz narzędzi analitycznych wykorzystywanych w badaniach ekonomicznych do opisu rzeczywistości społeczno-gospodarczej, posiadanie wiedzy o znaczeniu zasobów naturalnych dla kształtowania procesów ekonomicznych, znajomość kluczowych wydarzeń z historii gospodarki światowej w korespondencji z ewolucją głównych nurtów myśli ekonomicznej oraz związków ekonomii z innymi dyscyplinami nauk społecznych. Absolwent tego etapu edukacji ekonomicznej potrafi samodzielnie dokonywać obserwacji zjawisk zachodzących w życiu gospodarczym, gromadzić informacje i dokonywać ich selekcji tak, by wykorzystać wiedzę teoretyczną do formułowania wniosków praktycznych, które jest w stanie w sposób komunikatywny przekazać odbiorcom. Ponadto potrafi współdziałać w grupie, jest otwarty na współpracę, dba o rzetelność prowadzonych analiz, mając świadomość ograniczeń lub luk w posiadanej wiedzy, które potrafi uzupełniać. Jest wrażliwy na problemy społeczne, etyczne i ekologiczne.

Z kolei na studiach II stopnia wskazane wyżej efekty pozwalają na zdobycie wiedzy w pogłębionym stopniu. Dodatkowo, student zyskuje wiedzę na temat znaczenia czynników instytucjonalnych dla przebiegu procesów ekonomicznych, zachowań przedsiębiorców w zakresie zarządzania produkcją, inwestowania i gospodarowania zasobami oraz znajomość narzędzi służących do analizy zjawisk gospodarczych w ujęciu dynamicznym. Absolwent studiów II stopnia ma również zdolność dobierania metod analizy do potrzeb badawczych, potrafi samodzielnie dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań. Jest świadomy zalet i ograniczeń poznanych teorii i metod badawczych, jest krytyczny wobec własnej pracy oraz dostrzega ograniczenia danych wykorzystywanych w badaniach.

Efekty uczenia się opisujące programy studiów I i II stopnia na kierunku Ekonomia są zbieżne z efektami właściwymi dla obszaru nauk społecznych. Znajduje to wyraz w odniesieniu efektów kierunkowych do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Efekty kierunkowe zostały opracowane w sposób umożliwiający studentom zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych zarówno w pracy zawodowej, jak i pracy badawczej oraz kolejnych etapach edukacji. Korespondencja pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się a efektami uwzględnionymi w PRK została przedstawiona w macierzach efektów uczenia się. Określają one szczegółowo, które z efektów uczenia się są osiąmane poprzez uczestnictwo w poszczególnych kursach, prezentując efekty kierunkowe w podziale na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, wraz z odniesieniem do efektów obszarowych. Z kolei sylabusy poszczególnych kursów ujmują przedmiotowe efekty uczenia się, przy zachowaniu tego samego podziału na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych. W sylabusach zawarte są również formy weryfikacji efektów uczenia się.

⁸ W edycji 2022 roku opiekunem dwu grantów studenckich na kierunku była dr hab. Sylwia Roszkowska, prof. UŁ.

⁹ Więcej na ten temat akredytacji w opisie kryterium 7.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy rozważyć przyporządkowanie ocenianego kierunku studiów do takich dyscyplin naukowych, poza ekonomią, których elementy wiedzy zostały uwzględnione w efektach kształcenia, jak finanse i nauki o zarządzaniu.	Studia na kierunku Ekonomia (I i II stopień) zostały wpisane w dziedzinę nauk społecznych, dyscyplinę ekonomia i finanse (100%).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Programy kształcenia realizowane na studiach I i II stopnia na kierunku Ekonomia (Economics) (studia stacjonarne i niestacjonarne), zostały przygotowane zgodnie z wymogami PRK i przyjęte przez Senat UŁ. Treści programowe pozostają w związku z profilem działalności naukowo-badawczej pracowników WES, a w szczególności pracowników Instytutu Ekonomii, są adekwatne do potrzeb rynku pracy i modyfikowane zgodnie z ustaleniami Rady Konsultacyjnej kierunku po uprzednim dokonaniu ich przeglądu.

Przedmioty tworzące program studiów, związane z dyscypliną ekonomia i finanse, umożliwiają realizację wszystkich zakładanych, kierunkowych efektów uczenia się. Realizacja programu studiów odbywa się dzięki uzyskaniu przez studenta semestralnie ok. 30 punktów ECTS. Na I stopniu kierunku Ekonomia (Economics) (studia stacjonarne i niestacjonarne) przewiduje uzyskanie łącznie 180 ECTS w okresie 6 semestrów, a na II stopniu – 120 ECTS w okresie 4 semestrów. Na kierunku występują dwa typy zajęć: podstawowe (obowiązkowe dla wszystkich) oraz wybieralne (moduły specjalności, wykłady do wyboru, wykłady do wyboru w językach obcych, seminaria). Na I stopniu blok zajęć podstawowych obejmuje 116 ECTS (64,4% całkowitej liczby ECTS), zaś zajęć wybieralnych 64 ECTS (35,6% całkowitej liczby ECTS). Na II stopniu blok zajęć podstawowych obejmuje 62 ECTS (51,7% całkowitej liczby ECTS), a zajęć wybieralnych 58 ECTS (48,3% całkowitej liczby ECTS). Zajęcia o charakterze podstawowym odbywają się głównie w początkowych semestrach studiów, zaś zajęcia o charakterze wybieralnym dominują w kolejnych. Liczba zajęć w poszczególnych semestrach jest rozłożona w sposób równomierny, a jedyny wyjątek stanowią semestry pierwszy i ostatni, które są nieco mniej obciążone. Pierwszy – z powodu konieczności dostosowania się studentów do nowego otoczenia i wymogów, natomiast ostatni – z uwagi na konieczność poświęcenia czasu na pisanie pracy dyplomowej i przygotowania do obrony.

Od roku akademickiego 2022/2023 na studiach I stopnia kierunku Ekonomia oferowanych jest pięć specjalności: Ekobiznes, Kreowanie kompetencji menedżerskich, Kierowanie małą i średnią firmą, Metody ilościowe w biznesie i ekonomii, Nowoczesna ekonomia. W roku akademickim 2021/2022 oferowanych było pięć specjalności: Ekobiznes, Kreowanie kompetencji menedżerskich, Kierowanie małą i średnią firmą, Metody ilościowe w biznesie i ekonomii oraz Rynek kapitałowy¹⁰. Z kolei na

¹⁰ W latach 2018-2021 specjalność *Inwestycje kapitałowe* nie uruchamiała się z powodu zbyt małej liczby chętnych studentów. Podjęto więc decyzję o zastąpieniu jej nową specjalnością: *Nowoczesna ekonomia*, która zostanie włączona do

studiach I stopnia programu Economics z uwagi na mniejszą liczbę studentów, oferowane są trzy specjalności: Eco–business, Quantitative Methods in Business and Economics oraz International Business. Każda z nich liczy 336 godzin zajęć dydaktycznych (29 ECTS).

Na studiach II stopnia kierunku Ekonomia, studentom proponowane są od roku akademickiego 2022/2023 cztery specjalności: Gospodarka cyrkularna, Kreowanie kompetencji menedżerskich, Zaawansowana analiza ekonomiczna oraz Zarządzanie rozwojem firmy. Z kolei w roku akademickim 2021/2022 oferowanych było pięć specjalności: Gospodarka cyrkularna, Kreowanie kompetencji menedżerskich, Zaawansowana analiza ekonomiczna, Zarządzanie rozwojem przedsiębiorstwa oraz Inwestycje kapitałowe. Dla programu Economics, z uwagi na mniejszą liczbę studentów, oferowane są trzy specjalności: Circular Economy, Advanced Economic Analysis oraz International Business. Każda z nich liczy 168 godzin zajęć dydaktycznych (24 ECTS). Plany, metody nauczania i treści przedmiotów oferowanych specjalności są dyskutowane na posiedzeniach Rady Konsultacyjnej kierunku, które zwoływane są przynajmniej raz w semestrze.

Absolwent studiów I stopnia otrzymuje tytuł zawodowy licencjata, zaś absolwent studiów II stopnia otrzymuje tytuł zawodowy magistra.

Liczba punktów ECTS odzwierciedla przeciętny nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć. Praca studenta składa się z pracy w trakcie zajęć dydaktycznych z udziałem nauczycieli, pracy własnej studenta oraz konsultacji związanych z realizacją pracy własnej studenta, prac zaliczeniowych, prac dyplomowych, bieżących zaliczeń i egzaminów oraz praktyk zawodowych. Proporcje między pracą z udziałem nauczyciela a pracą własną studenta są różne na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Student jest informowany o konieczności konsultowania efektów swojej pracy w ramach godzin kontaktowych. Dla zapewnienia studentom warunków odpowiednich do osiągnięcia efektów uczenia się, zostały przyjęte limity liczebności grup studenckich dla poszczególnych rodzajów zajęć określone w Regulaminie pracy Uniwersytetu Łódzkiego¹¹.

Cechą programu studiów jest to, aby jak najwięcej punktów ECTS było realizowanych na przedmiotach, na których studenci zdobywają – w zależności od poziomu studiów – zaawansowaną lub pogłębioną wiedzę i są przygotowani lub włączani do prowadzenia badań naukowych. Na studiach I stopnia do zajęć tych należą m.in.: *Mikroekonomia 2, Makroekonomia 2, Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 1, Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 2, Konwersatorium tematyczne w języku angielskim, Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim*, a także przedmioty „narzędziowe” (*Statystyka, Ekonometria*), moduły specjalności i seminaria licencjackie. Na studiach II stopnia są to: *Mikroekonomia zaawansowana, Makroekonomia zaawansowana, Ekonomia międzynarodowa, Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim*, a także moduły specjalności i seminaria magisterskie. Metody kształcenia są zróżnicowane i dostosowane do zakładanych efektów uczenia się, a także do formy i tematu zajęć. Wykłady mają formę informacyjną z elementami dyskusji moderowanej i są wspomagane prezentacjami multimedialnymi. Metody aktywizujące wykorzystywane są na zajęciach w formie: ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, lektoratów, seminariów oraz praktyk zawodowych (I stopień). Na zajęciach wykorzystuje się również techniki informatyczne.

Umiejętności językowe są nabywane przede wszystkim na zajęciach z języka obcego nowożytnego na I stopniu przez trzy semestry w wymiarze: 140 godz. dla studiów stacjonarnych i 90 godz. dla studiów niestacjonarnych. Dodatkowo, studenci mają obowiązek uczestniczenia w wykładach do wyboru w języku obcym oraz konwersatoriach tematycznych w języku angielskim i konwersatoriach z ekonomii w języku angielskim, które na I stopniu obejmują łącznie 84 godz. na studiach

oferty specjalności w roku akademickim 2023/2024. W opinii studentów oraz członków Rady Konsultacyjnej odpowiada ona w większym stopniu na oczekiwania współczesnego rynku pracy.

¹¹ Na podstawie rozdz. 7 § 25 regulaminu pracy UŁ <https://baw.uni.lodz.pl/d/31941/5/?tc=403> (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”).

stacjonarnych oraz 54 godz. na studiach niestacjonarnych. Studenci II stopnia uczestniczą w konwersatorium z ekonomii w języku angielskim, które obejmuje 28 godz. na studiach stacjonarnych oraz 18 godz. na studiach niestacjonarnych. W ten sposób mogą rozwijać kompetencje językowe mając na uwadze specjalistyczną terminologię ekonomiczną.

W programie studiów I stopnia uwzględnione są również przedmioty, które rozwijają kompetencje komunikacyjne (przedmiot: *Podstawy komunikacji społecznej*) oraz kompetencje informatyczne (przedmiot: *Techniki informatyczne*), tak poszukiwane u absolwentów na rynku pracy.

Stosowane metody dydaktyczne uwzględniają zdolność studentów do samodzielnego uczenia się, co przyczynia się do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Poprzez wykorzystanie technik aktywizujących stymulują one słuchaczy do samodzielnej pracy, a tym samym mogą aktywnie wspomagać studentów w procesie uczenia się. Szczegółowe informacje o efektach uczenia się, treściach kształcenia, metodach dydaktycznych oraz sposobie ich weryfikacji i oceniania, są zawarte w sylabusach przedmiotów. Do metod dydaktycznych należą: dyskusje grupowe, analizy zespołowe, rozwiązywanie zadań, studia przypadków, projekty zespołowe i indywidualne, aktywność na platformie e-learning. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody kształcenia stosowane w ramach lektoratów umożliwiają opanowanie języka obcego na poziomie B2 (studia I stopnia) i B2+ (studia II stopnia) w zakresie terminologii dotyczącej ekonomii. Studenci zwiększają także swoje kompetencje językowe uczestnicząc w zajęciach do wyboru w językach obcych, konwersatoriach z ekonomii w języku angielskim, konwersatoriach tematycznych w języku angielskim oraz korzystając przy pisaniu prac dyplomowych ze źródeł obcojęzycznych.

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju (COVID-19) zajęcia dydaktyczne okresowo (od marca 2020 r. do czerwca 2022 r.) odbywały się w 3 różnych trybach: (1) wyłącznie w formie zdalnej; (2) stacjonarnej z czasowym przejściem na tryb zdalny w okresach zagrożenia rozprzestrzenianiem się wirusa na skutek potwierdzenia zakażenia u studentów; oraz (3) w zależności od formy zajęć w trybie zdalnym (np. wykłady) lub stacjonarnym (np. ćwiczenia) (zał. nr I.2.1). W ramach kształcenia na odległość wykorzystano szereg narzędzi, takich jak: pakiet MS Office 365, MS Teams, Moodle¹². Studentom i kadrze kształcącej zapewniono w tym zakresie wsparcie techniczne i merytoryczne. Ponadto, prowadzącym zajęcia umożliwiono uczestnictwo w zaawansowanych szkoleniach podnoszących posiadane kompetencje w zakresie kształcenia na odległość¹³. Na bieżąco też kadra naukowo-dydaktyczna może skorzystać ze szkoleń doskonalących pracę zdalną. Ich oferta jest dostosowana do aktualnych potrzeb WES a koordynuje ją Pełnomocnik Dziekana ds. e-kształcenia.

Studenci mają możliwość elastycznego kształtowania swojej ścieżki kształcenia. Jak wynika z planu studiów, oferowane są zajęcia wybieralne. Studenci mogą również skorzystać z indywidualnego toku studiów na podstawie indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego programu studiów¹⁴.

Przyjęte procedury, odpowiednia do potrzeb infrastruktura oraz wsparcie metodyczne dla nauczycieli pozwalają także na tworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia osobom niepełnosprawnym. Pomoc i wsparcie w sprawach związanych z kształceniem i integracją w środowisku akademickim studentom niepełnosprawnym oferowana jest na różnych poziomach: całej

¹²<https://baw.uni.lodz.pl/423-lista/d/6476/5/?reporef=%2F%3Fsearch-global%3Dzarz%25c4%2585dzenie%2Brektora%2BU%25c5%2581%2Bnr%2B69%2Bz%2Bdnia%2B23.01.2018>

¹³ Więcej na ten temat w opisie kryterium 4.

¹⁴ Regulamin studiów w Uniwersytecie Łódzkim, <https://baw.uni.lodz.pl/d/52870/13/> (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”) oraz https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Ekonomiczno-Socjologiczny/Jednostki/COS/IPS_i_IOS/regulamin-ips_1.pdf

uczelnii, WES oraz poszczególnych wykładowców¹⁵. Na kierunku Ekonomia, na studiach stacjonarnych I stopnia studiowało w roku akademickim 2021/2022 dwóch studentów posiadających stopień niepełnosprawności. Pierwszy z nich, studiujący na 1 roku, jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym od urodzenia. Poziom naruszenia sprawności organizmu uniemożliwia mu samodzielne zaspokajanie potrzeb życiowych, tj. samoobsługę, poruszanie i komunikowanie. Jest osobą wymagającą stałej opieki i pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych. Student ten mógł skorzystać ze szczególnych zasad zaliczania (usprawiedliwienie nieobecności zdalnej, ustalenie dogodnej formy zaliczenia, wydłużenie czasu trwania egzaminu itp.). Druga z wymienionych osób to student 3 roku. Ma spektrum autyzmu i korzystał ze wsparcia asystenta dydaktycznego, który został mu przydzielony przez Akademickie Centrum Wsparcia UŁ (dalej: ACW). Ponadto studentowi przysługiwała zmiana formy egzaminu, wydłużenie czasu jego trwania, zindywidualizowanie tempa pracy.

Dodatkowo, COS informuje IE oraz prowadzących zajęcia o możliwości skorzystania z konsultacji wspierających w dostosowaniu procesu nauczania do możliwości studentów z niepełnosprawnościami. Czyni to w każdym przypadku, kiedy otrzyma zgłoszenie o potrzebie wsparcia w procesie dydaktycznym, albo bezpośrednio od studenta, czy jego opiekuna prawnego, bądź z ACW. Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami na poziomie UŁ odpowiada ACW, a jego zakres działań obejmuje przede wszystkim pomoc w obszarze wyrównywania szans, wsparcia edukacyjnego, higieny zdrowia psychicznego, rozwoju osobistego, profilaktyki i terapii uzależnień, wsparcia w kryzysie oraz w uzyskaniu pomocy finansowej w postaci stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Proponuje różne sposoby rozwijania umiejętności studiowania, dbania o kondycję psychofizyczną i zwiększania dostępności w równym dostępie do kształcenia.

Praca studentów z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w ramach zaplanowanych zajęć dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w ramach konsultacji (omawiane są prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, projektowe, dyplomowe) oraz obowiązkowych praktyk studenckich. Szczegółowe harmonogramy zajęć oraz informacje dotyczące uczestnictwa w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich, osób prowadzących i studentów zamieszczone są w sylabusach. Studenci zaznajomieni są z koniecznością konsultowania efektów pracy własnej. Wskazuje na to regulamin studiów oraz kadra kształcąca prowadząca zajęcia dla każdej z grup studenckich. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Do jedynych przedmiotów, które nie wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów można zaliczyć obowiązkowe szkolenia e-learningowe, biblioteczne oraz z zakresu BHP.

W trosce o komfort pracy i zapewnienie adekwatnych warunków studiowania przyjęto optymalną liczebność grup. Na poziomie UŁ ustalone zostały limity liczebności grup studenckich, które wyznaczają poszczególnym formom zajęć odpowiednią liczbę osób w nich uczestniczących. I tak wykład może być realizowany od 10 osób w nim uczestniczących, ćwiczenia od 5 do 30 osób, laboratoria od 4 do 30 osób, seminaria licencjackie i magisterskie do 10 osób (zał. nr I.2.2 i zał. I.2.3), warsztaty od 8 do 20 osób, zajęcia z wychowania fizycznego od 10 osób, lektoraty od 8 osób¹⁶.

Formy zajęć dla kierunku Ekonomia są takie same dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Metody kształcenia są dostosowane do zakładanych efektów uczenia się, tak by studenci I stopnia mogli zdobyć zaawansowaną wiedzę, natomiast studenci II stopnia pogłębioną wiedzę z zakresu dziedziny: ekonomia i finanse. Wykłady mają ma ogół formę informacyjną i stosowane są tu najczęściej prezentacje multimedialne. Jednak większą część godzin stanowią metody aktywizujące studentów w formie: ćwiczeń, laboratoriów, lektoratów, seminariów, warsztatów oraz praktyk

¹⁵ Więcej na ten temat w opisie kryterium 8.

¹⁶ Na podstawie § 25 Regulaminu pracy UŁ <https://baw.uni.lodz.pl/d/31941/5/?tc=403> (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”).

studenckich. Formy te pozwalają na szerokie wykorzystanie technologii informatycznych oraz wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów, łącznie z umiejętnościami w zakresie sprawnego posługiwania się językami obcymi. Przykładem kursu, który pozwala dostrzec praktyczny wymiar nauk ekonomicznych jest *Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 1* na 2 semestrze 1 roku studiów I stopnia.

Integralną częścią programu studiów na kierunku Ekonomia (Economics) (studia stacjonarne i niestacjonarne) są praktyki zawodowe. Formalną podstawę organizacji praktyk na poziomie całego UŁ stanowi *Zarządzenie nr 82 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20.01.2021 r. w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.)*, natomiast z dniem 1 października 2022 r. zaczyna obowiązywać *Zarządzenie nr 105 w sprawie: zmiany zarządzenia nr 82 Rektora UŁ z dnia 20.01.2021 r. w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim (ze zm.)*. Dopełnieniem ww. zarządzeń są przyjęte na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym *Zasady organizacji studenckich praktyk zawodowych*, określające zasady odbywania, rozliczania i nadzorowania praktyk, ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych. Dodatkowo, dla wszystkich kierunków studiów i dla każdego ich stopnia, zostały opracowane programy praktyk będące uszczegółowieniem *Zasad organizacji studenckich praktyk zawodowych*¹⁷.

Na poziomie wydziałowym, w celu wzmocnienia płaszczyzny administracyjno–organizacyjnej w obszarze obsługi praktyk zawodowych, na mocy Uchwały Rady Wydziału z dnia 29 czerwca 2015 r., została utworzona odrębna jednostka – Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych (dalej: CSiPZ), której głównym zadaniem jest szeroko pojęta opieka i nadzór nad przebiegiem obowiązkowych praktyk zawodowych na prowadzonych na WES kierunkach studiów. Zespół tworzący CSiPZ składa się z menadżerów¹⁸ będących Opiekunami Kierunkowymi Praktyk (OKP), którzy zostali powołani przez Dziekana Wydziału do pełnienia ww. funkcji. Menadżerowie są odpowiedzialni za przebieg całości procesu związanego z planowaniem, odbywaniem oraz rozliczaniem kierunkowych praktyk zawodowych. Do ich zadań należy przygotowanie i pomoc studentom w poszukiwaniu oraz planowaniu praktyk, które będą odpowiadały profilowi studiowanego przez nich kierunku i umożliwią osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, a także zapoznanie studentów z zasadami rozliczania odbytych praktyk wraz z przedstawieniem studentom obowiązujących dokumentów. OKP pozostaje do dyspozycji studentów przez cały czas trwania procedury od momentu poszukiwania przez nich miejsca praktyk, aż do finalizacji procesu ich rozliczenia.

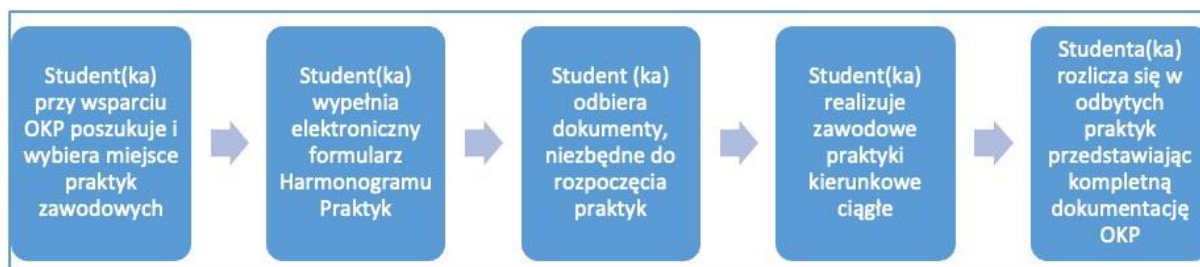
Praktyki na kierunku Ekonomia (Economics) (studia stacjonarne i niestacjonarne) zaplanowane zostały w programie studiów dla studentów I stopnia, w wymiarze minimum 4 tygodni i minimum 120 godzin. Powyższy wymiar praktyk wraz z jego umiejscowieniem w planie studiów, jak również zakładane treści programowe i przyporządkowana im liczba punktów ECTS zostały dobrane tak, aby umożliwić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Dużą uwagę przykładana się do tego, aby infrastruktura i wyposażenie miejsc, w których studenci odbywają praktyki umożliwiły poprawną realizację praktyk i wspierały studentów w procesie ich odbywania, zdobywania doświadczenia oraz nowych umiejętności. Organizacja praktyk przebiega zgodnie z następującą procedurą: [i] studenci poszukują i po konsultacji z OKP wybierają miejsce odbywania praktyk zawodowych, [ii] studenci

¹⁷ Zasady organizacji studenckich praktyk zawodowych na WES wraz ze wszystkimi programami praktyk można znaleźć na stronie internetowej Wydziału, w zakładce CSiPZ: <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/obowiazkowe-praktyki>, a także na multiportalu Uniwersytetu Łódzkiego: <https://www.uni.lodz.pl/wydz/eksoc/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/obowiazkowe-praktyki>

¹⁸ Zespół menadżerów składa się z osób posiadających doświadczenie nie tylko w pracy badawczo-dydaktycznej na Uczelni, lecz także niejednokrotnie w innych podmiotach badawczych i firmach na stanowiskach doradczych i analitycznych. Ponadto, menadżerowie CSiPZ mieli okazję uczestniczyć w specjalnych szkoleniach tematycznych, poszerzających ich wiedzę oraz kompetencje na płaszczyźnie współpracy uczelnia-student-biznes, np. *Broker kontaktów pomiędzy otoczeniem gospodarczym uczelni i studentami – skuteczny doradca zawodowy oraz szkolenie z Design Thinking*.

wypełniają elektroniczny formularz *Harmonogramu praktyk*¹⁹, na podstawie którego przygotowywane jest *Porozumienie o prowadzeniu praktyk zawodowych kierunkowych ciągłych*, [iii] studenci odbierają *Porozumienie* i przygotowują pozostałe dokumenty niezbędne do rozpoczęcia praktyk (*Sprawozdanie z przebiegu praktyk*), [iv] studenci odbywają praktyki, [v] studenci wypełniają elektroniczny formularz *Oceny praktyki przez studenta*, [vi] studenci spotykają się z menadżerem praktyk przypisanym do ich kierunku w celu przedstawienia kompletu dokumentów i dokonania rozliczenia zrealizowanych praktyk. Procedura ta została przedstawiona na poniższym schemacie.

Schemat 1. Standardowa procedura organizacji praktyk na kierunku *Ekonomia (Economics)*

Źródło: opracowanie własne

Innymi dopuszczalnymi, lecz rzadziej wykorzystywanymi ścieżkami zaliczenia praktyk są: praca na podstawie umowy o pracę/umowy cywilno–prawnej/wolontariatu, a także prowadzenie własnej działalności, udział w pracach badawczych/obozie naukowym, czy też udział w programie wymiany Erasmus+ Praktyki. Wówczas procedura organizacji praktyk jest nieco zmodyfikowana. Studenci zamiast *Porozumienia* są zobowiązani przedstawić dokument, na podstawie którego realizowali ww. aktywności oraz dodatkowo złożyć do Dziekana *Wniosek o zaliczenie praktyk zawodowych* odbytych na podstawie innej umowy niż *Porozumienie o prowadzeniu praktyk zawodowych kierunkowych ciągłych*. Studenci rozliczający praktyki zawodowe w oparciu o tę ścieżkę są również zobowiązani do złożenia *Sprawozdania z przebiegu praktyk* oraz wypełnienia *Ankiety oceny praktyk przez studenta*.

Wyżej wymienione dokumenty, które student powinien przygotować w celu rozliczenia praktyk mają na celu: możliwość weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych, ocenę pracy Menadżera Praktyk oraz praktykodawcy/opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania. W trakcie trwania praktyk Menadżer dokonuje kontroli (hospitacji) praktyk, pod względem ich zgodności z harmonogramem, jakości infrastruktury w miejscu odbywania przez studenta praktyk, weryfikacji otrzymania wsparcia i informacji zwrotnej przez studenta realizującego praktyki. Natomiast po otrzymaniu kompletu dokumentów i pozytywnej weryfikacji osiągnięcia podczas odbywania przez studentkę/ta praktyki wszystkich efektów uczenia się, dokonuje zaliczenia praktyk, wystawiając ocenę końcową.

Przedstawiona procedura organizacji praktyk zawodowych oraz możliwe ścieżki ich zaliczenia obowiązywały zarówno w okresie, gdy praktyki były odbywane przez studentów stacjonarnie, jak również w czasie trwania pandemii i odbywających się wówczas praktykach zdalnych (w późniejszym okresie w trybie mieszanym – stacjonarno-zdalnym). Rola Menadżera była niezmienna. Natomiast komunikacja ze studentami odbywała się zdalnie: poprzez MS Teams, gdzie organizowane były spotkania informacyjne grupowe i indywidualne oraz konsultacje w formie czatów, a także wsparcie w formie mailowej, w czasie całej procedury trwania praktyk.

¹⁹ Link do elektronicznego *Harmonogramu Praktyk* oraz formularza *Sprawozdania z przebiegu praktyk* również znajduje się na stronie internetowej Wydziału w zakładce CSiPZ: <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/obowiazkowe-praktyki>.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Na studiach pierwszego stopnia celowe jest zmniejszenie udziału zajęć realizowanych w formie wykładów na rzecz ćwiczeń umożliwiających stosowanie aktywizujących metod dydaktycznych.	Plany studiów zostały zmienione i uwzględniają zalecenia PKA. Przykładami, które obejmują zwiększoną liczbę godzin ćwiczeń są realizowane na I stopniu kierunku Ekonomia (Economics) (studia stacjonarne i niestacjonarne) następujące kursy: <i>Mikroekonomia 1 (Microeconomics 1)</i> , <i>Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 2 (Accounting and Corporate Finance 2)</i> , <i>Podstawy ekonomii międzynarodowej (Basics of International Economics)</i> , <i>Makroekonomia 2 (Macroeconomics 2)</i> .

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

W UŁ obowiązuje sformalizowany (ogólnouczelniany) sposób prowadzenia rekrutacji kandydatów na studia. Szczegółowe zasady, warunki i tryb rekrutacji określa każdorazowo Uchwała Senatu²⁰. Kryteria klasyfikacji, opierające się na wynikach egzaminów maturalnych, są przejrzyste, spójne i bezstronne. Kandydatom przyznawane są punkty i na tej podstawie dokonuje się klasyfikacji decydującej o przyjęciu na dany kierunek (w tym Ekonomię/Economics). Informacje na temat zasad przyjęć na studia zostały upublicznione na stronach UŁ, w tym WES²¹. Laureaci i finaliści olimpiad mogą liczyć na przyjęcie na studia na preferencyjnych zasadach określonych Uchwałą Senatu²². Na stronie UŁ znajdują się również szczegółowe informacje dotyczące procedury przyjęcia cudzoziemców chcących studiować w języku polskim bądź angielskim²³.

Na WES obowiązują spójne, precyzyjne i jawne zasady zaliczania kolejnych okresów studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów uczenia się i stadiów kształcenia. Zasady zaliczania poszczególnych semestrów studiów określa Regulamin studiów w UŁ²⁴, uchwały Rady Wydziału oraz Regulamin sesji egzaminacyjnej na WES²⁵. Poszczególne etapy studiów w UŁ i ocenianym kierunku są rozliczane za pomocą punktów ECTS – zgodnie z Regulaminem studiów w UŁ. Rozliczenie każdego semestru i roku następuje w sposób wyznaczony przez Dziekana i w określonym przez niego terminie. Ustalenia te odzwierciedla przyjęty i zatwierdzony kalendarz akademicki,²⁶ uwzględniający m.in.

²⁰ Uchwała nr 322 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 19. roboczym posiedzeniu w kadencji 2020–2024 w dniu 25 kwietnia 2022 r. w sprawie: zmiany uchwały nr 205 Senatu UŁ z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2022/2023, https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Uchwa%C5%82a_nr_322_z_25_kwietnia.pdf

²¹ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-kandydata/rekrutacja>; <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-kandydata>.

²² https://baw.uni.lodz.pl/d/9350/5/?tybp_filterId=12&tybp_filterYear=2018&tybp_filterMonth=12&tybp_filterDay=17&tybp_moduleId=1635

²³ Zasady rekrutacji kandydatów z zagranicy na studia w UŁ, <https://www.uni.lodz.pl/strefa-kandydata/rekrutacja/studenci-zagraniczni>

²⁴ Regulamin studiów w UŁ, https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/t.j._Regulaminu_Studi%C3%B3w_ze_zmian%C4%85_z_25.04.2022_r.pdf

²⁵ Regulamin sesji egzaminacyjnej na WES, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/regulaminy-i-oplaty/regulamin-sesji>

²⁶ Zarządzenie nr 117 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 26.05.2022 r., https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Ekonomiczno-Socjologiczny/Jednostki/COS/Kalendarz_akademicki/zarz._nr_117_z_26.05.2022_r.pdf

wydziałowe inauguracje, przerwy międzysemestralne czy dni rektorskie²⁷. Do elektronicznej obsługi procesu kształcenia służy, obowiązujący w całym UŁ, jednolity informatyczny system USOS.

Zaliczenia praktyk zawodowych na studiach I stopnia dokonuje się w semestrze piątym, w sesji zimowej. Ciągły monitoring praktyk zawodowych oraz ich ewaluacja pozwalają na uzyskanie informacji zwrotnej w zakresie przygotowania studenta do aktywności zawodowej pod względem posiadanej wiedzy, umiejętności oraz prezentowanych postaw. Menadżer (opiekun) praktyk, korzystając z arkusza hospitacji, ma możliwość kontroli zgodności przebiegu praktyki z podpisanym porozumieniem, a praktykodawca ma możliwość weryfikacji osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się poprzez ocenę realizacji praktyk. Jednak głównym narzędziem weryfikacji efektów uczenia i oceny odbytych praktyk zawodowych jest *Sprawozdanie z przebiegu praktyk*, w którym student wraz z opiekunem praktyk ze strony praktykodawcy wskazują wszystkie zrealizowane w trakcie praktyk zadania, przypisując je do poszczególnych efektów uczenia się (zał. nr I.3.1).

Zasady zaliczania okresów studiów uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, określają: Zarządzenie Rektora w sprawie zasad zaliczania studentom UŁ okresów studiów realizowanych w uczelniach partnerskich²⁸, ich tryb wydziałowy (zał. nr I.3.2, zał. nr I.3.3)²⁹ oraz Regulamin Studiów w UŁ. Szczegółowe informacje studenci znaleźć mogą na stronie wydziałowej w strefie studenta – w zakładce „rozwój>wyjazdy zagraniczne>Erasmus +”³⁰. UŁ gwarantuje studentowi korzystającemu z programów wymiany krajowej oraz międzynarodowej i innych programów mobilnościowych uznanie uzyskanych osiągnięć (w tym ocen) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na UŁ. Podobnie jest w przypadku studentów przenoszących się do UŁ z innej uczelni krajowej lub zagranicznej.

Efektom uczenia się uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się w UŁ. W przypadku programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego, wyznaczony w uczelni kierunkowy koordynator ECTS/koordynator Erasmus uznaje punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej lub zagranicznej zgodnie z określonymi w uczelni zasadami zaliczania studentom UŁ okresów studiów realizowanych w uczelniach partnerskich w ramach programów wymiany Erasmus Plus i innych pokrewnych (zał. nr I.3.3). Wszystkie punkty ECTS uzyskane przez studenta podczas pobytu w ramach programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego są uznawane i rozliczane w UŁ w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w UŁ.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się (PEUS) uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Senatu UŁ (zał. nr I.3.4).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się zostały określone w Regulaminie Studiów UŁ. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Ponadto metody weryfikacji efektów uczenia się ukazane są w programach studiów i sylabusach dostępnych w systemie USOS. Informacje na temat warunków i kryteriów zaliczenia przedmiotu są podane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Z kolei w przypadku konieczności nauki przy użyciu

²⁷ Dostępny na stronie internetowej Wydziału w zakładce „Programy, plany i zajęcia > Kalendarz akademicki”, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/plany-i-zajecia/kalendarz-akademicki>

²⁸ https://baw.uni.lodz.pl/d/5580/5/?tybp_filterId=10&tybp_filterYear=2014&tybp_filterMonth=5&tybp_filterDay=12&tybp_moduleId=1635 (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”).

²⁹ Wyciąg z protokołu Nr 12 z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, odbytego w dniu 30 czerwca 2014 r. wraz z załącznikiem.

³⁰ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/erasmus>

środków komunikacji elektronicznej, weryfikacja efektów uczenia się ma miejsce według zasad uregulowanych w odpowiednim zarządzeniu rektora³¹.

Monitorowanie osiągania zakładanych w programie studiów na kierunku Ekonomia (Economics) efektów uczenia się odbywa się na każdym etapie kształcenia, tj. na zajęciach dydaktycznych, praktykach zawodowych oraz w procesie dyplomowania. Weryfikacja i ocena stopnia osiągania efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie efektów: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Wśród sposobów bieżącej weryfikacji zakładanych efektów uczenia się znajdują się zarówno metody o charakterze ilościowym, jak i jakościowym. Podstawą oceny studenta są okresowe prace kontrolne, głównie w postaci kolokwium, referatów, projektów (indywidualnych i zespołowych), esejów, prezentacji, raportów i studiów przypadków. Egzamin przeprowadzane są w formie pisemnej i ustnej. Metody weryfikacji efektów uczenia się wynikają z charakteru i specyfiki zajęć i są dobrane w taki sposób, aby pozwalały na przeprowadzenie oceny osiągnięcia tych efektów³². Osiągnięcie efektów uczenia się dokumentują: testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania i projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych. Nacisk położony jest na sprawdzenie nie tylko wiedzy teoretycznej zdobytej przez studentów, ale również faktycznych umiejętności nabytych przez nich w trakcie zajęć poprzez konfrontację ze zjawiskami gospodarczymi podlegającymi bezpośredniej i bieżącej obserwacji. W związku z tym ważną podstawą oceny studenta są także jego wypowiedzi i różne formy aktywności w trakcie zajęć. W przypadku konieczności realizacji zajęć w formie zdalnej, odbywają się one online za pośrednictwem aplikacji MS Teams i/lub za pomocą funkcjonalności platformy Moodle, głównie czatu i forum dyskusyjnego. Nie akceptuje się zaliczenia przedmiotów jedynie na podstawie obecności studenta na zajęciach (biernego uczestnictwa).

W przypadku wszystkich form kontroli efektów uczenia się, ocenę wystawia prowadzący zajęcia, a wszystkie prace zaliczeniowe powstałe w toku studiów są archiwizowane przez 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyniku zaliczenia lub egzaminu przez prowadzących przedmiot³³. Potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się obejmuje: uzyskanie zaliczenia przedmiotów określonych w programie studiów, w tym praktyk zawodowych, przygotowanie ocenionej pozytywnie pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Jest to warunek uzyskania kwalifikacji odpowiadających kierunkowi Ekonomia na różnych poziomach i profilach studiów. Potwierdzenie znajomości języka obcego na poziomie co najmniej B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ w przypadku studiów II stopnia zapewnia wydziałowy system certyfikacji³⁴.

O wynikach uzyskanych zaliczeń cząstkowych studenci informowani są na bieżąco na zajęciach oraz, w przypadku zaliczeń pisemnych, drogą mailową (w przesłanych plikach podawane są jedynie numery indeksów i oceny). Wyniki prac są wówczas krótko omawiane na kolejnych zajęciach. Studenci są zachęceni do bardziej szczegółowego omówienia swoich prac pisemnych na konsultacjach. Po zaliczeniach najczęściej organizowane są konsultacje dodatkowe (poza obowiązkowymi dwiema godzinami dydaktycznymi w tygodniu). Taka sama procedura dotyczy egzaminów i zaliczeń końcowych. W tym przypadku studenci mogą dodatkowo sprawdzić ocenę w systemie USOS.

³¹Zarządzenie nr 78 Rektora UŁ z dnia 11.01.2021 w sprawie: zasad weryfikacji w Uniwersytecie Łódzkim osiągniętych efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/zarz.-nr-78-z-11.01.2021-r.pdf

³² W przypadku przedmiotów realizowanych w różnych formach zajęć (np. wykład i ćwiczenia) ocena jest średnią ważoną ocen z poszczególnych form; wagi ustala koordynator przedmiotu (który ponosi odpowiedzialność za: opis, określenie warunków realizacji i zaliczenia przedmiotu oraz nadzór nad weryfikacją efektów kształcenia określających dany przedmiot i wystawienie oceny z przedmiotu).

³³ Na podstawie § 45 Regulaminu studiów w UŁ, https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/t.j._Regulaminu_Studi%C3%B3w_ze_zmian%C4%85_z_25.04.2022_r.pdf

³⁴ <http://www.sjo.uni.lodz.pl/?certyfikaty-uniwersyteckie.35>

Metody oceny uzyskanych przez studenta przedmiotowych efektów uczenia się są tak dobrane, aby umożliwiały ich weryfikację. Koordynator przedmiotu ma obowiązek oceniać studenta tak, aby było to jasne i przejrzyste, a także zrozumiałe i postrzegane jako uczciwe względem innych studentów.

Student, który w terminie poprawkowym otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną, ma prawo do egzaminu komisyjnego, jeśli złoży wniosek do Dziekana uzasadniający okoliczności wskazujące na nieprawidłowy przebieg egzaminu. W skład komisji wchodzi wówczas Dziekan lub upoważniony przez niego nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego jako przewodniczący komisji oraz dwaj specjaliści z zakresu danego przedmiotu. Nauczyciel akademicki, który wystawił weryfikowaną ocenę może uczestniczyć w egzaminie komisyjnym jedynie jako obserwator.

Zgodność treści zajęć i metody weryfikacji efektów uczenia się ze wskazaną w sylabusach tematyką przedmiotu i wymaganiami dotyczącymi jego zaliczenia monitorowane są na bieżąco, w formie elektronicznej, za pomocą anonimowych ankiet studenckich dla wszystkich przedmiotów i form zajęć. Drugim sposobem monitorowania jest prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych. Procedura hospitacji zajęć jest znana pracownikom, a hospitacje realizowane są zgodnie z harmonogramem. Przebieg hospitacji jest dokumentowany w arkuszu hospitacji, podpisanym przez hospitującego i hospitowanego (zał. nr I.3.5). Wyniki ankiet i hospitacji stanowią podstawę do formułowania przez kierownictwo IE wniosków i przedstawiania zaleceń w kwestii doskonalenia procesu kształcenia.

Ostateczna weryfikacja efektów uczenia się następuje w procesie dyplomowania. Szczegółowe zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów określają Regulamin studiów w UŁ oraz zasady organizacji egzaminu dyplomowego³⁵ zaakceptowane przez Radę Wydziału. Student ma możliwość dokonania wyboru seminarium i promotora. Tematy prac muszą być zaakceptowane przez promotorów oraz Radę Konsultacyjną kierunku. Tematy te powinny być zgodne z doświadczeniem badawczo-dydaktycznym promotora oraz z efektami uczenia się sformułowanymi w programie studiów.

Wzory zarówno oceny, jak i recenzji pracy dyplomowej zostały sformalizowane i ujednolicone dla całego WES (zał. nr I.3.6, zał. nr I.3.7, zał. nr I.3.8)³⁶. Praca jest oceniana przez promotora oraz recenzenta. Wcześniej musi przejść procedurę weryfikacyjną w systemie antyplagiatowym JSA. Na II stopniu studiów wprowadzono zasadę, że promotorem może być jedynie pracownik z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: przewodniczący, promotor oraz recenzent pracy. Na egzaminie licencjackim zadawane są dwa pytania, natomiast na egzaminie magisterskim – trzy³⁷. Dokumentem potwierdzającym przebieg egzaminu jest protokół. Jest w nim zawarta ocena ogólna na dyplomie, a także oceny cząstkowe zgodnie z przyjętymi zasadami, tj. ocena pracy dyplomowej (stanowiąca 20% oceny ogólnej), ocena egzaminu dyplomowego (także 20% oceny ogólnej) oraz średnia z wszystkich ocen z przedmiotów przewidzianych w programie kształcenia (60% oceny ogólnej). Do protokołu dołącza się Formularz oceny egzaminu, zawierający – podobnie jak w przypadku oceny pracy dyplomowej – zestandaryzowane kryteria i wagi im przypisane (zał. nr I.3.9, zał. nr I.3.10). W razie konieczności

³⁵ WES UŁ, Strefa studenta, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/prace-i-egzaminy-dyplomowe>

³⁶ Wyciąg z protokołu nr 8 z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ, odbytego w dniu 28 września 2020 r.

³⁷ Lista zagadnień dostępna jest na stronie internetowej WES w zakładce Strefa studenta, https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Ekonomiczno-Socjologiczny/Jednostki/COS/Prace_i_egzaminy_dyplomowe/ek_zagadnienia_ist.pdf, https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/Wydzialy/Wydzial_Ekonomiczno-Socjologiczny/Jednostki/COS/Prace_i_egzaminy_dyplomowe/ek_zagadnienia_iist.pdf

egzamin dyplomowy odbywa się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, zgodnie z zasadami ujętymi w Zarządzeniu nr 79³⁸.

Dokumentacja związana z dyplomowaniem jest przechowywana i archiwizowana w elektronicznym Archiwum Prac Dyplomowych (APD), stanowiącym część systemu USOS.

Do narzędzi monitorowania oceny postępów studentów pozwalających osiągnąć wymagane efekty uczenia się można zaliczyć systematyczne analizy wyników egzaminów i zaliczeń. Na ich podstawie ocenia się m.in. średnią i strukturę ocen oraz odsetek studentów zdających w pierwszym terminie, studentów z zaliczeniem warunkowym oraz niekończących studiów. Ponadto przeprowadzane są semestralne analizy odsetka studentów niezaliczających kolejnych etapów studiów. Niektóre z ww. mierników wykorzystuje się także w przypadku praktyk oraz procesu dyplomowania (zgodnie z Załącznikiem do Uchwały Rady Wydziału – zał. nr I.3.11). Monitoring liczby studentów, przyczyny ich odejścia ze studiów oraz liczby studentów kończących studia prowadzony jest przez Centrum Obsługi Studenta WES.

Monitoring ww. wskaźników wraz z semestralną analizą oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów umożliwiają podjęcie przez władze Wydziału działań o charakterze doskonalącym lub naprawczym. Przykładowo w przypadku znacznego odsetka ocen niedostatecznych stosuje się mierniki jakościowe, np. wprowadza się dodatkowe hospitacje zajęć, rozmowy z nauczycielami akademickimi czy też weryfikuje się treści kształcenia, dostosowując je do poziomu danej grupy studenckiej. Monitorowanie struktury ocen doprowadziło m.in. do uszczegółowienia procedur dyplomowania poprzez rozszerzenie listy pytań.

Innego rodzaju potwierdzeniem efektów uczenia się jest działalność naukowa studentów. Na seminariach dyplomowych studenci przygotowani są do prowadzenia badań naukowych. Prace dyplomowe muszą zawierać niezbędne elementy metodyki badań: sformułowanie problemu badawczego, celu pracy, hipotez, określenie zakresu przedmiotowego pracy, stosowanych metod badawczych oraz wykorzystanych źródeł.

Studenci kierunku Ekonomia odnosili w ostatnich latach liczne sukcesy w zakresie działalności naukowej. Świadczą o tym otrzymane nagrody za prace dyplomowe w konkursie „Najlepsza praca licencjacka obroniona na kierunku Ekonomia w Uniwersytecie Łódzkim”³⁹. Co więcej, w okresie 2017–2022 studenci kierunku Ekonomia (Economics) zajmowali wysokie miejsca oraz otrzymywali nagrody w konkursach wydziałowych i zewnętrznych:

- dwóch studentów Ekonomii zajęło drugie miejsca, a jeden student – trzecie miejsce w konkursach na najlepsze prace dyplomowe organizowanych przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne,
- w jednej z edycji konkursu EkSoc startUP!, student Ekonomii został jednym z finalistów,
- dwudziestu dziewięciu studentów Ekonomii (Economics) w latach 2017–2021 zostało nagrodzonych przez Radę Biznesu na galach Absolwenta VIP (zał. nr I.3.12).

Wyrazem największych sukcesów naukowych studentów kierunku Ekonomia w omawianym czasie były artykuły naukowe. Dwóch studentów opublikowało artykuły w prestiżowych czasopismach:

³⁸ Zarządzenie nr 79 Rektora UŁ z dnia 13.01.2021 w sprawie: zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w Uniwersytecie Łódzkim przy użyciu środków komunikacji elektronicznej,

https://baw.uni.lodz.pl/d/52313/5/?tybp_filterId=10&tybp_filterYear=2021&tybp_filterMonth=1&tybp_filterDay=0&tybp_moduleId=1635 (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”)

³⁹ Regulamin II edycji konkursu na najlepszą pracę licencjacką obronioną na kierunku Ekonomia w UŁ, <http://www.ekonomia.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/Regulamikonkursu-2022-.pdf>

„Annales. Ethics in Economic Life”⁴⁰ oraz „Wiadomości Statystyczne” (współautorstwo z pracownikiem badawczo–dydaktycznym WES UŁ)⁴¹.

Warto również podkreślić, że na kierunku Ekonomia (Economics) studenci mają możliwość uzyskania dodatkowych kompetencji poprzez uczestnictwo w kilku programach ogólnowydziałowych i ogólnouczelnianych. W UŁ i WES funkcjonują m.in. następujące programy: (1) Absolwent VIP, w ramach którego możliwy jest mentoring; (2) Akademia Przedsiębiorczości, w ramach którego studenci są inspirowani do zakładania własnej działalności gospodarczej; (3) Santander Finance Academy, w ramach którego prowadzone są szkolenia w zakresie umiejętności przeprowadzania analiz finansowych; (4) OSTC Trading Lab, w ramach którego łączony jest proces rekrutacji z nauką tradingu na danych rzeczywistych i z wykorzystaniem używanego w biznesie oprogramowania.

Końcowym etapem weryfikacji efektów uczenia się jest pozycja absolwentów kierunku na rynku pracy i ich działalność zawodowa. UŁ – jako jedna z pierwszych polskich uczelni – w 2013 r. rozpoczął badanie losów zawodowych absolwenta (BLZA), dodatkowo wykorzystując ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych. BLZA obejmuje badanie na zakończenie studiów oraz rok po ich ukończeniu. Pozwala to na uchwycenie dynamiki zmian w przebiegu losów osób kończących studia. Konkluzje i rekomendacje z BLZA są przekazywane dalej pracownikom odpowiedzialnym za organizację i przebieg procesu kształcenia na kierunku Ekonomia (Economics).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy dążyć do powierzania recenzowania prac dyplomowych, zwłaszcza na drugim stopniu studiów pracownikom posiadającym tytuł profesora bądź doktora habilitowanego w przypadku, gdy promotorem jest osoba ze stopniem naukowym doktora.	Na II stopniu studiów zalecenie wprowadzono w jeszcze bardziej restrykcyjnej formie. Decyzją dyrekcji Instytutu Ekonomii funkcja promotora prac magisterskich powierzana jest wyłącznie pracownikom samodzielnym. W ten sposób zapewniono bardzo dobrą, merytoryczną opiekę i koordynację prac dyplomowych. Sporządzanie opinii nt. prac magisterskich powierza się zatem pracownikom posiadającym tytuł profesora bądź doktora habilitowanego, zaś recenzje mogą przygotowywać również pracownicy z tytułem doktora.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W strukturze WES UŁ, opiekę dydaktyczną i merytoryczną nad kierunkiem Ekonomia (Economics) sprawuje Instytut Ekonomii, który jest federacją 7 katedr: Katedry Ekonomii Instytucjonalnej i Mikroekonomii, Katedry Ekonomii Rozwoju, Katedry Funkcjonowania Gospodarki, Katedry Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej, Katedry Historii Ekonomii, Katedry Makroekonomii oraz Katedry Wymiany Międzynarodowej.

⁴⁰ http://www.annalesonline.uni.lodz.pl/archiwum/2020/2020_4_zurawski_35_51.pdf

⁴¹ <https://ws.stat.gov.pl/Article/2021/9/001-016>; Z kolei przykładem publikacji studentów Ekonomii w czasopiśmie studenckim jest artykuł *Death and Taxes. Sweetened Beverage Tax (SBT) Analysis*, „Forward”, nr 30, 2022, s. 36-39 napisany pod kierunkiem naukowym dr Jarosława Nenemana.

Dyrekcja IE, odpowiedzialna za dydaktykę i jakość kształcenia, dokonuje doboru osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku z dużą starannością. Dobór nauczycieli akademickich realizujących zajęcia opiera się na uwzględnieniu ich wiedzy, doświadczenia, dorobku naukowego i dydaktycznego. Kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje kadry badawczo–dydaktycznej są istotne przy obsadzaniu zajęć, zaś wymiernym potwierdzeniem właściwego doboru są m.in. wyniki ankiet studenckich, jak również zaangażowanie studentów wykazywane w trakcie zajęć.

Jednym z celów IE w obszarze dydaktyki jest podejmowanie skutecznych działań, aby prowadzący zajęcia wyróżniali się bogatą wiedzą teoretyczną oraz doświadczeniem praktycznym. Priorytetem jest zapewnienie jak najwyższych standardów kształcenia. Kadra akademicka obejmuje przede wszystkim pracowników Instytutu Ekonomii, ale również pracowników zatrudnianych w innych instytutach WES UŁ, w tym np. Instytutu Statystyki i Demografii, Instytutu Socjologii, Instytutu Ekonometrii, Instytutu Finansów czy Instytutu Logistyki i Informatyki. Z uwagi na wykaz przedmiotów zawartych w siatce godzin, kadra dydaktyczna uzupełniana jest pracownikami innych jednostek UŁ, w tym Wydziału Prawa i Administracji (dotyczy przedmiotów tj. *Podstawy prawa, Prawo gospodarcze, Environmental law, Basics of law*), Wydziału Zarządzania (dotyczy przedmiotów tj. *Techniki i zarządzanie procesem sprzedaży, Techniki sprzedaży, Zarządzanie procesami sprzedaży, Financial Management in International Business*), czy Wydziału Filozofii (dotyczy przedmiotu *Filozofia*). Każdy pracownik wskazany do obsady danego przedmiotu zobowiązany jest do przedstawiania studentom szczegółowego sylabusu, jak również jego zamieszczenia w systemie USOS przed rozpoczęciem zajęć.

Szczegółowe zestawienie liczbowe kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) w roku akademickim 2021/2022 oraz w semestrze zimowym roku akademickiego 2022/2023 przedstawiono w tabeli 4.1 i tabeli 4.2. Natomiast zestawienie osobno dla kierunku Ekonomia (Economics) – w zał. nr I.4.1 w tabelach 1–4.

Tabela 4.1. Kadra badawczo–dydaktyczna kierunku Ekonomia (Economics) w roku akademickim 2021/2022

	Liczba prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) w roku akademickim 2021/2022		W tym liczba pracowników IE
	I stopień	II stopień	
prof. dr hab.	8	5	6
dr hab. prof. UŁ	29	14	16
dr hab. adiunkt	3	2	2
dr adiunkt	59	17	34
dr adiunkt dydaktyczny	1	0	1
dr asystent	2	0	1
dr starszy wykładowca	4	1	0
mgr asystent	7	2	1
mgr nieetatowy	1	0	0
RAZEM	114	41	61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IE.

Tabela 4.2. Kadra badawczo–dydaktyczna kierunku Ekonomia (Economics) w semestrze zimowym roku akademickiego 2022/2023 (stan na 15.09.2022 r.)

	Liczba prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) w sem. zimowym roku akad. 2022/20223, (stan na 15.09.2022 r.)		W tym liczba pracowników IE (stan na 15.09.2022 r.)
	I stopień	II stopień	
prof. dr hab.	4	5	5
dr hab. prof. UŁ	21	12	14
dr hab. adiunkt	2	1	2
dr adiunkt	31	19	27
dr adiunkt dydaktyczny	1	0	1
dr asystent	0	0	0
dr starszy wykładowca	1	1	0
dr pracownik nieetatowy	1	0	0
mgr asystent	5	3	2
mgr nieetatowy	0	0	0
profesor wizytujący z uczelni zagranicznej (program EkSoc Fellowship)	0	2	0
RAZEM	66	43	51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych IE.

Jak wynika z przedstawionych wyżej zestawień, najliczniejszą grupą prowadzącą zajęcia na kierunku są adiunkci ze stopniem naukowym doktora (rok akademicki 2021/2022: I stopień ok. 52%, II stopień ok. 41%; rok akademicki 2022/2023: I stopień ok. 47%, II stopień ok. 44%) oraz prof. UŁ ze stopniem naukowym doktora habilitowanego (rok akademicki 2021/2022: I stopień ok. 25%, II stopień ok. 34%; rok akademicki 2022/2023: I stopień ok. 32%, II stopień ok. 28%). Zdecydowana większość prowadzących zajęcia na Ekonomii (Economics) to pracownicy IE. W semestrze zimowym roku akademickiego 2022/2023 na Economics zajęcia prowadzić będą profesory wizytujący z uczelni zagranicznych (program *EkSoc Fellowship*)⁴² (por. Tabela 4 w zał. nr I.4.1). Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Kompetencje dydaktyczne oceniane są nie tylko poprzez pryzmat ankiet studenckich. O jakości nauczania świadczą także **nagrody dydaktyczne**. Pracownicy IE wielokrotnie zdobywali nagrody w obszarze dydaktyki, jedną z nich jest Nagroda Dziekana za osiągnięcia dydaktyczne – dla najlepszego wykładowcy Instytutu Ekonomii Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego UŁ⁴³, czy nagroda studentów dla najlepszego wykładowcy Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego UŁ⁴⁴. Pozostając przy osiągnięciach dydaktycznych, należy wspomnieć, że w 2017 roku zespół pracowników

⁴² Prof. Akanni Kassim Adekunle, Department of Agricultural Economics, Olabisi Onabanjo University, Agowoye, Ogun State, Nigeria; prof. Michalis Drouvelis, University of Birmingham (zajęcia on-line).

⁴³ W roku akademickim 2020/2021 nagrodę zdobył prof. dr hab. Mirosław Kłusek, w roku akademickim 2021/2022 dr hab. Krzysztof Lewandowski, prof. UŁ.

⁴⁴ W roku akademickim 2017/2018 nagrodę zdobyła dr hab. Sylwia Roszkowska, prof. UŁ.

Katedry Wymiany Międzynarodowej otrzymał Nagrodę Rektora UŁ I stopnia za osiągnięcie dydaktyczne⁴⁵.

Podnoszeniu kompetencji w obszarze nauczania służą **wyjazdy dydaktyczne**, najczęściej realizowane w formie wyjazdów dydaktycznych programu Erasmus Plus. Zgodnie z wykazem na 01.05.2022 r., kadra dydaktyczna ocenianego kierunku, zatrudniona na WES, zrealizowała w okresie 2017–2022 ponad 90 tego rodzaju wyjazdów (około 32% wszystkich wyjazdów pracowników WES w tym okresie⁴⁶), w tym pracownicy IE prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) zrealizowali 70 wyjazdów. Wyjazdy dydaktyczne na uczelnie zagraniczne stanowią przykład umiędzynarodowienia, zdobywania wiedzy o metodach i technikach nauczania stosowanych w zagranicznych ośrodkach naukowo–dydaktycznych, a także utrwalania dobrych praktyk. Rozwijanie kompetencji dydaktycznych realizowane jest także w ramach *Programu 2+2*, na podstawie którego WES aktywnie współpracuje, w zakresie dydaktyki, z chińskim Uniwersytetem Zhengzhou University⁴⁷.

Inną formą wymiany doświadczenia dydaktycznego jest *EkSoc Fellowship Programme*. Dotychczas w IE w ramach Programu gościła dwójka naukowców z ośrodków zagranicznych⁴⁸. Jak wspomniano, w roku akademickim 2022/2023 planowana jest wizyta dwóch, kolejnych naukowców.

Pracownicy IE zaangażowali się także w projekt NAWA Solidarni z naukowcami, w ramach którego w styczniu 2021 roku staż odbyła dr Aliaksandra Sidarava z Białorusi. Dodatkowo dr hab. Andrzej Pieczewski (Katedra Historii Ekonomii) oraz dr Aliaksandra Sidarava (Białoruś) otrzymali grant w ramach konkursu na projekty badawcze „Solidarni z naukowcami”⁴⁹.

Innym narzędziem służącym wzmocnieniu kompetencji w obszarze dydaktyki są **konferencje dydaktyczne**. W latach 2017–2022 pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku wygłosili 19 referatów, w tym 7 referatów w ośrodkach zagranicznych⁵⁰. Ponadto w latach 2017–2022 liczba nauczycieli akademickich uczestniczących biernie w konferencjach dydaktycznych wynosiła 15.

W latach 2018–2022 kadra dydaktyczna kierunku podnosiła swoje kompetencje zawodowe, czego odzwierciedleniem są **awanse naukowe** (9 habilitacji⁵¹, 6 doktoratów⁵²). Wszystkie wymienione

⁴⁵ Zespół w składzie prof. dr hab. J. Świerkocki, dr hab. A. Kuna-Marszałek, prof. UŁ, dr hab. T. Dorożyński, prof. UŁ, dr A. Dorożyńska, dr B. Buczkowski i dr T. Serwach otrzymał Nagrodę Rektora UŁ I stopnia za osiągnięcie dydaktyczne w postaci przygotowania i wdrożenia interdyscyplinarnych programów kształcenia dla studentów zagranicznych pt. „International Business” oraz „Business and the Environment” w Uniwersytecie Łódzkim wraz z kompletem podręczników w języku angielskim.

⁴⁶ Zajęcia stacjonarne w Chinach prowadzili: dr B. Buczkowski, dr P. Gabrielczak, dr hab. P. Gajewski, prof. UŁ, dr R. Piwowarski, dr T. Serwach, dr hab. P. Urbanek, prof. UŁ, dr J. Wieloch, zajęcia zdalne w roku akademickim 2021-2022: dr D. Bębnowski, dr B. Buczkowski, dr hab. J. Dzionek-Kozłowska, prof. UŁ, dr hab. P. Gajewski, prof. UŁ, dr E. Klepczarek, dr T. Serwach, dr J. Wieloch. Więcej na ten temat w opisie kryterium 7.

⁴⁷ Więcej na ten temat w opisie kryterium 7.

⁴⁸ W roku akademickim 2018/2019 prof. Angeliki Anagnostou, University of Thessaly, w roku akademickim 2020/2021 dr Kamila Rymajdo, Manchester University.

⁴⁹ Konkurs „Solidarni z naukowcami” został zrealizowany w ramach współpracy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach inicjatywy: „Solidarni z Białorusią”. Grant otrzymano na projekt „Białoruś i Polska. Od historycznych korzeni systemów polityczno-gospodarczych do planowania instytucjonalnego rozwoju”.

⁵⁰ Przykładowe konferencje to: *Business and University Cooperation: Fostering Entrepreneurship and Innovation in Higher Education* (Bruksela, 2018 r. – dr Bogdan Buczkowski), *International Scientific and Practical Conference «Best Educational Practices: Ukraine, Europe, World»* (Kijów, 2019 r. – dr Radosław Dziuba).

⁵¹ Habilitacje: 2021 r. dr hab. A. Pieczewski (Katedra Historii Ekonomii), 2020 r. – dr hab. J. Dzionek-Kozłowska (Katedra Historii Ekonomii), dr hab. A. Majchrowska (Katedra Makroekonomii), dr hab. S. Roszkowska (Katedra Funkcjonowania Gospodarki), dr hab. K. Skorupińska-Cieślak (Katedra Ekonomii Instytucjonalnej i Mikroekonomii), 2019 r. – dr hab. T. Dorożyński (Katedra Wymiany Międzynarodowej), dr hab. P. Gajewski (Katedra Makroekonomii), dr hab. J. Wyszowska-Kuna (Katedra Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej), 2018 r. – dr hab. A. Kuna-Marszałek (Katedra Wymiany Międzynarodowej).

awanse dotyczyły pracowników deklarujących w 100% dyscyplinę ekonomia i finanse. Poza tym należy podkreślić, że **kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku wykazuje się bardzo dużą aktywnością naukowo-badawczą** a także licznymi innymi osiągnięciami. Wspomniana aktywność dotyczy zarówno publikacji w wysokopunktowanych wydawnictwach i czasopismach, jak i realizacji grantów naukowych. Aktywność naukowo-badawcza ściśle powiązana jest z zakresem i tematyką realizowanych zajęć. Dorobek publikacyjny za lata 2017–2022⁵³ wynosił ponad 1020 pozycji (autorstwo lub współautorstwo⁵⁴). W tej liczbie mieści się: ponad 80 monografii (w tym 4 monografie wydane przez wydawnictwa zagraniczne⁵⁵), ponad 140 rozdziałów w monografiach, 25 osiągnięć w postaci redakcji lub współredakcji monografii naukowej, 35 publikacji naukowych w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, 25 recenzowanych publikacji naukowych w języku innym niż polski, zamieszczonych w zagranicznych czasopismach naukowych nieuwzględnionych w wykazie czasopism naukowych MEiN, autorstwo ponad 330 artykułów w czasopismach naukowych oraz współautorstwo ponad 370 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych. Wspomniane publikacje w większości są indeksowane w bazach WoS i Scopus. Wśród czasopism naukowych o wysokim IF, w których publikowali pracownicy są np. *International Review of Financial Analysis*⁵⁶, *Technological Forecasting and Social Change*⁵⁷; *Journal of Cleaner Production*⁵⁸; *Energy Economics*⁵⁹, *Quality & Quantity*⁶⁰, *Journal of Small Business Management*⁶¹. Ponad 150 artykułów opublikowano w czasopismach posiadających IF.

W latach 2017–2022 ukazało się 7 podręczników akademickich, których autorami lub współautorami byli pracownicy IE. Wśród najważniejszych wymienić należy podręcznik prof. Rafała Matery i prof. Janusza Skodlarskiego pt. *Gospodarka światowa. Geneza i ewolucja do czasów pandemii* (PWN, Warszawa 2021), odnowione wydanie podręcznika akademickiego pt. *Podstawy ekonomii* pod redakcją prof. Eugeniusza Kwiatkowskiego i prof. Romana Milewskiego (PWN, Warszawa 2018), stanowiące jego uzupełnienie pierwsze wydanie zbioru zadań pt. *Podstawy ekonomii. Ćwiczenia i zadania* pod redakcją prof. E. Kwiatkowskiego i dr. hab. L. Kucharskiego, prof. Uł (PWN, Warszawa 2019). Pozycje te w całości opracowane zostały przez zespoły składające się z obecnych i byłych pracowników IE. Podręcznik i zbiór zadań stanowią ważne pozycje literatury podstawowej lub uzupełniającej dla nauczania na kierunku Ekonomia.

Warto zaznaczyć, że aktywność naukowa przekłada się na jakość kształcenia i dążenie do zapewnienia jak najwyższych standardów nauczania. Publikacje w renomowanych czasopismach krajowych

⁵² Doktoraty: 2021 r. dr D. Bębnowski (Katedra Historii Ekonomii), 2020 r. – dr A. Szymańska (Katedra Makroekonomii), dr P. Włodarczyk (Katedra Makroekonomii), dr M. Zaręba (Katedra Ekonomii Rozwoju), 2018 r. – dr E. Klepczarek (Katedra Ekonomii Instytucjonalnej i Mikroekonomii), dr. J. Wieloch (Katedra Wymiany Międzynarodowej).

⁵³ Dotyczy pracowników Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, wykaz według stanu na dzień 01.05.2022 r.

⁵⁴ Współautorstwo może oznaczać, że to samo osiągnięcie mogło zostać zgłoszone przez kilku pracowników Wydziału, co oznacza konieczność dokonania przeliczenia zgłoszeń na poszczególne osiągnięcia, co wykazano w dalszej części.

⁵⁵ W tym np. Pipień, M., & Roszkowska, S. (2020). *Empirical Macroeconomics and Statistical Uncertainty: Spatial and Temporal Disaggregation of Regional Economic Indicators*. Routledge; Hägg, G., & Kurczewska, A. (2022). *Entrepreneurship Education: Scholarly Progress and Future Challenges*, Taylor & Francis.

⁵⁶ IF 5,156 - Brada, J. C., Gajewski, P., & Kutan, A. M. (2021). *Economic resiliency and recovery, lessons from the financial crisis for the COVID-19 pandemic: A regional perspective from Central and Eastern Europe*. *International Review of Financial Analysis*, 74, 101658.

⁵⁷ IF 8,593 - Kozłowski, M., Brzozowska-Rup, K., & Piotrowska-Piątek, A. (2021). *Information and Communication Technologies in food and accommodation sector in EU countries: Sticker or challenge for tourism development?*. *Technological Forecasting and Social Change*, 171, 120941.

⁵⁸ IF 7,051 - Krajewski, P., & Mackiewicz, M. (2019). *The role of capital and labour in shaping the environmental effects of fiscal stimulus*. *Journal of Cleaner Production*, 216, 323-332.

⁵⁹ IF 5,212 - Kacprzyk, A., & Kuchta, Z. (2020). *Shining a new light on the environmental Kuznets curve for CO2 emissions*. *Energy Economics*, 87, 104704.

⁶⁰ IF 3,377 - Mackiewicz, M. (2022). *Why do wantrepreneurs fail to take actions? Moderators of the link between intentions and entrepreneurial actions at the early stage of venturing*. *Quality & Quantity*, 1-22.

⁶¹ IF 4,057 - Hägg, G., & Kurczewska, A. (2019). *Who is the student entrepreneur? Understanding the emergent adult through the pedagogy and andragogy interplay*. *Journal of Small Business Management*, 57, 130-147.

i zagranicznych z jednej strony świadczą o aktualnej wiedzy w reprezentowanej dyscyplinie, zaś z drugiej strony – o wysokim poziomie warsztatu metodologicznego nauczycieli akademickich. Udokumentowany dorobek naukowy sprzyja prawidłowej i skutecznej realizacji programu nauczania, a tym samym nabywaniu przez studentów nowych kompetencji i realizowaniu zakładanych efektów uczenia się. Co więcej, **część pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) łączy działalność badawczo–dydaktyczną z pracą zawodową** poza uczelnią, co pozwala zdobywać dodatkowe doświadczenie praktyczne, które jest jednym z ważnych aspektów kształcenia. Przykładowe instytucje, w których są zatrudnieni pracownicy IE to: Narodowy Bank Polski, Ministerstwo Finansów, Centrum Analiz Społeczno–Ekonomicznych (CASE), Bank Światowy, Instytut Ochrony Środowiska PIB, Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi. Potwierdza to, że w ramach IE przyjęto zasadę obsady zajęć uwzględniającą zależność między dorobkiem naukowym, a zakresem merytorycznym przedmiotu, co oddziałuje na skuteczną realizację efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics), będący pracownikami WES, w zdecydowanej większości jako dyscyplinę wiodącą deklarują „ekonomię i finanse”.

Ponadto, pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku aktywnie uczestniczą **w kształceniu nowej kadry badawczo–dydaktycznej** np. podejmując się funkcji opiekuna rozprawy doktorskiej (promotor lub promotor pomocniczy). Kadra badawczo–dydaktyczna dba również o jakość pracy naukowo–badawczej oraz wspiera młodych pracowników poprzez tworzenie zespołów badawczych w ramach projektów naukowych, np. realizowanych w ramach grantów NCN czy IDUB. Zaznaczyć należy, że pracownicy intensywnie angażują się w merytoryczną opiekę nad potencjalnymi kandydatami na studentów kierunku Ekonomia (Economics), jak i innych kierunków znajdujących się w ofercie WES, uczestnicząc np. w programie „Zdolny Uczeń – Świetny student”⁶².

Osiągnięcia naukowe kadry IE zostały docenione przez gremia zewnętrzne (wykaz wybranych nagród przedstawia zał. nr I.4.2). Ponadto prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) otrzymali również **nagrody** przyznawane przez Rektora UŁ. W latach 2018–2022 były to: 3 nagrody za monografię habilitacyjną, 4 nagrody za opublikowany doktorat, 4 nagrody za cykl publikacji oraz 1 nagroda za inną monografię (zał. nr I.4.2, tabela 1).

W latach 2017–2022, pracownicy WES prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyli w blisko 590 **konferencjach naukowych**, w tym 358 konferencjach międzynarodowych. Wspomnieć należy, że **na poziomie IE organizowane lub współorganizowane były** następujące konferencje: cykliczna konferencja *Wzrost Gospodarczy – Rynek Pracy – Innowacyjność Gospodarki*, która w latach 2020–2022 nie odbyła się z uwagi na pandemię COVID–19, cykliczna *Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Etyka w Życiu Gospodarczym”*, która w latach 2020–2022 nie odbyła się z uwagi na pandemię COVID–19, *II Międzynarodowa konferencja naukowa „Środowisko przyrodnicze a rozwój”* (wrzesień 2018 r.), *Nadzór Korporacyjny – Instytucje, Standardy, Raporty* (współorganizator Wydział Zarządzania UŁ, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) – Łódź, maj 2018 r. W 2021 r. na WES odbyła się międzynarodowa cykliczna konferencja 37th Euro–Asia Management Studies Association (EAMSA), która z uwagi na okres pandemii miała charakter konferencji on–line⁶³.

Wysokie kompetencje kadry dydaktycznej IE potwierdza **udział pracowników w ważnych gremiach krajowych i zagranicznych**. Przykłady zaprezentowano w zał. nr I.4.3.

Polityka kadrowa i system doskonalenia kadry jest transparentny i oparty na narzędziach motywacyjnych, wdrażanych na poziomie WES, jak i na poziomie IE. Rekrutacja pracowników prowadzona jest na podstawie otwartych konkursów. Wymagania zawarte w ofercie pracy ściśle precyzują niezbędny zakres kompetencji, osiągnięć i doświadczenia, zarówno naukowego jak

⁶² W roku akademickim 2021/2022 zestawienie obejmowało 5 mentorów, w tym 4 pracowników Instytutu Ekonomii, będących jednocześnie nauczycielami akademickimi na ocenianym kierunku - dr Agnieszka Dorożyńska, dr Agnieszka Janus, dr Dorota Kobus-Ostrowska, dr hab. Maciej Kozłowski, prof. UŁ.

⁶³ Przewodniczącym konferencji był dr hab. Tomasz Dorożyński, prof. UŁ z Katedry Wymiany Międzynarodowej z Instytutu Ekonomii <https://www.eamsa2021.uni.lodz.pl/>

i dydaktycznego, wymagany do prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych i prowadzenia pracy naukowo–badawczej. W związku z pandemią COVID–19 znaczenia nabrały również kompetencje i umiejętności w zakresie metod kształcenia na odległość, zwłaszcza, że w semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 zajęcia miały formę on–line, zaś w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 – charakter hybrydowy. Kwalifikacja kandydatów odbywa się na podstawie analizy złożonych ofert oraz rozmowy przeprowadzanej z najlepszymi kandydatami. Z uwagi na fakt, że jednym z kryteriów doboru kadr jest dbałość o pozyskanie kompetentnych pracowników, dużą uwagę zwraca się na te kwalifikacje oraz doświadczenie, które pozytywnie wpłyną na osiągnięcie założonych efektów uczenia się i przyczynią się do realizacji wysokiej jakości nauczania.

System doskonalenia kadry badawczo–dydaktycznej w dużej mierze opiera się na regulacjach wewnętrznych WES oraz regulacjach ogólnoakademickich. W sposób szczególny należy wymienić **kluczowe ogniwa systemu doskonalenia kadry i motywacji do rozwoju zawodowego:**

1. Na poziomie Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego UŁ:

- system okresowej oceny pracowników, obejmujący obszar naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjny. System ten opiera się na corocznie wypełnianej ankiecie pracowniczej;
- system premiowania, uwzględniający osiągnięcia naukowe i ponadprzeciętną aktywność dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną zgodnie z najwyższymi standardami⁶⁴;
- nagrody dla najlepszych dydaktyków wyłonionych przez studentów, przyznawane w ramach Nagrody Dziekana za osiągnięcia dydaktyczne;
- nagrody Rektora UŁ za działalność dydaktyczną i organizacyjną (indywidualne/zespołowe);
- inne systemy motywacyjne np. urlopy naukowe⁶⁵, granty na dofinansowanie prac badawczych dla młodych naukowców z Rezerwy Dziekana na WES UŁ, finansowe wsparcie udziału w konferencjach naukowych ze środków WES, dofinansowanie publikacji naukowych ze środków WES⁶⁶;
- udział w bezpłatnych szkoleniach on–line z zakresu prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym szkoleń i kursów oferowanych w okresie pandemii COVID–19, np. kursów i szkoleń z platform e–learningowych i ich funkcjonalności⁶⁷. Szkolenia oraz aktywne samokształcenie nauczycieli akademickich zostały pozytywnie ocenione przez studentów w trakcie lat akademickich 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022, upływających pod znakiem wyzwań, jakie stworzyła pandemia COVID–19. Był to okres intensywnego przeobrażania formy prowadzenia zajęć i jej dostosowywania do nowej rzeczywistości, przy jednoczesnym dążeniu do zapewniania wysokiej jakości kształcenia⁶⁸. Udział w szkoleniach, samokształcenie, zaangażowanie i chęć samorozwoju

⁶⁴ Obecnie jest to *Regulamin przyznawania premii i nagród na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym UŁ od roku 2022*, stanowiący *Załącznik do Uchwały Rady Wydziału z dnia 7 grudnia 2020 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu premii i nagród na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym UŁ od roku 2022*. (<https://intranetes.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/2017/07/201207-Regulamin-premii-na-2022-po-RW.pdf>).

⁶⁵ Na podstawie § 53 regulaminu pracy UŁ. <https://baw.uni.lodz.pl/d/31941/5/?tc=403> (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”).

⁶⁶ Obecnie regulacje zawarte są w dokumencie *Zasadach finansowania publikacji pracowników Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego*, stanowiącym *Załącznik do Uchwały Rady Wydziału z dnia 21 czerwca 2021 roku w sprawie zasad finansowania publikacji na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym UŁ* (<https://intranetes.uni.lodz.pl/wp-content/uploads/2021/10/Zasady-dofinansowania-publicacji.pdf>)

⁶⁷ Wśród tych szkoleń wymienić można przykładowe webinaria/szkolenia/warsztaty, które odbywały się głównie w latach 2020–2021, w tym: Moodle podstawowe narzędzia, Moodle średniozaawansowany, Testy i quizy na platformie Moodle – szkolenie online, Aktywność „Frekwencja” w Moodle, Aktywność „Lekcja” w Moodle jako narzędzie do przygotowania treści kursu, Zaawansowane metody oceniania w Moodle, Ankiety, badania, kwestionariusze, głosowania, MS Teams w nauczaniu zdalnym i mieszanym, Office 365 – Tworzenie testów w MS Forms, MS Teams. Projektowanie spotkań z głosowaniami, Kluczowe czynniki motywacji w e-learningu, Jak słuchać, żeby studenci mówili, Aktywizujące metody w kształceniu online.

⁶⁸ Podkreślić należy, że Zarządzeniem nr 57 Rektora UŁ z dnia 7.12.2020 wprowadzono Regulamin pracy zdalnej.

stały się gwarantem nabycia kompetencji dydaktycznych, zwłaszcza tych związanych z umiejętnym prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które umożliwiały skuteczne realizowanie zajęć i osiąganie zakładanych efektów kształcenia, zwłaszcza, że realizacja „e-zajęć” była trwale monitorowana, np. na podstawie hospitacji on-line czy informacji przekładanych Dziekanowi Wydziału na zakończenie semestru. Temu ostatniemu służyło badanie ankietowe dotyczące przebiegu zajęć zdalnych, którego celem było monitorowanie metod, narzędzi i sprawności nauczania w okresie kształcenia na odległość. Badanie zostało zrealizowane w obydwu semestrach roku akademickiego 2020/2021, a jego respondentami byli pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni. Jednocześnie podkreślić należy, że IE adekwatnie zapewniał wsparcie techniczne w realizacji kształcenia na odległość, np. dokonując zakupu tabletek graficznych. Ponadto poszczególne katedry wchodzące w skład Instytutu, przy wsparciu Dziekana Wydziału, dokonywały zakupów niezbędnego wyposażenia w postaci laptopów, słuchawek, kamerek internetowych. IE monitorował zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki tej oceny wykorzystywane były w działaniach na rzecz niwelowania zgłaszanych uwag czy braków, np. poprzez zakup wspomnianych wyżej narzędzi wspierających nauczanie na odległość, promowanie kursów z zakresu technik i metod nauczania na odległość, interweniowanie w zakresie problemów zgłaszanych przez nauczycieli akademickich oraz przez studentów;

- udział młodych naukowców w organizowanych przez Katedrę Modeli i Prognoz Ekonometrycznych oraz Komitet Statystyki i Ekonometrii PAN corocznych *Warsztatach Doktorskich z zakresu Ekonometrii i Statystyki*, kierowanych do naukowców z tytułem co najwyżej doktora; w latach 2017–2022 odbyły się 4 edycje warsztatów (w latach 2020–2021 z uwagi na pandemię COVID-19 warsztaty zostały odwołane);
- uczestnictwo w szkoleniach zorganizowanych w ramach projektu *Welcome to Poland, Budowanie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz podnoszenie zdolności instytucjonalnej w zakresie umiędzynarodowienia Uniwersytetu Łódzkiego* (BUILD UP), finansowanego ze środków pozyskanych z NAWA w 2019 r. przez BWZ UŁ. W ramach projektu zorganizowano m.in. następujące szkolenia skierowane do pracowników akademickich: dwudniowe szkolenia z zakresu przygotowywania materiałów dydaktycznych i metodyki kształcenia w języku obcym, jednodniowe szkolenia z zakresu zarządzania wielokulturowością, semestralne kursy języka angielskiego „*English for academic purposes*” na poziomie biegłości językowej B2–C1. Część pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) aktywnie korzystała z oferowanych w ramach BUILD UP szkoleń;
- stworzenie możliwości bardziej swobodnego przechodzenia pracowników między katedrami w sytuacjach, gdy pracownik zmienił profil działalności naukowej czy obszar zainteresowań naukowo-badawczych.

W tym miejscu wskazać warto na inne formy wsparcia pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oferowane przez UŁ. Są to m.in. różne formy wsparcia rozwoju naukowego, w tym działalność ogólnouczelnianego Centrum Nauki⁶⁹, wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza (od 2020 r.)⁷⁰, nagrody Rektora UŁ za osiągnięcia naukowo-badawcze (indywidualne i zespołowe; I, II i III stopnia). Z kolei w trosce

⁶⁹ Centrum Nauki w sposób ciągły informuje o konkursach na projekty badawcze, stypendialne, stażowe, wyjazdowe, wdrożeniowe, czy aplikacyjne finansowane ze źródeł krajowych i zagranicznych, organizuje szkolenia dla wnioskodawców, prowadzi indywidualne konsultacje, pomaga w przygotowaniu wniosków oraz prowadzi obsługę finansową realizowanych projektów.

⁷⁰ Na ten cel przeznaczono 2% budżetu Uczelni (konkursy m.in. dla młodych badaczy, dla doświadczonych badaczy, premie za pozyskane granty zewnętrzne, granty aparaturowe, rezydencje dla młodych badaczy zagranicznych i doświadczonych badaczy zagranicznych, naukową nagrodę Rektora, premie za publikacje i patenty).

o podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej, Rektor UŁ powołał m.in. Komisję ds. Doskonalenia Dydaktyki, do której zadań należy głównie opracowanie i realizacja działań związanych z doskonaleniem dydaktyki z wykorzystaniem nowych metod kształcenia.

2. Na poziomie Instytutu Ekonomii:

- system hospitacji, monitorujący jakość prowadzonych zajęć. Hospitacje odbywały się również w okresie pandemii, dostosowano ich formę do specyfiki kształcenia on-line. Wyniki hospitacji są omawiane z prowadzącymi zajęcia, co pozwala na wzmacnianie doskonalenia procesu nauczania. Wynik okresowej ewaluacji kadry dydaktycznej stanowił często jedną z ważnych przesłanek budowania ścieżek doskonalenia dydaktycznego poszczególnych członków kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, niejednokrotnie był również podstawą doboru pracowników do prowadzonych zajęć, tak aby jak najefektywniej wykorzystać ich potencjał w procesie kształcenia, realizacji zakładanych efektów uczenia się czy ich weryfikacji;
- zebrania pracowników IE, na których są omawiane i dyskutowane zagadnienia naukowe i dydaktyczne;
- warsztaty organizowane przez pracowników IE, np. *Panel Data Workshop on Modelling the Spatial Heterogeneity and the Cross-Section Dependence in Panels*⁷¹;
- utworzone w trakcie pandemii COVID-19 oraz w okresie nauczania zdalnego i nauczania hybrydowego kanały wsparcia w aplikacji MS Teams, dotyczące dydaktyki oraz spraw organizacyjnych Instytutu Ekonomii.

3. Na poziomie studenta:

- wyniki semestralnych ankiet studenckich oceniających poszczególne zajęcia dydaktyczne (ankieta on-line w systemie USOS) umożliwiają ocenę jakości kształcenia i poziom spełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich. Wyniki ankiet stanowią ważną informację dla prowadzących zajęcia oraz dla kierownictwa IE o przebiegu procesu nauczania;
- wyniki ankiety „EkSoc – tu studiuje”, która pozwala na kompleksową ocenę organizacji studiów;
- uczestnictwo przedstawicieli studentów w Radzie Konsultacyjnej kierunku Ekonomia (Economics). Przedstawiciele studentów biorą udział w posiedzeniach Rady, mają możliwość zgłaszania uwag oraz zabierania głosu w sprawach dydaktycznych.

Wymienione powyżej ogniwa systemu motywacyjnego stanowią ważny element polityki kadrowej. Podkreślić należy, że koordynacja polityki WES sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich, co zwłaszcza miało istotne znaczenie w okresie pandemii COVID-19. Przedstawione powyżej przykłady polityki motywacyjnej sprzyjają również samokształceniu i wszechstronnemu doskonaleniu kadry naukowo-dydaktycznej, podejmowaniu kształcenia ustawicznego, czego przejawem są osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz systematyczna realizacja efektów uczenia się studentów na kierunku Ekonomia (Economics). Wprawdzie motywowanie to ważny element polityki kadrowej, jednak zwrócić uwagę należy także na znaczenie monitorowania osiągnięć dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics) z poziomu WES oraz IE. Okresowa weryfikacja wyników i postępów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów formułowane m.in. na podstawie wyników ankiet wypełnianych na koniec semestru służących (subiektywnej) ocenie realizacji kształcenia, jest wykorzystywana do doskonalenia zawodowego nie tylko poszczególnych pracowników uczelni

⁷¹ Warsztat, który w dniach 10-12.06.2019 r. prowadził prof. Yongcheol Shin (University of York) zorganizowany został przez dr hab. Sylwię Roszkowską, prof. UŁ oraz dr. Andrzeja Kacprzyka (pracownicy Katedry Funkcjonowania Gospodarki UŁ). Uczestnikami warsztatu byli pracownicy IE, inni pracownicy WES, jak również pracownicy Uniwersytetu Warszawskiego oraz SGH.

i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych, o czym już wspomniano, ale także do formułowania wniosków i ewentualnych rekomendacji w zakresie korekt programu studiów.

Polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, czy na przejawy różnych form dyskryminacji. Służą temu ogólnowydziałowe zalecenia, jak również szkolenia, w tym np. zewnętrzne jednodniowe szkolenia online z zakresu zarządzania wielokulturowością, prowadzone w I kwartale 2021 r. (w ramach projektu BUILD UP).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	–

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

WES funkcjonuje na terenie obejmującym osiem budynków zlokalizowanych w sercu Łodzi, przy ul. POW 3/5, Rewolucji 1905 r. nr 37/39, Rewolucji 1905 r. nr 39 i Rewolucji 1905r. nr 41/43. Budynki są ze sobą połączone w jeden kampus. Łączna ich powierzchnia wynosi 25 890 m², w tym 15 502 m² powierzchni użytkowej.

Wydział funkcjonuje w przyjaznym otoczeniu, przystosowanym do potrzeb studentów i kadry akademickiej (na terenie kampusu zlokalizowane są m.in. dwa zielone patia wewnętrzne oraz oczko wodne). Powierzchnia jego terenu wynosi 19 976 m², w tym tereny biologicznie czynne 3 366 m². W kampusie umieszczone są parkingi rowerowe i samochodowe dla pracowników oraz studentów oraz wyznaczone miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. WES ogółem dysponuje 259 miejscami parkingowymi dla samochodów (w tym 5 miejsc dla osób niepełnosprawnych) oraz 64 miejscami dla rowerów.

Baza dydaktyczna WES obejmuje: 3 aule wykładowe (w tym aulę główną mieszczącą 400 osób), 49 pracowni multimedialnych, 1 studio nagrań, 2 sale do prowadzenia zdalnych seminariów, 17 pracowni komputerowych, 1 salę do nauki cichej, 9 sal seminaryjnych, 1 pracownię fokusową oraz salę Rady Wydziału. Daje to łączną liczbę 82 nowoczesnie wyposażonych pomieszczeń dydaktycznych, zapewniających wysoki komfort pracy na każdym typie i kierunku studiów. Bogate wyposażenie sal oraz ich duża liczba zapewniają elastyczność planowania zajęć⁷².

Na terenie kampusu mieści się Biblioteka Wydziałowa, która zajmuje powierzchnię 1331,5 m², przy czym czytelnia z 32 miejscami dla czytelników stanowi 366,3 m² jej powierzchni. W celu poprawy jakości pracy i tworzenia bezpiecznej i nowoczesnej powierzchni do magazynowania książek, magazyn biblioteki jest sukcesywnie wyposażany w nowe regały (w ostatnich latach zakupiono ok. 40 regałów za kwotę ponad 50.000 zł). Biblioteka w pełni zaspokaja potrzeby dydaktyczne Wydziału poprzez gromadzenie i udostępnianie (zarówno w formie tradycyjnej, jak i zdalnej) corocznie aktualizowanego księgozbioru, zgodnie ze specjalizacją dyscyplin naukowych reprezentowanych na Wydziale⁷³.

Zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej we wszystkich jego budynkach. Ważnym ułatwieniem w realizacji celów badawczych i dydaktycznych jest

⁷² Szczegółowe zestawienie wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych ujęto w Części III, załącznikach nr 2. (Zał. nr 2 Cz.I.5).

⁷³ Więcej szczegółów odnośnie do zasobów bibliotecznych ujęto w Części III, załącznikach nr 2. (Zał. nr 2 Cz.I.5).

dostęp do programów STATISTICA, SPSS, GRETL oraz oprogramowania firmy Microsoft (w laboratoriach komputerowych⁷⁴); programy te można również instalować na komputerach domowych studentów i pracowników. Studenci WES mogą również korzystać z Internetu w domach studenckich. Ponadto w wyniku obostrzeń wprowadzonych jako odpowiedź na pandemię COVID-19 uruchomiona została na WES możliwość zdalnego prowadzenia zajęć przy pomocy narzędzi Microsoft (np. MS Teams) oraz wykorzystywanej już wcześniej Uczelnianej Platformy Zdalnego (<https://moodle.uni.lodz.pl>). W trakcie najbardziej restrykcyjnych „lockdownów” wszystkie zajęcia na WES były prowadzone w sposób zdalny, natomiast w semestrze letnim 2021/2022 zdecydowano się na takie rozwiązanie w przypadku wykładów dla największych grup studenckich oraz zajęć dla studentów międzynarodowych w celu zminimalizowania ryzyka zakażeń. Oprogramowanie używane do nauki zdalnej jest aktualizowane na bieżąco i umożliwia interakcję pomiędzy studentami i nauczycielami. Materiały dydaktyczne opracowywane w formie elektronicznej są udostępniane studentom w ramach kształcenia zdalnego. W razie potrzeby studenci mają zapewniony dostęp do sal, w których mogą się uczyć poza godzinami zajęć.

Potrzeby w zakresie doskonalenia bazy dydaktycznej Wydziału i jej dostosowania do zmieniających się potrzeb użytkowników są monitorowane:

- na bieżąco, w ramach codziennej pracy 27 pracowników Centrum Administracyjno–Technicznego Wydziału;
- corocznie, w ramach badania ankietowego potrzeb studentów EkSoc – tu studium, realizowanego przez Centrum Kształcenia Wydziału;
- poprzez uczestnictwo kierownictwa Centrum Administracyjno–Technicznego Wydziału w obowiązkowych przeglądach technicznych, skutkujących coroczną modyfikacją potrzeb remontowych i inwestycyjnych, będących podstawą do uzgadniania zakresu prac z kierownictwem UŁ, w ramach planów remontowo–inwestycyjnych na kolejne lata.

Na rok akademicki 2022/2023 zaplanowany został remont generalny największej auli Wydziału (zał. nr I.5.1, zdjęcie 1). Projekt modernizacji obejmuje również hol oraz sale dydaktyczne budynku T.

Na terenie kampusu WES funkcjonuje stołówka studencka o łącznej powierzchni 456,16 m², ze 135 miejscami konsumpcyjnymi, która w roku 2019 poddana została remontowi generalnemu (zał. nr I.5.1, zdjęcie 2). Studenci oraz pracownicy Wydziału korzystają również z dwóch mniejszych bufetów zlokalizowanych na parterze budynku D oraz na I piętrze budynku auli o łącznej powierzchni 152,20m², z 94 miejscami konsumpcyjnymi. W budynku E Centrum Informatyczno–Ekonometrycznego oraz budynku T działają ponadto dwie wyspy kawowe.

Potrzeby infrastrukturalne zaspokajane są także poprzez partycypacyjne współdecydowanie o kierunkach przekształceń przestrzeni Wydziału dla potrzeb studentów i pracowników. W ten sposób, w wydziałowym głosowaniu w ramach tzw. budżetu obywatelskiego (to pierwsza w Łodzi i trzecia w Polsce – po Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Gdańskim – tego typu inicjatywa akademicka), studenci i pracownicy WES wskazali w drodze głosowania swoje preferencje. Studenci wybrali do realizacji strefę relaksu i *co-workingu* na tzw. „ringu” na 3 piętrze budynku D, wyposażoną w sprzęt audiowizualny przeznaczony do prezentacji i projekcji (zał. nr I.5.1, zdjęcie 3). Studenci odpoczywają również w przestrzeni holu przy szatni w budynku D, gdzie mogą korzystać ze stołów do ping ponga oraz tzw. „piłkarzyków”. Tego typu przestrzenie nie są bezpośrednio związane z dydaktyką, ale budują dobrą atmosferę wśród studentów, pomagają im się zrelaksować, dzięki czemu są oni w stanie lepiej przyswajać wiedzę podczas zajęć.

Wśród pracowników WES, w pilotażowej edycji budżetu obywatelskiego największe poparcie uzyskał natomiast zrealizowany projekt zakupu defibrylatora AED (CU–SP 1) wraz z wyposażeniem, który służy zwiększeniu bezpieczeństwa pracowników i studentów WES oraz projekt „Zaduszony parking

⁷⁴ <https://www.eksocnet.uni.lodz.pl/labs/>

rowerowy na EkSocu wraz ze stacją obsługi rowerów”, który został zrealizowany w październiku 2020r. (zał. nr I.5.1, zdjęcie 4). Projekt realizuje również cele wpisujące się w zasady rozwoju zrównoważonego, jakie wydział postawił sobie w obszarze zarządzania, edukacji, infrastruktury, transportu, jak i codziennego funkcjonowania kampusu (EkoEkSoc).

Studenci oraz pracownicy WES mogą także spędzać czas obcując ze sztuką w Małej Galerii Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego (foyer nad aulą T1 w budynku T), gdzie organizowane są cykliczne wystawy fotograficzne. Aranżacja wszystkich tego typu przestrzeni na Wydziale wpisana jest w Strategię Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego. W 2021 r. zrealizowany został także projekt inwestycyjny, jakim było przygotowanie siedmiu pokoi socjalnych, z pełnym wyposażeniem dla pracowników Wydziału (zał. nr I.5.1, zdjęcie 5).

Kolejnym udogodnieniem dla wszystkich pracowników dydaktycznych Wydziału jest przygotowany w przestrzeni Centrum Rozwoju Wydziału, pokój przeznaczony do nagrań i transmisji na żywo w warunkach studyjnych. Sala nagrań została wygłuszona panelami i zasłonami akustycznymi oraz wyposażona w wysokiej jakości sprzęt: kamerę konferencyjną wraz ze statywem, bezprzewodowy system mikrofonowy, mikrofon przewodowy, lampę pierścieniową oraz tablicę typu *whiteboard* (zał. nr I.5.1, zdjęcie 6). W 2022 r. zaaranżowana w ten sposób została również sala seminaryjna D106 oraz pracownia do zogniskowanych wywiadów grupowych (fokusowa).

Działające na WES Studenckie Koła Naukowe, Organizacje Studenckie, Wydziałowa Rada Samorządu Studentów oraz Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów posiadają własne pokoje do pracy oraz spotkań członków tych gremiów. Pokoje te zlokalizowane są w budynkach Centrum Informatyczno–Ekonometrycznego oraz w budynku D. Jest to 12 pomieszczeń, o łącznej powierzchni 232,1m².

WES promuje wśród studentów oraz pracowników postawy odpowiedzialności za środowisko. Na terenie kampusu, przy wsparciu Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, na drzewach zamontowane zostały budki lęgowe dla ptaków. Wydział obrał kurs proekologiczny także poprzez zainstalowanie automatów z wodą dostarczaną z sieci miejskiej. Dzięki temu nie zakupuje wody mineralnej w plastikowych butelkach, a goście wszelkich wydziałowych wydarzeń (spotkań, zebrań, konferencji) korzystają z wody serwowanej w szklanych dzbankach. WES promuje również działania mające na celu szerzenie informacji o ekologii, w tym o prawidłowej segregacji odpadów. Na terenie zewnętrznym jak i wewnątrz budynków zlokalizowane są specjalne kosze do segregacji plastiku, szkła, papieru i odpadów zmieszanych.

Wiosną 2021r. zrealizowany został projekt „Pasieka z domkiem do apiterapii”. Pasieka pełni funkcję edukacyjno–szkoleniową a tym samym zapoznaje studentów i pracowników z ideą bytowania pszczół w mieście oraz pożytecznymi właściwościami produktów pszczelarskich (zał. nr I.5.1, zdjęcie 7). Miód pozyskany z pasieki przekazywany jest do dyspozycji Wydziału.

WES wspiera również działania innych organizacji użyteczności publicznej, takich jak Szlachetna Paczka, Akademia Przyszłości, czy Fundacja Mam Marzenie.

W budynkach WES zastosowano udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. W urzędzenia wspierające poruszanie się osób niepełnoprawnych wyposażone są wszystkie budynki kampusu i dzięki temu znakomita większość przestrzeni umożliwia osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi samodzielne przemieszczanie (zał. nr I.5.2). Ponadto dwie aule (D208 oraz D207) wyposażone są w pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących. Umożliwiają one osobie niedosłyszącej odbiór nieskazitelnie czystego i wyraźnego dźwięku poprzez cewkę telefoniczną (T), w którą wyposażony jest niemal każdy aparat słuchowy. Sanitariaty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami mieszczą się natomiast w budynkach auli (I, II piętro), w C budynku (parter) oraz w części E budynku Centrum Informatyczno–Ekonometrycznym (parter). W roku akademickim 2022/2023 zaplanowane są działania mające na celu doposażenie wydziału w specjalistyczne sprzęty wspomagające studiowanie (m.in. przenośne pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących do kolejnych sal, sprzęty dla osób niewidomych i słabowidzących oraz niepełnosprawnych ruchowo), docelowo umieszczone w nowo powstającym laboratorium (Dis)Ability Lab.

Dalszy rozwój infrastruktury jest na stałe wpisany do Strategii Wydziału i podlega modyfikacjom, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami. Analiza stanu i rozwój infrastruktury Wydziału przebiega w oparciu o system monitoringu i oceny. W działaniach tych ważną rolę odgrywają badania opinii i potrzeb społeczności WES, pracowników i studentów. Odbywają się one cyklicznie i przeprowadzane są przez Sekcję ds. Oferty Dydaktycznej i Jakości Kształcenia (Centrum Kształcenia). Na przykład:

- ankieta w systemie USOS (tzw. ankieta ogólna) kierowana jest do studentów i realizowana, co do zasady, na koniec każdego semestru danego roku akademickiego. Wyniki ankiety dostarczają informacji o tym, w jaki sposób studenci postrzegają obsługę administracyjną, a w szczególności: pracę dziekanatów oraz sekretariatów katedr/zakładów, działanie biblioteki oraz infrastrukturę Wydziału (m.in. wyposażenie sal dydaktycznych, dostępność komputerów i Internetu, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, czystość pomieszczeń, itp.);
- ankieta „Tu studiuje” – realizowana od roku akademickiego 2017/2018 jako badanie audytoryjne, przeprowadzane wśród studentów kończących pierwszy i ostatni rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, I i II stopnia. Jest to badanie obszerne, przekrojowe dotyczące m.in. takich obszarów jak: przystosowanie budynków Wydziału do potrzeb studentów, organizacja studiów, obsługa administracyjna studentów, komunikacja ze studentami, działanie biblioteki czy oferta wyjazdów w ramach programów mobilnościowych;
- badanie „Wydział Ekonomiczny moim miejscem pracy” – opinie m.in. o fizycznych warunkach pracy, organizacji pracy oraz komunikacji między pracownikami i władzami Wydziału wyrazić mogą z kolei wszyscy zatrudnieni na WES.

Wnioski płynące z ww. badań stanowią bardzo ważne wskazówki w podejmowaniu decyzji o nowych przedsięwzięciach, czy modernizacjach wydziałowej infrastruktury.

Studenci kierunku Ekonomia (Economics), zgodnie z programem studiów, są zobowiązani zrealizować praktyki zawodowe. Specyfika kierunku umożliwia studentom realizowanie praktyk zawodowych w instytucjach z relatywnie szerokiego spektrum rodzaju prowadzonej działalności, tj. podmiotach gospodarczych o charakterze publicznym, prywatnym, społecznym, a także akademickim (zał. nr I.5.3). Dopuszczane jest realizowanie praktyk zawodowych zarówno w kraju, jak i zagranicą, przy czym szczególny nacisk kładziony jest tak to, aby infrastruktura i wyposażenie podmiotów, w których studenci odbywają praktyki były zgodne z potrzebami procesu nauczania. Podmioty zapewniają odbywającym praktyki także wysokie standardy w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, a także profesjonalne zaplecze teleinformatyczne oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wyposażyc wszystkie sale w odpowiednie projektory multimedialne.	Wszystkie sale dydaktyczne na WES są wyposażone w projektory multimedialne.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi jeden z celów strategicznych i jest jednym z fundamentów działalności zarówno UŁ⁷⁵, jak i WES⁷⁶. Należy podkreślić, że podmioty należące do otoczenia społeczno-gospodarczego są traktowane nie tylko jako potencjalni pracodawcy dla absolwentów kierunku Ekonomia (Economics), ale także są ważnymi interesariuszami w tworzeniu programu studiów, ekspertami, których zaangażowanie wzbogaca proces kształcenia, partnerami oraz odbiorcami ekspertyz i badań prowadzonych zarówno przez kadrę akademicką, jak i przez studentów.

Współpraca z otoczeniem jest kluczowym elementem zapewniającym dopasowywanie treści kształcenia na kierunku Ekonomia (Economics) do zmieniających się potrzeb gospodarki, w szczególności rynku pracy, specjalistów z zakresu szeroko pojętej ekonomii. Przejawem takiej współpracy jest rozszerzenie składu Rady Konsultacyjnej dla kierunku Ekonomia (Economics) o kolejnych dwóch przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studenta reprezentującego studia II stopnia (w poprzednich latach w Radzie Konsultacyjnej zasiadał jeden przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego)⁷⁷. W składzie Rady Konsultacyjnej mamy zatem przedstawicieli (1) małych i średnich przedsiębiorców, (2) korporacji międzynarodowej i (3) instytucji publicznej (samorządu terytorialnego), a także przedstawicieli studentów I i II stopnia oraz doktorantów. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorą aktywny udział w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Tak szeroka współpraca z interesariuszami zewnętrznymi wynika ze świadomości zmieniających się wyzwań na rynku pracy. Dzięki niej chcemy pomóc studentom jak najlepiej odnaleźć się w dynamicznie zmieniających się warunkach zatrudnienia.

Na WES działa **Rada Biznesu** – organ promujący i koordynujący współpracę z otoczeniem biznesowym Wydziału. W skład Rady wchodzi przedstawiciele sektora przedsiębiorstw (reprezentowane są znane i prestiżowe firmy z branży consultingowej, bankowej, audytorskiej i in.⁷⁸) oraz instytucji publicznych. Poprzez członkostwo w Radzie Biznesu stają się oni oficjalnymi Partnerami Wydziału. W ramach partnerstwa realizowane są projekty naukowe, edukacyjne, biznesowe i marketingowe⁷⁹.

Rada Biznesu Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego podejmuje szereg inicjatyw mających na celu dostęp studentów kierunku Ekonomia (Economics) do wiedzy i doświadczenia praktyków, prowadzących działalność zawodową w sferze ekonomii, dostęp do szerokiej oferty stażów, szkoleń i praktyk. Jedną z takich inicjatyw jest **Konkurs EkSoc startUP!**⁸⁰, którego celem jest promowanie i wspieranie innowacyjnych przedsięwzięć biznesowych wśród studentów i doktorantów. W roku akademickim 2021/2022 odbyła się czwarta edycja tego konkursu. Wśród ekspertów i mentorów

⁷⁵ Współpraca i oddziaływanie na otoczenie społeczno-gospodarcze to jeden z trzech filarów Strategii Uniwersytetu Łódzkiego na lata 2021-2030

(https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Strategia_Uniwersytetu_%C5%81%C3%B3dzkiego_2021-2030.pdf).

Przykładami inicjatyw realizujących to kryterium na poziomie Uniwersytetu Łódzkiego jest między innymi Projekt Mentorski (www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/projekt-mentorski) czy też Akademia Przedsiębiorczości UŁ (<https://przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl>).

⁷⁶ Działania mające na celu pogłębienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są także przez Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, o czym świadczy Strategia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego na lata 2017-2022. Przykłady takich inicjatyw zostały przedstawione w Programie współpracy z otoczeniem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego na lata 2017-2022 (<https://www.eksoc.uni.lodz.pl/o-wydziale/misja-wizja-i-strategia>).

⁷⁷ Uchwała nr 7/4b/2022 Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2022 r.

⁷⁸ <http://www.radabiznesues.uni.lodz.pl/czlonkowie/firmy-reprezentowane-w-radzie-biznesu/>

⁷⁹ Szczegółowy zakres projektów a także pozostałe informacje dotyczące Rady Biznesu dostępne są na stronie: <http://www.radabiznesues.uni.lodz.pl/misja-i-zadania/>

⁸⁰ Szczegóły na temat konkursu znajdują się na stronie: <https://www.eksocstartup.uni.lodz.pl/>, <https://www.facebook.com/eksocstartup>

współpracujących z WES w ramach konkursu znaleźli się przedstawiciele ponad 20 firm i instytucji. Partnerami czwartej edycji byli ING Bank Śląski S.A., Łukasiewicz Łódzki Instytut Technologiczny, Hotel Vienna House Andel's Lodz, PwC, CERI International, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Shumee S.A., Long Term Management Sp. z o.o., oraz Wydział Ekonomiczno–Socjologiczny. Do każdej przeprowadzonej dotychczas edycji konkursu zgłosił się co najmniej jeden student z kierunku Ekonomia (Economics). W II edycji konkursu jedna z tych osób została finalistą konkursu.

Mapa Biznesowa Łodzi⁸¹ to kolejny konkurs organizowany przez Radę Biznesu. Celem Konkursu jest budowanie świadomości otoczenia rynkowego w regionie łódzkim wśród studentów Wydziału, zderzenie praktyki biznesowej z wiedzą pozyskiwaną przez studentów w trakcie zajęć uniwersyteckich, rozwijanie umiejętności pracy zespołowej poprzez zaangażowanie studentów w zespoły projektowe oraz możliwość zaprezentowania się poszczególnych uczestników Konkursu przedstawicielom środowiska biznesowego. W roku akademickim 2021/2022 odbyła się czwarta edycja tego konkursu.

Innym przejawem aktywności Rady Biznesu jest **VIP Talks**⁸². To cykl spotkań dla studentów prowadzony przez przedstawicieli biznesu. W roku akademickim 2021/2022 zrealizowano 4 spotkania (między innymi: *Cloud computing* czyli rozwiązania chmurowe w biznesie, możliwości i zagrożenia – Team Connect Sp. z o.o; Od studenta do prezesa – czyli jak dynamiczny może być startup? – Startup Consulting; ABC metodyki Design Thinking – Łódzki Dom Biznesu; Możliwości wsparcia założenia własnej działalności gospodarczej – dotacje z UE – Łódź Art Center). Na wykłady w ramach cyklu VIP Talks rejestrowali się także studenci kierunku Ekonomia (Economics).

Rada Biznesu zainicjowała również projekt pod nazwą „**Biblioteka case’ów Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego**”⁸³. W intranecie WES dostępny jest katalog studiów przypadków. Z katalogu mogą korzystać prowadzący zajęcia i włączać przedmiotowe analizy przypadków do swoich zajęć. Case’y są opracowywane w taki sposób, żeby można było je wykorzystać w trakcie jednych zajęć. Na uwagę zasługuje fakt, że zajęcia obejmujące dane studium przypadku współprowadzone są przez osobę, która je opracowała i zgłosiła. Katalog case’ów i dostępność prowadzących są przed każdym semestrem weryfikowane przez Wydział.

Rada Biznesu organizuje także cykl spotkań, które odbywają się na WES zatytułowanych **Śniadanie z przedsiębiorcą**. Celem tych spotkań jest przedstawianie przedsiębiorców i przykładów firm, które inspirują do poszukiwania i wdrażania własnych pomysłów na biznes. Wśród gości wydarzenia wymienić można m.in. Józefa Szmicha (założyciela Delia Cosmetics) i Zbigniewa Nowickiego (współwłaściciela Bluerank, Przewodniczącego Rady Izby Gospodarki Elektronicznej).

Odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na dane statystyczne i wyniki analiz zgłaszane przez instytucje zewnętrzne (publiczne i prywatne) jest **Laboratorium Badań Rynkowych**⁸⁴. Jest to podmiot prowadzący prace badawcze, a tym samym umożliwiający studentom samodzielne inwestowanie w rozwój wiedzy, kompetencji i praktycznych umiejętności, niezbędnych w pracy zawodowej. Pracę studentów koordynują doświadczeni badacze i analitycy statystyczni posiadający wieloletnie doświadczenie naukowe, pozwalające skutecznie implikować metody analizy danych w projektach komercyjnych i badawczo–rozwojowych.

Oprócz wyżej wymienionych stałych inicjatyw, Rada Biznesu organizuje różnego rodzaju **wykłady i webinaria**⁸⁵ w zakresie tematyki związanej z praktyką gospodarczą. W 2022 roku odbyły się np. webinaria prezentujące możliwości wsparcia założenia własnej działalności gospodarczej w ramach dotacji z UE.

⁸¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/konkurs-mapa-biznesowa-lodzi>

⁸² Np. <http://www.radabiznesues.uni.lodz.pl/vip-talks-abc-metodyki-design-thinking/>

⁸³ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/biblioteka-caseow>

⁸⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/firmy-instytucje/laboratorium-badan-rynkowych>

⁸⁵ Np. <http://www.radabiznesues.uni.lodz.pl/relacja-z-webinariem-mozliwosci-wsparcia-zalozenia-wlasnej-dzialalnosci-gospodarczej-dotacje-z-ue/>

Dodatkowo, z inicjatywy pracownika Instytutu Ekonomii, dr hab. Agnieszki Kurczewskiej, prof. UŁ, działa **Akademia Przedsiębiorczości**⁸⁶. Znajdują się tam materiały z zakresu przedsiębiorczości dostępne nie tylko dla studentów Ekonomii (Economics), ale dla całej społeczności UŁ. Odcinki teoretyczne nagrywane są przez prof. A. Kurczewską, natomiast materiały praktyczne zawierają wystąpienia przedsiębiorców (praktyków), w tym właścicieli i pomysłodawców startupów.

Na uwagę zasługuje także certyfikacja kierunku Ekonomia (Economics). W 2020 roku kierunek Ekonomia w języku angielskim (I i II stopień) uzyskał certyfikat akredytacyjny **The International Accreditation Council for Business Education (IACBE)**. Natomiast w 2021 roku kierunek Ekonomia (I i II stopień) uzyskały certyfikat akredytacyjny „Studia z przyszłością”, przy czym kierunek Ekonomia (I stopień) uzyskał dodatkowo certyfikat nadzwyczajny w obszarze „Lider Jakości Kształcenia”⁸⁷.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczy również współdziałania przy tworzeniu programu studiów na kierunku Ekonomia (Economics), jego realizacji, a także indywidualnego rozwoju studentów. Oprócz bieżącej aktualizacji programu studiów, studentom oferowane są seminaria dyplomowe z zakresu tematyki, na którą zapotrzebowanie zgłaszane jest przez instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego⁸⁸.

Do głównych filarów systemu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów należą:

- współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego zasiadającymi w Radzie Konsultacyjnej kierunku, co umożliwi bieżące monitorowanie i regularną ocenę jakości kształcenia oraz uzupełnianie oferty kształcenia,
- współpraca z Centrum Praktyk i Szkoleń Zawodowych oraz Biurem Karier UŁ, dzięki którym studenci kierunku Ekonomia (Economics) mogą korzystać z oferty praktyk zawodowych (w tym płatnych – Students’ POWER), a także biorą udział w Projekcie Mentorskim⁸⁹,
- współpraca z Radą Biznesu WES, podejmującą inicjatywy mające na celu promowanie przedsiębiorczości i zapewnienie wsparcia merytorycznego w rozwoju pomysłów biznesowych, w postaci m.in. konkursu Eksoc StartUP! czy też cyklu otwartych spotkań z ekspertami i praktykami – VIP Talks,
- współpraca w ramach Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem⁹⁰, dzięki któremu studenci mają możliwość poszerzenia wiedzy teoretycznej o wiedzę praktyczną poprzez uczestnictwo w wykładach prowadzonych przez ekspertów wywodzących się z sektora przedsiębiorstw czy też przedstawicieli instytucji gospodarczych⁹¹ oraz konsultacje w Strefach NZB (stoiska edukacyjne),
- organizacja warsztatów i wykładów, w których mogą uczestniczyć studenci kierunku Ekonomia (Economics),
- inicjatywy edukacyjne adresowane do uczniów szkół średnich⁹² (potencjalnych kandydatów na studia),

⁸⁶ <https://przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl>

⁸⁷ Więcej na ten temat w opisie kryterium 7.

⁸⁸ Przykładem takiej inicjatywy jest oferta Łódzkiego Biura Rewitalizacji: <https://rewitalizacja.uml.lodz.pl/rewitalizacja/dla-naukowcow-i-studentow/>

⁸⁹ <https://www.uni.lodz.pl/stefa-studenta/projekt-mentorski>

⁹⁰ <https://nzb.pl/program-nzb>

⁹¹ Przykłady wykładów, które odbyły się w 2022 roku to: *Bezpieczne zakupy w sieci; Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni; Wiarygodność finansowa - co możesz zyskać? – BIK; Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe; Korzystanie z informacji gospodarczej przewagą konkurencyjną firm.*

⁹² Przykładami takich inicjatyw są: „Zdolny uczeń – świetny student” (mentorami uczniów w edycji programu 2021/2022 byli pracownicy IE: dr A. Dorożyńska, dr A. Janus, dr D. Kobus-Ostrowska, prof. M. Kozłowski; <https://www.uni.lodz.pl/zuss>); wykłady w ramach programu „Szkoła patronacka” (<https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/szkoly/projekt-szkola-patronacka>); wykład dla uczniów w ramach Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki na EkSocu; przeprowadzenie zajęć z zakresu ekonomii dla młodzieży na poziomie szkoły średniej; wykład w ramach The 18th EkSoc International Summer School 2022 “Fair development principles in times of prosperity and in times of crises”; przeprowadzenie zajęć z zakresu ekonomii,

- organizacja i współorganizacja konferencji i seminariów jako przestrzeni do nawiązywania kontaktów, wzmacniania relacji i wymiany doświadczeń tak pracowników, studentów, jak i absolwentów⁹³,
- bieżące aktualizowanie i monitorowanie oferty kształcenia przez pracowników Instytutu Ekonomii zasiadających w organizacjach związanych z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym⁹⁴; zaangażowanie pracowników w projekty pozauczelniane pozwala na implementację do programów nauczania najbardziej aktualnych i istotnych z punktu widzenia współczesnej gospodarki zagadnień,
- współpraca pracowników z otoczeniem biznesowym⁹⁵, która stwarza możliwość tworzenia istotnych połączeń nauki i świata biznesu, poprzez implementowanie na grunt zajęć akademickich dobrych praktyk rynkowych, a także efektywnych rozwiązań stosowanych w praktyce biznesowej,
- obecność pracowników w lokalnych i ogólnopolskich środkach masowego przekazu umożliwiającą prezentację opinii i nawiązanie dyskusji o bieżących problemach społeczno-gospodarczych⁹⁶.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	–

na poziomie szkoły średniej dla młodzieży w ramach Dni Zawodowca w roku akademickim 2020/2021; współorganizacja konferencji „Ekonomia wobec kryzysów. Gospodarcze i społeczne skutki pandemii” towarzyszącej Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej - Okręg w Łodzi edycja XXXIV w rok. akademickim 2020/2021.

⁹³ Przykładem takich wydarzeń jest konferencja z cyklu „Nadzór korporacyjny”, gdzie referaty wygłosili przedstawiciele reprezentujący SKARBIEC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz Izbę Gospodarczą Towarzystw Emerytalnych; konferencja z cyklu „Wzrost gospodarczy - Rynek pracy - Polityka makroekonomiczna” organizowana przy współpracy z łódzkim oddziałem NBP i IEEF.

⁹⁴ Pracownicy Instytutu Ekonomii wykazują się aktywnością w organizacjach i stowarzyszeniach takich jak European Council for Small Business and Entrepreneurship (ECSB), Europejskie Forum Nowych Idei (EFNI), Centre International de Formation Européenne (CIFE), Scientific and Publication Committee, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.

⁹⁵ Pracownicy Instytutu Ekonomii przeprowadzają różnego rodzaju ekspertyzy na rzecz otoczenia gospodarczego, np. ekspertyzy dla Konferencji Ambasadorów RP; dla Krajowej Izby Gospodarczej (prof. R. Piasecki), ekspertyzy dla Kancelarii Senatu RP (prof. P. Krajewski, dr J. Neneman). Zasiadają także w radach nadzorczych spółek komunalnych, prowadzą własną działalność gospodarczą, są pracownikami Narodowego Banku Polskiego.

⁹⁶ Przykładami takich wystąpień są: wywiad z dr. Radosławem Piwowskim w Radio Żak Łódź; komentarz dr. Radosława Piwowskiego w Radio Łódź na temat Polskiego Ładu; wystąpienia prof. Rafała Matery w Toya TV, TVP3 i Radio Łódź na tematy związane m.in. z: DHC dla Jeffreya Sachsa i Hermana Van Rompuy, Szkoły Letniej, Nagród PTE dla najlepszych prac mgr, inauguracji roku akademickiego, organizacji zajęć na Wydziale w okresie pandemii; wystąpienia prof. Piotra Krajewskiego, prof. Michała Mackiewicza, prof. Ryszarda Piaseckiego, dr Celiny Błaszczyk i dr. Damiana Bębnowskiego w cyklu z NBP; wywiad z prof. Ryszardem Piaseckim w Polskie Radio Łódź na temat DHC dla Hermana van Rompuy a i kondycji UE; wystąpienia prof. Piotra Krajewskiego na tematy ekonomiczne w TVN24 oraz telewizji Polsat.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wydział Ekonomiczno–Socjologiczny realizuje strategię umiędzynarodowienia, starając się włączyć jak najwięcej pracowników i studentów w działania międzynarodowe, zarówno w obszarze nauki, jak i dydaktyki. Na Wydziale systematycznie rośnie zainteresowanie i zaangażowanie w projekty międzynarodowe. Istotnie wzrasta też liczba publikacji w znaczących międzynarodowych czasopismach. Realizowane formy i zakres umiędzynarodowienia na kierunku Ekonomia (Economics) uwzględniają koncepcję i cele kształcenia oraz stwarzają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów i nauczycieli akademickich. **Kadra Instytutu Ekonomii podejmuje nieustanne starania nad dostosowaniem programu studiów na kierunku Ekonomia (Economics) do standardów międzynarodowych**, wpisując się tym samym w strategię WES⁹⁷.

Podstawą umiędzynarodowienia kształcenia jest **wzmacnianie kompetencji językowych studentów i dydaktyków**. Rozwojowi kompetencji językowych studentów dedykowane są zajęcia z wybranego przez studenta języka obcego, oferta wykładów prowadzonych w językach obcych oraz wykorzystywanie w ramach literatury podstawowej i/lub uzupełniającej materiałów źródłowych w języku angielskim. W przypadku wykładowców, wzmacnianie kompetencji językowych odbywa się poprzez możliwość dofinansowania przez UŁ zajęć doskonalących z języków obcych, przede wszystkim z języka angielskiego. Rozwojowi kompetencji w tym zakresie sprzyja również prowadzenie zajęć w językach obcych. Z kolei pracownicy IE prowadzą je również dla innych kierunków niż Ekonomia (Economics), a także dla studentów podejmujących na UŁ kształcenie w ramach programów mobilnościowych Erasmus Plus.

WES może pochwalić się dwiema wyjątkowymi na skalę kraju inicjatywami, które bezpośrednio związane są z kierunkami Ekonomia (Economics). Po pierwsze, **Wydział aktywnie współpracuje z chińskim Uniwersytetem Zhengzhou University (ZZU)** z prowincji Henan (zał. nr I.7.1). Jest to największa i najwyżej notowana uczelnia w tej prowincji, a współpraca pomiędzy jednostkami koncentruje się na obszarze dydaktyki. W ramach podpisanej umowy nauczyciele akademicy Wydziału mają możliwość prowadzenia zajęć ze studentami wspomnianej uczelni partnerskiej w ramach prowadzonego tam programu licencjackiego Economics, co oznacza, że to właśnie wykładowcy z kierunku Ekonomia (Economics) w zdecydowanej większości uczestniczą w tej wymianie. Studenci ZZU mogą z kolei rozpocząć studia na WES w ramach projektu 2+2⁹⁸, który jest formą połączenia programów Economics na obu uczelniach. Chińscy studenci pierwsze dwa lata studiują wówczas w ZZU, realizując również efekty uczenia się typowe dla pierwszego roku programu licencjackiego na WES. Następnie studenci ci kontynuują studia na drugim i trzecim roku programu Economics pierwszego stopnia na WES. W efekcie mogą otrzymać dwa dyplomy – chiński i polski. Z takiej formy studiowania w latach 2017–2022 skorzystało łącznie 54 studentów z Chin (zał. nr I.7.2, tabela 7.1).

W latach 2015–2019 co semestr wykładowcy Wydziału wyjeżdżali do ZZU, prowadząc zajęcia na kursie Economics. Po rocznej przerwie, od semestru zimowego roku akademickiego 2021/2022, pracownicy WES ponownie uczestniczą w programie, prowadząc zajęcia w formie zdalnej. Niezależnie od przyjętego trybu kształcenia, znakomita większość zajęć prowadzona była przez pracowników Instytutu Ekonomii (zał. nr I.7.2, tabela 7.2).

Drugą wyjątkową i niezwykle prestiżową inicjatywą o zasięgu międzynarodowym jest **uzyskanie przez kurs Economics akredytacji IACBE⁹⁹**, jednej z wiodących akredytacji dla programów edukacji menedżerskiej. Na przełomie 2020 i 2021 roku, dwa wydziały UŁ – Zarządzania oraz Ekonomiczno–Socjologiczny, jako jedyne w Polsce wśród uczelni publicznych, uzyskały oficjalną akredytację IACBE

⁹⁷Strategia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego na lata 2017-2022, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/o-wydziale/misja-wizja-i-strategia>

⁹⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/program-2-2>

⁹⁹ Akredytacja IACBE, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/o-wydziale/certyfikaty-i-rankingi>

dla kierunków w języku angielskim: Business Management (WZ) oraz właśnie Economics (WES). Akredytacja potwierdza spełnienie przez Uniwersytet Łódzki wymogów, takich jak: sprawne funkcjonowanie, wysoki poziom dydaktyki, innowacyjne zarządzanie, dobre relacje z biznesem oraz wysoka wartość dyplomu, który liczy się na rynku pracy. Prace zmierzające do uzyskania akredytacji trwały niemal trzy lata i wymagały współpracy przedstawicieli dwóch wydziałów. Z ramienia WES w projekt zaangażowani byli przedstawiciele władz dziekańskich oraz pracownicy Instytutu Ekonomii.

UŁ i WES stwarzają swojej społeczności możliwości uczestnictwa w programach międzynarodowych. Studenci WES mogą korzystać z oferty mobilności, czyli studiów zagranicznych w ramach programów **Mobility Direct**¹⁰⁰, **Justus Liebig University of Giessen – VIP**¹⁰¹ (oferta ta jest warta szczególnej uwagi jako program całkowicie zdalnej mobilności, dzięki któremu możliwe było podtrzymanie kontaktów międzynarodowych z jednym z naszych najważniejszych partnerów w okresie pandemii) oraz **Erasmus Plus**¹⁰². Szczególnie w ramach programu Erasmus Plus funkcjonuje bogata oferta umów międzynarodowych, znajduje się w niej ponad 100 uczelni z 28 krajów Europy. W latach 2017–2022 z programu skorzystało odpowiednio 33, 32, 61, 32, 49 studentów WES, z czego słuchacze kierunku Ekonomia (Economics) stanowili odpowiednio 33%, 22%, 39%, 44%, 24% (zał. nr I.7.2, tabela 7.3). Program Erasmus Plus umożliwia także **wyjazdy dydaktyczne** nauczycieli akademickich i **wyjazdy szkoleniowe** pracowników Uniwersytetu Łódzkiego¹⁰³. W przypadku wyjazdów realizowanych w roku akademickim 2022/2023 nauczyciele mogli wybierać spośród ponad 150 uczelni partnerskich. Liczba ta jest w kontekście UŁ imponująca, ponieważ w 2022 r. nastąpiła digitalizacja programu Erasmus, co wymusiło rewizję istniejących umów i rezygnację z tzw. martwych umów. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny ma obecnie jeden z największych katalogów umów na UŁ, co świadczy po pierwsze o znacznej aktywności międzynarodowej, a po drugie – o dużej sprawności administracji wydziałowej odpowiedzialnej za podtrzymanie umiędzynarodowienia. Statystyki liczby wyjazdów jasno wskazują, że na tym polu pracownicy Instytutu Ekonomii byli ponadprzeciętnie aktywni. W latach 2017–2022 zrealizowali odpowiednio 32%, 33%, 20%, 44% i 29% wszystkich wyjazdów zrealizowanych przez pracowników WES w ramach tego programu (zał. nr I.7.2, tabela 7.4).

Program Erasmus Plus to nie tylko możliwość wyjazdu, ale także otwarcie jednostki na pracowników i studentów z uczelni zagranicznych. W ramach programów Erasmus Plus, Mobility Direct, Mundus i Credit Mobility na WES w latach 2017–2022¹⁰⁴ przyjechało łącznie ponad 2060 studentów (zał. nr I.7.2, tabela 7.5). Studenci zagraniczni realizujący semestr zajęć na WES mogą wybierać przedmioty spośród oferty dedykowanej tej grupie lub dołączać do zajęć realizowanych w ramach siatki zajęć (wykładów w języku obcym na studiach w języku polskim lub dowolnych zajęć w ramach programu Economics). Warto przy tym wskazać, że **Uniwersytet Łódzki jest jedyną uczelnią w Polsce realizującą jednosemestralną wymianę studentów pomiędzy uczelniami partnerskimi z krajów spoza Unii Europejskiej w ramach programu Mobility Direct.**

W ramach programu Erasmus Plus, na WES przyjechało także 51 naukowców, w tym 7 było w tym czasie pod opieką pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Ekonomii (zał. nr I.7.2, tabela 7.6). WES zaangażował się także jako reprezentant UŁ w projekt NAWA Solidarni z naukowcami, w ramach którego w styczniu 2021 przyjechała do Łodzi dr Aliaksandra Sidarava z Białorusi, która podjęła współpracę z dr. hab. Andrzejem Pieczewskim z Instytutu Ekonomii. Owocem tej współpracy stał się uzyskany przez ten tandem w 2022 r. grant NCBR. Ponadto, w 2021 r. do Instytutu Ekonomii przyjechała również stypendystka w ramach konkursu Visiting Fellow z puli zwiększonej subwencji

¹⁰⁰ Program Mobility Direct, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/mobility-direct/o-programie/>

¹⁰¹ Program Justus Liebig University of Giessen – VIP, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/inne-mobilnosci>

¹⁰² Program Erasmus Plus dla studentów, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/stefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/erasmus>

¹⁰³ Program Erasmus Plus dla pracowników <https://pp.uni.lodz.pl/index.php/intranet/scms/portal/news?portalId=11&newsId=1634&newsboardId=14;> <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/erasmus>

¹⁰⁴ Wydział gromadzi dane o przyjeżdżających pracownikach od roku akademickiego 2018/2019.

IDUB (Inicjatywa Doskonałość – Uczelnia Badawcza). Co więcej, do 2021 r. Instytut Ekonomii w swoich szeregach zatrudniał prof. Sharafa Rehmana, który pracował na University of Texas.

Ponadto wśród studentów kierunku Ekonomia (Economics) są także studenci zagraniczni, którzy realizują na WES cały cykl kształcenia. Naturalnie w przypadku programu prowadzonego w języku angielskim jest ich więcej, bowiem wg systemu USOS na dzień 15.07.2022 r stanowią oni łącznie, na studiach I i II stopnia, 83% wszystkich słuchaczy (zał. nr I.7.2, tabela 7.7). Analogiczne statystyki dla kierunku prowadzonego po polsku wskazują na 2% udział studentów zagranicznych na studiach dziennych i brak takich osób na studiach zaocznych (zał. nr I.7.2, tabela 7.8). Jednocześnie należy zaznaczyć, że średnia dla całego Wydziału wynosi 4,5%, a relatywnie niski odsetek cudzoziemców na kierunku Ekonomia wynika z faktu, że obcokrajowcy, mając alternatywę w postaci anglojęzycznej wersji tego samego programu, wybierają program prowadzony w języku angielskim.

W kwestii umiędzynarodowienia oferty dydaktycznej warto wspomnieć, że w 2022 roku zapadła decyzja o **przyjęciu Uniwersytetu Łódzkiego do europejskiej sieci uniwersyteckiej UNIC** (tzn. *European University of Post-Industrial Cities*). W ramach tej sieci istnieje pula tzw. kursów otwartych, które są dostępne jako zajęcia do wyboru dla studentów uczelni partnerskich. WES jako jeden z pierwszych na UŁ zaangażował się w kooperację dydaktyczną w ramach UNIC i UŁ, wprowadzając do puli kursów otwartych sieci UNIC cztery przedmioty, z których dwa prowadzone są przez pracowników Instytutu Ekonomii. Pierwszy, *Macroeconomics 1*, jest przedmiotem z głównej siatki pierwszego stopnia programu Economics. Drugi, *International Trade and the Environment*, jest przedmiotem do wyboru. Kurs Economics, jako jedyny program realizowany w całości w języku angielskim, ma potencjał by stanowić swoisty poligon do testowania możliwości intensyfikacji współpracy w obrębie sieci UNIC.

Wspominany wcześniej program Erasmus Plus umożliwia także realizację obowiązkowych bądź nieobowiązkowych praktyk studenckich poza granicami Polski. Ten element programu nie jest popularny, ale Wydział ma podpisaną umowę z biurem rachunkowym „Griffiths + Associates” na Malcie, która umożliwia rocznie ośmiorgu studentom realizację takich praktyk. Według informacji Biura Współpracy z Zagranicą UŁ, nasz Wydział jako jedyny na uczelni posiada tego rodzaju umowę powiązaną z grantami Erasmus i systemowym podejściem do rekrutacji. Od 2016 roku, kiedy zawarto umowę, z takich praktyk skorzystało 22 studentów, w tym pięcioro z Ekonomii (Economics). Wydział jest także w trakcie negocjowania podobnych umów z grupą firm z Estonii, co stworzy kolejne możliwości praktyk zagranicznych dla naszych studentów.

Poza wyjazdami realizowanymi pod egidą programu Erasmus, pracownicy Instytutu Ekonomii wyjeżdżali również na międzynarodowe konferencje naukowe (zał. nr I.7.2, tabela 7.9). W latach 2017–2018 ich udział w wyjazdach realizowanych w skali całego WES wyniósł odpowiednio 20% i 17%. Udział wyjazdów pracowników Instytutu w 2019 roku także wyniósł 17%, choć nominalnie takich wyjazdów było mniej, zaś w 2020 roku wyniósł 16%. Cały czas jednak IE był ponadprzeciętnie aktywny w tym względzie na tle innych jednostek WES. W 2021 roku liczba zagranicznych wyjazdów konferencyjnych z Wydziału wzrosła, jednak udział pracowników Instytutu Ekonomii spadł do 13% – zatem można zauważyć, iż pracownicy Instytutu byli bardziej powściągliwi w zakresie powrotu do wzorców mobilności sprzed pandemii. Rozwijała się przy tym zdalna współpraca naukowa – powszechność tego zjawiska jest jednak niemożliwa do precyzyjnego oszacowania.

Unikalną, wyróżniającą Wydział na tle nie tylko pozostałych jednostek UŁ, ale także innych uniwersytetów w Polsce, **formą umiędzynarodowienia jest** organizowana przez WES **Szkoła Letnia**¹⁰⁵. W ramach współpracy między innymi z **Uniwersytetem FMU w Sao Paulo, Uniwersytetem w Tuluce oraz Uniwersytetem w Quito** studenci i pracownicy Wydziału mają możliwość wzięcia udziału w cyklu seminariów naukowych organizowanych przez WES oraz partnerów. Każdego roku odbywają się wyjazdowe szkoły letnie w Brazylii, Meksyku i Ekwadorze, a także organizowana jest

¹⁰⁵ Summer School za granicą, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiędzynarodowienie/summer-school>

łódzka edycja szkoły letniej. W okresie pandemii część wydarzeń odbywała się w formie zdalnej. Ponadto, od 2022 roku edycja łódzka odbywa się w ramach **Szkoły letniej nauk społecznych**¹⁰⁶, realizowanej w ramach programu NAWA SPINAKER, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt pozakonkursowy pt. „Wsparcie zdolności instytucjonalnej polskich uczelni poprzez tworzenie i realizację międzynarodowych programów studiów”). W wykładach i debatach prowadzonych w języku angielskim biorą udział studenci i wykładowcy z Europy, Ameryki Południowej i Azji. W ramach seminariów omawiane są problemy ekonomiczne, społeczne, a także zagadnienia związane z ekologią i rozwojem zrównoważonym. Za udział w debatach i wykładach studenci otrzymują 6 punktów ECTS (zał. nr I.7.3), które mogą być wykorzystane na rozliczenie zajęć fakultatywnych, zatem nie mają wpływu na realizowane efekty uczenia się na ich głównych tokach studiów. W latach 2018–2022 w ramach Szkoły Letniej wyjechało 146 studentów, w tym 47 z kierunku Ekonomia (Economics) oraz 19 pracowników WES, w tym 9 z IE. W łódzkich edycjach zajęcia prowadzą zarówno wykładowcy z uczelni partnerskich, zaproszeni goście, jak również pracownicy WES. Również w tym obszarze pracownicy IE byli bardzo aktywni, bowiem niemal połowa zajęć (45%) przeprowadzona została właśnie przez nich (zał. nr I.7.2, tabela 7.10).

Uzupełnieniem umiędzynarodowienia procesu uczenia się jest także oferta **wykładów dziekańskich prowadzona w języku angielskim** przez naukowców z całego świata. W latach 2017–2022 odbyło się ich 12 (zał. nr I.7.2, tabela 7.11), w tym wykład **Hermana van Rompuya**, który w 2021 roku z inicjatywy środowiska ekonomistów otrzymał tytuł doktora honoris causa UŁ. Taki sam tytuł w 2019 roku otrzymał **prof. Jeffrey Sachs**. Promotorem przyznania tego tytułu był w obu przypadkach dr hab. Rafał Matera, prof. UŁ, Dziekan Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego i pracownik Instytutu Ekonomii.

W latach 2017–2019 studenci z Chin, studiujący przede wszystkim na programie Economics, wspólnie z Centrum Rozwoju Wydziału zorganizowali **Dni Kultury Chińskiej**¹⁰⁷, w których udział wzięli zarówno pracownicy, jak i studenci Wydziału. Wśród przygotowanych przez studentów atrakcji znalazły się m.in. degustacja chińskich potraw i herbaty, gry i zabawy przybliżające kulturę Chin, warsztaty językowe, taneczne i kulinarne. W roku 2019 wydarzenie miało bardziej międzynarodowy charakter i przekształciło się w **Diversity Days**¹⁰⁸. Wszystkie te wydarzenia są otwarte dla całej społeczności akademickiej Wydziału, sprzyjają tym samym zwiększeniu umiędzynarodowienia również na kierunkach Ekonomia (Economics).

Kolejną z licznych inicjatyw międzynarodowych, w które zaangażowani byli studenci i pracownicy WES była **Wystawa Światowa EXPO 2020 Dubaj**. 25 studentów Uniwersytetu Łódzkiego na przełomie 2021 i 2022 roku zrealizowało praktyki zawodowe w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Reprezentanci Uczelni podpisali umowy z Pawilonem Polskim, będącym miejscem ich praktyk w Sekcji Polskiej Wystawy Światowej EXPO 2020 w Dubaju. Studenci UŁ spędzili w Dubaju łącznie pół roku, w dwóch 3-miesięcznych turach, gdzie reprezentowali nasz kraj. Finansowanie programu zapewniło Ministerstwo Edukacji i Nauki dotacją celową w wysokości ponad 600 000 złotych. Oprócz nich do Dubaju pojechali studenci z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu w Białymstoku oraz Grupy Uczelni Vistula.

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny **w celu wspierania współpracy międzynarodowej w zakresie badań i nauczania a także podniesienia rangi naukowej jednostki**, corocznie wyłania grono wybitnych naukowców, którzy chcą spędzić minimum trzy miesiące na WES i w tym czasie prowadzą badania naukowe (we współpracy z naukowcami i doktorantami Wydziału) oraz zajęcia ze

¹⁰⁶ <http://www.summerschooles.uni.lodz.pl/summer-school-2022/about-18-th-summer-school/>

¹⁰⁷ Dni Kultury Chińskiej, <https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/dni-kultury-chinskiej-2018>

¹⁰⁸ Diversity Days, <https://www.facebook.com/events/wydzia%C5%82-ekonomiczno-socjologiczny-uniwersytet-%C5%82%C3%B3dzki/ul-diversity-days-by-eksoc-2019/743162679530110/>

studentami. Ideą **Visiting Fellowship Programme**¹⁰⁹ jest m. in. wzbogacenie oferty edukacyjnej, wzmocnienie sieci współpracy akademickiej i osiąganie coraz lepszych wyników badań naukowych. W latach 2018–2022 z programu skorzystało 6 naukowców, w tym 1 był pod opieką pracownika naukowo–dydaktycznego Instytutu Ekonomii (zał. nr I.7.2, tabela 7.12). Należy przy tym zaznaczyć, że z powodu pandemii program był wstrzymany. W roku akademickim 2022/2023 skorzystają z niego kolejne 4 osoby, w tym 2 będą pod opieką pracowników Instytutu Ekonomii.

Na koniec warto podkreślić, że dotychczasowy model wspierania umiędzynarodowienia na Wydziale był scentralizowany, tzn. działania wspierające i wszelkie inicjatywy odbywały się raczej na poziomie wydziałowym, co miało być zgodne z duchem inkluzywności i równości dostępu. W roku akademickim 2021/2022, między innymi pod wpływem uwag delegacji PKA wizytujących inne kierunki na WES, w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, skupiającej władze instytutowe, rozpoczęte zostały rozmowy na temat możliwości podejmowania inicjatyw tego typu na poziomie poszczególnych instytutów. Idea jest taka, aby instytuty, znając swoje specyfiki badawcze i dydaktyczne, wybierały strategicznych partnerów i zacieśniały współpracę np. w formie koordynacji wyjazdów pracowników w ramach Erasmus Plus. Instytutowy aspekt polityki umiędzynarodowienia nie przybrał odrębnych formalnie zinstytucjonalizowanych form i w założeniu ma raczej stanowić dodatkowy element polityki dyrektorów poszczególnych instytutów.

Warto także zauważyć, że umiędzynarodowienie kształcenia podlega ocenie nie tylko przez władze Wydziału, ale dokonuje się również z udziałem studentów (w ramach ankiet USOS) a wyniki tych ocen są omawiane w ramach zebrań pracowników Instytutów i wykorzystywane w działaniach doskonalących proces dydaktyczny oraz kształtowanie obsady zajęć. Realizowane są także działania promujące zagraniczne wyjazdy dydaktyczne (np. regularnie odbywają się spotkania z wydziałowym i instytutowym koordynatorem programu Erasmus Plus oraz udostępniane są materiały promocyjne m.in. w gablotach Instytutów oraz wydziałowym systemie TV).

Oprócz aktywności na rzecz umiędzynarodowienia realizowanych na poziomie wydziałowym i dedykowanych wprost studentom kierunku Ekonomia (Economics), podejmowanie są także działania na szczeblu centralnym, zwykle przy zaangażowaniu BWZ. Przykłady takich inicjatyw znajdują się w zał. nr I.7.4.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	–

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie, które otrzymują studenci kierunku Ekonomia (Economics) na WES w zakresie uczenia się i rozwoju jest stałe, kompleksowe i wielopłaszczyznowe. Przybiera różnorodne formy, dopasowane do potrzeb wynikających z założonych celów. Opiera się na instrumentach i inicjatywach zarówno

¹⁰⁹ W roku akademickim 2022/2023 zajęcia prowadzić będą prof. Akanni Kassim Adekunle, Department of Agricultural Economics, Olabisi Onabanjo University, Agowoye, Ogun State, Nigeria; prof. Michalis Drouvelis, University of Birmingham (zajęcia on-line). EkSoc Visiting Fellowship, <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/the-eksoc-fellowship-programmes>

ogólnouczelnianych, jak i wydziałowych. Dodatkowo, pomocą służą także pracownicy (zarówno dydaktyczni, jak i administracyjni) Instytutu Ekonomii, którzy bezpośrednio opiekują się kierunkiem.

System obsługi administracyjnej WES zapewnia pomoc oferowaną przez wiele komórek organizacyjnych, m.in.: Dziekana i Prodziekanów, Pełnomocników Dziekana, Centrum Obsługi Studenta (dalej: COS), Centrum Kształcenia, Centrum Rozwoju Wydziału, a także Centrum Administracyjno–Techniczne.

Podstawowym ogniwem wsparcia studentów w procesie uczenia się jest Centrum Obsługi Studenta, zajmujące się prowadzeniem wszelkiej dokumentacji związanej z tokiem studiów oraz bieżącą obsługą studentów. Działalność COS dedykowana jest wszystkim studentom WES. Każdy kierunek i tryb studiów ma przypisanego do obsługi konkretnego pracownika – osobę, która zna sytuację studentów i specyfikę ich potrzeb. Pozwala to optymalnie usprawnić współpracę ze studentami.

Dyżury pracowników COS odbywają się od poniedziałku do piątku (z wyjątkiem środy), a także – dla studentów niestacjonarnych, oraz absolwentów – w weekendy oraz jeden raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. W celu usprawnienia obsługi i zminimalizowania czasu oczekiwania przed stanowiskami COS wprowadzono internetowy system rezerwacji¹¹⁰. Dzięki niemu student może umówić się na konkretny dzień i godzinę, nawet z tygodniowym wyprzedzeniem.

Aby ułatwić nowym studentom wdrożenie w system funkcjonujący na Wydziale, COS przygotował i na bieżąco aktualizuje wirtualny przewodnik dla studentów pt. „Witaj na EkSocu”¹¹¹. Dodatkowo, każdy z kierunków ma wyznaczonego przez Dziekana (a wskazanego przez Dyrektora Instytutu sprawującego opiekę merytoryczną nad kierunkiem) opiekuna pierwszego roku. Na funkcję tę powoływani są doświadczeni pedagodzy, cieszący się sympatią i autorytetem wśród młodzieży. Do zadań opiekuna należy między innymi zaznajomienie studentów z regulaminem studiów oraz pomoc w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno–pobytowych. Na pierwszym spotkaniu studentów z opiekunem roku wybierany jest starosta roku, odpowiedzialny za reprezentowanie społeczności studenckiej danego kierunku przed kolegium dziekańskim, kadrą dydaktyczną, czy COS.

Wsparcia studentom udzielają także pracownicy dydaktyczni w ramach obowiązkowych, 1,5 godzinnych konsultacji (dyżurów). Konsultacje te odbywają się hybrydowo (stacjonarnie oraz on–line za pośrednictwem platformy MS Teams). Informacje o terminach konsultacji dostępne są dla studentów na stronach internetowych odpowiednich instytutów lub katedr¹¹², w sekretariatach katedr, systemie USOS, a także przy właściwych pokojach pracowników. Dodatkowo, częstą formą kontaktu jest poczta e–mail. W przypadku kontaktu drogą mailową zarówno pracownicy, jak i studenci są zobowiązani do korzystania z adresów w domenie „uni.lodz.pl”.

Regularne dyżury pełnią także Dziekan i Prodziekani oraz Pełnomocnicy Dziekana¹¹³ (m.in. dwóch Pełnomocników Dziekana ds. Studenckich, Pełnomocnik Dziekana ds. programów mobilnościowych, Pełnomocnik Dziekana ds. studenckich praktyk zawodowych i współpracy z otoczeniem oraz Pełnomocnik Dziekana ds. Osób Niepełnosprawnych). Ten ostatni odbywa cykliczne konsultacje ze studentami z niepełnosprawnościami i nauczycielami akademickimi oferując bieżącą pomoc w adaptacji procesu kształcenia do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; organizuje cykliczne szkolenia dla nauczycieli akademickich „Metodyka kształcenia studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami”, konsultuje rozwiązania techniczne i architektoniczne związane z dostępnością budynków wydziału dla osób niepełnosprawnych, a także dba o doposażenie wydziału

¹¹⁰ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/biletomat>

¹¹¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/witaj-na-eksocu>. Tydzień po rozpoczęciu roku akademickiego 2022/2023 studenci pierwszego roku studiów pierwszego stopnia wezmą udział w grze online, która będzie polegać na wirtualnym odwiedzeniu najistotniejszych miejsc na WES, zapoznaniu się z nimi oraz wykonaniu w każdym z nich zadania lub rozwiązaniu zagadki.

¹¹² Dla Instytutu Ekonomii: <http://www.ekonomia.uni.lodz.pl/pl/konsultacje/>

¹¹³ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wladze-wydzialu/pełnomocnicy-i-koordynatorzy>

w specjalistyczne sprzęty wspomagające studiowanie (m.in. przenośne pętle indukcyjne dla osób słabosłyszących, sprzęty dla osób niewidomych i słabowidzących oraz niepełnosprawnych ruchowo), docelowo umieszczone w powstającym laboratorium (Dis)Ability Lab.

Dodatkowo, w okresie pandemii, szczególną rolę odgrywał Pełnomocnik Dziekana ds. e-kształcenia, który aktywnie pomagał wszystkim (zarówno dydaktykom, jak i studentom) w rozwiązywaniu wszelkich kłopotów jakie, w obszarze technicznym, generowało kształcenie na odległość.

Wielokierunkowe wsparcie różnych grup w strukturze uczelni zapewnia także:

- **Akademickie Centrum Wsparcia**¹¹⁴, które powstało na bazie wieloletnich doświadczeń Biura do Spraw Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień UŁ, kontynuując jego ideę wyrównywania szans studentów i doktorantów UŁ z niepełnosprawnościami w równym dostępie do edukacji na poziomie wyższym. Centrum udziela pomocy i wsparcia zarówno w sprawach związanych z kształceniem, jak i szeroko rozumianą aktywnością w środowisku akademickim. Prowadzi działania z zakresu rozwoju osobistego, wsparcia psychologicznego, rozwijania umiejętności przydatnych w studiowaniu, rozwiązywania konfliktów oraz profilaktyki uzależnień.
- **Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów**¹¹⁵, które obok bieżących spraw związanych z rekrutacją, tokiem studiów i kwestiami bytowymi studentów zajmuje się także administrowaniem systemem wsparcia materialnego (stypendia, granty badawcze) i niematerialnego (w tym nagrodami), współpracą z organizacjami studenckimi (Kołami Naukowymi, Samorządem Studentów) a także sprawami dyscyplinarnymi.
- **Pełnomocnik Rektora UŁ ds. osób z niepełnosprawnościami** (zał. nr I.8.1).

Przy UŁ działa rozbudowany **system wsparcia stypendialnego**. Studenci osiągający wyróżniające wyniki w nauce (mający wysoką średnią ocen), posiadający osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wybitne wyniki sportowe na poziomie krajowym lub międzynarodowym mogą ubiegać się o stypendium Rektora. Ma ono silnie motywacyjny charakter. Oferowane są także stypendia socjalne, zapomogi oraz stypendia specjalne dla osób z niepełnosprawnościami¹¹⁶ (zał. nr I.8.2). Szczegółowe informacje na temat przyznawania ww. wsparcia są powszechnie dostępne – znajdują się na stronie internetowej WES¹¹⁷.

Elementem systemowego wsparcia najzdolniejszych studentów jest także możliwość uzyskania ulg w opłatach za studia niestacjonarne¹¹⁸. O ulgę w opłatach mogą ubiegać się także studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej lub rodzinnej, a także posiadający Kartę Dużej Rodziny. Wsparcie materialne obejmuje także możliwość zakwaterowania w jednym z Domów Studenckich UŁ¹¹⁹.

Regulamin studiów w UŁ przewiduje również wsparcie w postaci indywidualizacji toku studiów, tj. Indywidualnego planu studiów i programu kształcenia (IPS) oraz Indywidualnej organizacji studiów (IOS)¹²⁰. W wyjątkowych sytuacjach studenci mogą także ubiegać się o urlop od zajęć dydaktycznych, urlop z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz urlop zdrowotny.

System wsparcia studentów wybitnych to nie tylko działania o charakterze finansowym (system stypendialny oraz system ulg). Studenci osiągający wyróżniające rezultaty oraz aktywnie zaangażowani w sprawy Wydziału i Uczelni (w tym działania w studenckich kołach naukowych) mogą

¹¹⁴ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/akademickie-centrum-wsparcia-ul>

¹¹⁵ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-obslugi-studentow-i-doktorantow>

¹¹⁶ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/wsparcie/stypendia>

¹¹⁷ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/stypendia-ul>

¹¹⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/regulaminy-i-oplaty/oplaty-za-studia>

¹¹⁹ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/kampus/akademiki/zasady-ubiegania-sie-o-miejsce-w-domach-studenckich>.

¹²⁰ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/ips-i-ios>. Studentom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności IOS może być przyznana na cały okres studiów.

otrzymać także list gratulacyjny, wyróżnienie za działalność studencką na rzecz i dla dobra Uniwersytetu Łódzkiego, medal „za chlubne studia” oraz medal Universitatis Lodzensis Alumno Laude Dignissimo¹²¹, a ich prace dyplomowe mogą zostać zgłoszone do ponad uczelnianych konkursów (m.in. konkursu PTE na najlepszą pracę dyplomową, czy Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego (zał. nr I.8.3a, I.8.3b, I.8.3c) lub konkursu Dyrektora IE na najlepszą pracę licencjacką. Zwieńczeniem studiów jest możliwość wzięcia udziału w Gali Absolwenta, gdzie w uroczysty sposób (w togach i biretach) studenci odbierają z rąk Dziekana WES swoje dyplomy oraz wszelkie nagrody i wyróżnienia¹²².

Studenci pochodzący spoza RP mają zapewniony dostęp do takich samych systemów motywowania i wspierania w procesie uczenia się oraz na takim samym poziomie, jak studenci pochodzący z Polski.

Sz szczególnie oczekiwaną i cenioną przez studentów formą premiowania wyników w nauce jest wprowadzony w roku akademickim 2020/2021 nowy system zapisów na seminaRIA dyplomowe oparty na średniej ocen uzyskanej w dotychczasowym toku studiów. Studenci osiągający lepsze wyniki w nauce mają pierwszeństwo wyboru promotora pracy dyplomowej oraz specjalności.

Studenci WES mogą realizować część zajęć na innych uczelniach krajowych (w ramach programu MOST¹²³) i zagranicznych – w ramach programu ERASMUS Plus¹²⁴ oraz Mobility Direct¹²⁵. Mogą też ubiegać się o stypendium Josai Central European Scholarship Program, aby studiować (bezpłatnie) przez rok na jednej z dwóch japońskich Uczelni (Josai University i Josai International University)¹²⁶. Dodatkowo, WES oferuje możliwość uzyskania podwójnego dyplomu licencjata poprzez zrealizowanie trzeciego roku studiów I stopnia oraz napisanie pracy dyplomowej na Uniwersytecie w Huddersfield w Anglii¹²⁷.

Wspieranie mobilności międzynarodowej i otwartości na środowisko międzynarodowe obejmuje także ofertę uczestnictwa w **międzynarodowych szkołach letnich**¹²⁸. Studenci mogą wyjechać do Sao Paulo (Brazylia), Quito (Ekwador), Toluca (Meksyk), Katmandu (Nepal) a także wziąć udział w zajęciach Szkoły Letniej organizowanej corocznie na WES. Dostęp do programów wymiany oraz wyjazdów w ramach Summer School jest powszechny. Informacje o nich oraz akcja promocyjna prowadzone są na stronach Wydziału oraz profilach społecznościowych. Dodatkowo wsparciem służy Centrum Rozwoju Wydziału, Pełnomocnik Dziekana ds. programów mobilnościowych, kierunkowi koordynatorzy ECTS oraz Prodziekan ds. współpracy z zagranicą. Udział w ww. aktywnościach poprzedzony jest szczegółowo określonym procesem rekrutacji (opartym m.in. na średniej ocen i aktywności studentów na rzecz Wydziału) oraz wsparty finansowo (poprzez stypendia i/lub dofinansowanie np. kosztów podróży)¹²⁹.

Kompetencje organizacyjne i społeczne studenci mogą rozwijać w kołach naukowych, Wydziałowej Radzie Samorządu Studenckiego oraz innych organizacjach studenckich. Koła Naukowe, których na WES działa aż 14, umożliwiają także rozwój naukowy i rozwój w zakresie przedsiębiorczości (warty podkreślenia jest fakt, iż przy Instytucie Ekonomii funkcjonuje **Studenckie Koło Naukowe „Paradygmat”**, którego opiekunem naukowym jest dr Tomasz Legiędź). Wszystkie organizacje studenckie działają w ramach obowiązujących „Zasad funkcjonowania kół naukowych i organizacji studenckich na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ” i uzyskują wsparcie realizowanych projektów. Pomoc ta ma zarówno charakter merytoryczny, jak i finansowy oraz promocyjno-

¹²¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/sprawy-organizacyjne/nagrody-ul>

¹²² <https://www.absolwentes.uni.lodz.pl/2021/>

¹²³ <https://most.amu.edu.pl/strona-glowna>

¹²⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/erasmus>

¹²⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/umiedzynarodowienie/mobility-direct/o-programie/#nav>

¹²⁶ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/pozostale-mobilnosci>

¹²⁷ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/pozostale-mobilnosci>

¹²⁸ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/summer-school>

¹²⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwoj/wyjazdy-zagraniczne/erasmus>

informacyjny (zał. nr I.8.4). Studenci mogą publikować swoje artykuły w wydawanych na WES przez koła naukowe studenckich czasopismach: Deal, Forward, Kwartał i innych.

Działalność naukowa studentów, w tym realizacja badań, prezentacja ich wyników na konferencjach, publikacja artykułów naukowych, wspierana jest także finansowo przez system **Studenckich Grantów Badawczych**¹³⁰. Program ten dostępny jest zarówno dla studentów I, jak i II stopnia.

Ważnym elementem wsparcia rozwoju studentów jest obszar rozwoju zawodowego i przedsiębiorczości. Zarówno Wydział, jak i Uczelnia realizują szereg działań i inicjatyw dostępnych dla osób chcących poszerzać swoje kompetencje, w tym część także dla studentów wyróżniających się:

- wsparcie mentorskie w ramach realizowanego od 2013 roku projektu Absolwent VIP¹³¹;
- Akademia Przedsiębiorczości to innowacyjny kurs wirtualny, który pozwala na głębsze rozumienie istoty przedsiębiorczości jako procesu wdrażania pomysłów i nauka myślenia przedsiębiorczego. Składa się on z 6 interaktywnych modułów prezentujących różnorodne zagadnienia związane z rozwojem kompetencji przedsiębiorczych i menedżerskich¹³²;
- Uczelniana Rada ds. Przedsiębiorczości, która pomaga Uczelni w budowaniu kultury przedsiębiorczości, a także w upowszechnianiu wiedzy, umiejętności i postaw przedsiębiorczych wśród studentów i absolwentów UŁ. W jej skład wchodzi wybitni przedstawiciele różnych środowisk – autorytety w obszarze biznesu i finansów, ale również kultury i mediów¹³³;
- działalność Centrum Współpracy z Otoczeniem, którego zadaniem jest m.in. stymulowanie procesów i kreowanie projektów związanych z kształtowaniem postaw przedsiębiorczych wśród pracowników oraz studentów, rozwijanie postaw przedsiębiorczych oraz wsparcie dla startupów¹³⁴;
- działalność Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych na WES, które poza wsparciem w realizacji praktyk obowiązkowych, dzięki nawiązaniu współpracy z firmami z regionu, oferuje szereg szkoleń, m.in. z zakresu przedsiębiorczości¹³⁵;
- Rada Biznesu działająca przy WES UŁ wspiera studentów m.in. poprzez: oferowanie praktyk studenckich, fundowanie stypendiów i nagród dla najzdolniejszych studentów oraz pomoc w uzyskaniu przez nich pierwszej pracy, organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów, wykładów, pozyskanie partnerów do finansowania badań, dydaktyki oraz rozbudowy infrastruktury organizacyjnej i technicznej uczelni, a także prowadzenie wspólnej edukacji i współtworzenie programów dydaktycznych;
- konkurs EkSoc StartUP, kierowany do studentów z województwa łódzkiego, posiadających pomysł na innowacyjny biznes i myślących o założeniu własnej działalności gospodarczej. Konkurs ma na celu wsparcie studentów w otwarciu własnego biznesu, ale udział lub wygrana w konkursie formalnie nie zobowiązuje do założenia firmy. Finaliści otrzymują nagrodę pieniężną oraz wsparcie merytoryczne mentorów¹³⁶;
- biuro karier UŁ, oferujące bezpłatne usługi w zakresie doradztwa zawodowego, coachingu kariery, wsparcia przedsiębiorczości, szkoleń i warsztatów, a także Targów pracy oraz ofert pracy i staży zawodowych¹³⁷.

Dydaktycy związani z Instytutem Ekonomii oraz kierunkiem Ekonomia (Economics) uczestniczą także w **międzynarodowym projekcie BeCome** finansowanym ze środków programu Erasmus Plus

¹³⁰ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-studenta/rozwój/studenckie-granty-badawcze>

¹³¹ <https://absolwent.uni.lodz.pl/program-absolwent-vip/>

¹³² <https://przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl/>, <https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/akademia-przedsiębiorczosci-unilodz-juz-dostepna-dla-wszystkich-studentow>

¹³³ <https://przedsiębiorczosc.uni.lodz.pl/mod/page/view.php?id=64>

¹³⁴ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/centrum-wspolpracy-z-otoczeniem>

¹³⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/centrum-szkolen-i-praktyk-zawodowych/oferta-szkolen>

¹³⁶ <https://www.eksocstartup.uni.lodz.pl/>

¹³⁷ <https://www.biurokarier.uni.lodz.pl/>

Knowledge Alliances (*Be Competent in Entrepreneurship*)¹³⁸, którego celem jest opracowanie innowacyjnych metod nauczania i wspierania rozwoju postaw oraz kompetencji przedsiębiorczych. Beneficjentami pilotażowego programu nauczania są studenci kierunku (na wybranych przedmiotach realizowane są innowacyjne zajęcia rozwijające i pobudzające przedsiębiorczość).

Rozwój kompetencji społecznych studentów, to także realizowany od 2018 r. projekt EkoEkSoc¹³⁹. Jest to inicjatywa mająca na celu wdrażanie na WES działań na rzecz ochrony środowiska i adaptacji do zmian klimatu.

Uniwersytet Łódzki wspiera różnorodne formy aktywności studentów. Wsparcie aktywności sportowej obejmuje działalność Studium Wychowania Fizycznego i Sportu¹⁴⁰ oraz Klubu Uczelnianego AZS Uniwersytetu Łódzkiego¹⁴¹. Zachętą do uprawiania sportu jest możliwość ubiegania się o Stypendium sportowe Rektora UŁ. Uniwersytet oferuje studentom również dostęp do zniżek na wybrane wydarzenia kulturalne¹⁴².

Władze Wydziału i Uczelni dokładają wszelkich starań aby zapewnić **bezpieczeństwo, równouprawnienie oraz przeciwdziałać wszelkim przejawom przemocy czy dyskryminacji:**

- Każdy student, pod rygorem niezaliczenia pierwszego semestru studiów, musi odbyć szkolenie BHP.
- W 2018 r. wprowadzono „Instrukcję postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego” (zał. nr I.8.5a i I.8.5b). Wytyczne postępowania zostały również przedstawione pracownikom WES (zał. nr I.8.6).
- Od 2019 r. w UŁ działa Zespół ds. przeciwdziałania dyskryminacji¹⁴³, którego zadaniem jest m in. wypracowanie polityki równościowej dla Uniwersytetu Łódzkiego.
- Na specjalnej stronie internetowej znajdują się informacje dotyczące przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID–19 wśród społeczności UŁ¹⁴⁴.

Wszelkie pojawiające się konflikty pomiędzy studentami oraz między studentami a pracownikami UŁ mogą być zgłaszane do odpowiednich organów i są rozstrzygane adekwatnie do zaistniałej sytuacji. Skargi i wnioski (w formie pisemnej) studenci mogą składać osobiście, za pośrednictwem starosty roku bądź opiekuna kierunku w kierunkowym COS bądź u kierownika COS. Następnie są one omawiane z podmiotem, którego skarga/wniosek dotyczy i kierowane są celem ich rozstrzygnięcia/zaopiniowania do Pełnomocników Dziekana lub Prodziekana odpowiedzialnego za tok studiów danego kierunku/odpowiedzialnego za dane kompetencje lub do Dziekana Wydziału. W szczególnych przypadkach do procedowania angażuje się członków Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego lub Prorektora ds. studenckich, bądź kieruje się sprawę do Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów. Na WES prowadzone są aktualnie prace nad wdrożeniem regulaminu określającego tryb i zasady rozwiązywania konfliktów. Jego projekt w formie komunikatu Dziekana został opracowany przez kolegium dziekańskie i będzie przedstawiony na Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz na dalszym etapie Radzie Wydziału jesienią 2022 roku.

Efektywność systemu wsparcia i motywowania studentów a także skuteczność realizacji założonych celów dydaktycznych monitorowana jest regularnie poprzez badanie w systemie USOS przeprowadzane dla wszystkich zajęć po każdym semestrze danego roku akademickiego („Ankieta oceny zajęć w USOS”) oraz cyklicznie poprzez ankietę „Tu studiuje” (zał. nr I.8.7), której celem jest

¹³⁸ <https://becomeentrepreneurial.org>, <https://becomeentrepreneurial.org/members/>,

<https://www.eksoc.uni.lodz.pl/nauka-i-badania/projekty-naukowe>

¹³⁹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/spoleczne-zaangazowanie/eko-eksoc>

¹⁴⁰ <http://www.swfis.uni.lodz.pl/>

¹⁴¹ <http://azs.uni.lodz.pl>

¹⁴² <https://kultura.uni.lodz.pl/>

¹⁴³ <https://www.uni.lodz.pl/aktualnosc/szczegoly/ul-ma-zespol-ds-przeciwdzialania-dyskryminacji>

¹⁴⁴ <https://covid19.uni.lodz.pl/>

poznanie opinii studentów na temat ogólnych warunków oraz satysfakcji ze studiowania na WES. Dodatkowo, ze względu na specyficzny czas pandemii, przeprowadzono badania monitorujące pracę i naukę zdalną – „Nauka zdalna w opiniach studentów Uniwersytetu Łódzkiego”.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Możliwość wyboru specjalizacji zgodnie z informacjami podanymi w trakcie rekrutacji.	Program studiów zatwierdzany jest kolejno przez: Wydziałową komisję ds. jakości kształcenia, Radę Wydziału, Uczelnianą radę ds. jakości kształcenia i Senat UŁ. Częścią programu jest plan studiów. W planie zawarte są m.in. specjalności, które student będzie mógł w przyszłości wybrać. Są one niezienne dla danego rocznika. Zmiana dokonana może być dopiero od kolejnego naboru (oznacza to, że studenci pierwszego roku znają dokładnie plan studiów, który – dla ich rocznika – nie ulegnie zmianie).
2.	Informowanie studentów o roli, jaką pełni opiekun roku.	Corocznie, w trakcie uroczystej inauguracji kierunkowej Dyrektor Instytutu Ekonomii (lub osoba przez niego wyznaczona) informuje studentów 1 roku o roli opiekuna, a następnie, w pierwszych tygodniach trwania roku akademickiego organizowane jest spotkanie studentów 1 roku z opiekunem.
3.	Wprowadzenie dyżuru menadżera praktyk dla studentów niestacjonarnych.	Opiekunowie praktyk mają dyżury dla wszystkich studentów, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Studenci niestacjonarni objęci są pełną opieką podobnie, jak studenci studiów stacjonarnych. Dodatkowo, organizowane są spotkania kierunkowe, na których opiekunowie praktyk wyjaśniają studentom wszystkie szczegóły związane z organizacją praktyk, wymogami, zasadami zaliczenia itp.
4.	Informowanie o możliwościach nagrodzenia za dobre wyniki w nauce, takich jak medal.	Informacje o niematerialnych formach nagradzania za wybitne wyniki w nauce znajdują się na stronie internetowej WES, są także przedstawiane studentom w trakcie spotkania z opiekunem roku.
5.	Wydłużenie godzin pracy Centrum Obsługi Studenta a także dopasowanie ich do potrzeb studentów niestacjonarnych.	Godziny pracy COS zostały dostosowane do potrzeb studentów, w tym studentów niestacjonarnych. W weekendy „zjazdowe” pracownicy COS pełnią dyżury dla kierunków, które w danym czasie mają zajęcia stacjonarne. Dodatkowym ułatwieniem jest także możliwość rezerwacji miejsca/biletu do COS poprzez Internet.
6.	Organizacja spotkania o możliwości wymiany w programie MOST (na wzór spotkań organizowanych i dot. Erasmus Plus).	Studenci są informowani o możliwości korzystania z programów mobilnościowych przez opiekunów roku oraz kierowani są do informacji zamieszczonych na stronach internetowych WES.

7.	Informowanie studentów o możliwościach zaangażowania się w badania prowadzone przez pracowników naukowych.	Informacje o możliwości zaangażowania się studentów w badania naukowe są przekazywane każdorazowo, jeśli taka możliwość się pojawia – przedstawiają ją promotorzy na prowadzonych przez siebie seminariach dyplomowych, ewentualnie prowadzący na zajęciach tematycznie związanych z danymi badaniami.
8.	Zmiana sposobu wyboru promotora – nie według zasady pierwszeństwa zapisu.	Wprowadzono rozwiązanie umożliwiające rezygnację z zapisów na seminaria na zasadzie „kto pierwszy”, na rzecz systemu zapisów uwzględniających osiągnięcia studentów w toku studiów. Wprowadzoną nowością jest pozycjonowanie zgłaszających się studentów według wysokości średniej ocen uzyskanej w toku studiów na ich wcześniejszym etapie.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Jednostka zapewnia pełny publiczny dostęp do aktualnych informacji za pośrednictwem strony internetowej WES¹⁴⁵, która jest aktualizowana przez Centrum Rozwoju, Centrum Kształcenia, Centrum Nauki i Spraw Pracownika oraz Centrum Obsługi Studenta w przypisanym im zakresie. Informacje, które są dostępne również w języku angielskim, zostały dostosowane do różnych grup odbiorców poprzez stworzenie stref dedykowanych kandydatom na studia, studentom, doktorantom, pracownikom, absolwentom oraz osobom z otoczenia społeczno-gospodarczego. Informacje zamieszczone w „Strefie Kandydata” dotyczą w szczególności warunków przyjęć na studia i obejmują, m.in.: opis procesu rekrutacyjnego, zasad przyjęć, wymaganych dokumentów, zasad przeliczania punktów oraz terminarz procesu rekrutacyjnego. Jest tam przedstawiona oferta studiów (również podyplomowych i doktoranckich). W „Strefie Studenta” znajdują się informacje związane z procesem kształcenia, w tym: programy studiów, plany studiów, plany specjalności i modułów, regulamin studiów i sesji egzaminacyjnej, kalendarz akademicki i rozkład zajęć oraz informacje na temat rejestracji na zajęcia do wyboru. W strefie tej jest ponadto wiele innych przydatnych w procesie kształcenia informacji, które dotyczą spraw organizacyjnych (m.in. praktyk), programów wymiany studenckiej i organizacji studenckich. Zamieszczane są tam również oferty praktyk, staży i pracy dla studentów Wydziału.

Dostęp do informacji związanej z procesem kształcenia realizowany jest także poprzez stronę USOSWeb¹⁴⁶, na której znajdują się szczegółowe informacje o przedmiotach (sylabusy) oraz adresy e-mail i terminy konsultacji pracowników. Po zalogowaniu się studenci mają dostęp do informacji o osiągniętych przez siebie wynikach realizacji programu studiów w postaci ocen końcowych z przedmiotów, jak również do ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne i do procesu rejestracji na przedmioty do wyboru, seminaria oraz moduły specjalności.

Publiczny dostęp do informacji, obejmującej proces rekrutacji oraz ofertę dydaktyczną WES (w tym opis kierunku Ekonomia (Economics)), zapewniony jest także poprzez stronę internetową UŁ¹⁴⁷. Absolwenci znajdą na niej dodatkowo informacje na temat możliwości dalszego kształcenia w postaci oferty studiów podyplomowych oraz szkół doktorskich. Uniwersytet Łódzki prowadzi ponadto stronę internetową Biuletyn Informacji Publicznej¹⁴⁸ zawierającą szereg aktów prawnych i innych informacji przydatnych różnym grupom interesariuszy, w tym kandydatom na studia i studentom. Na stronie dostępne są, m.in.: regulamin studiów, zasady przyjęć na studia, zasady przyznawania świadczeń dla

¹⁴⁵ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/>

¹⁴⁶ <https://usosweb.uni.lodz.pl/>

¹⁴⁷ <https://www.uni.lodz.pl/>; <https://rekrutacja.uni.lodz.pl/pl/>;

<https://wizytowkaeksoc.uni.lodz.pl/oferta-studiow>

¹⁴⁸ <https://www.bip.uni.lodz.pl/>

studentów, programy studiów. Na obu stronach uniwersyteckich zamieszczone są aktualne oferty pracy na UŁ.

Oferta dydaktyczna dotycząca kierunku Ekonomia (Economics), plany studiów na tym kierunku oraz kalendarz akademicki znajdują się również na stronie Instytutu Ekonomii¹⁴⁹. Są tam ponadto informacje o dyżurach nauczycieli akademickich, konferencjach oraz aktualnych wydarzeniach.

WES prowadzi komunikację z różnymi grupami odbiorców wykorzystując media społecznościowe, takie jak: Facebook¹⁵⁰, Instagram¹⁵¹, LinkedIn¹⁵², Twitter¹⁵³. Wydział posiada swój kanał na platformie YouTube¹⁵⁴, na którym umieszczane są m.in. kierunkowe filmy promocyjne oraz nagrania ważnych wydarzeń mających miejsce na Wydziale.

Media społecznościowe (Facebook¹⁵⁵, Instagram¹⁵⁶, LinkedIn¹⁵⁷, Twitter¹⁵⁸, YouTube¹⁵⁹, Podcast UŁ na SoundCloud¹⁶⁰) są także używane w komunikacji przez Centrum Promocji UŁ.

Informacje udzielane są interesariuszom przez osoby zatrudnione na uczelni na stanowiskach administracyjnych, a studentom także bezpośrednio przez osoby prowadzące zajęcia.

Dodatkowo WES przedstawia swoją ofertę edukacyjną uczestnicząc w Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki¹⁶¹ oraz biorąc udział w różnych programach skierowanych do kandydatów na studia – „Zdolny uczeń – świetny student”¹⁶², „Uniwersytet zawsze otwarty”¹⁶³, „Szkoła Patronacka”¹⁶⁴. Przed pandemią wirusa COVID-19 stoiska UŁ pojawiały się regularnie na targach edukacyjnych.

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest przez Centrum Promocji Uniwersytetu Łódzkiego (CPUŁ).

Raporty CPUŁ wykazują wszelkie wzmianki dotyczące UŁ. Ich monitoring dotyczy zarówno mediów tradycyjnych (prasa, radio, telewizja), jak i elektronicznych (strony internetowe, portale społecznościowe). W przypadku portali społecznościowych ocenie podlegają zarówno portale o charakterze towarzyskim (Facebook, Instagram, Twitter), jak i zawodowym (LinkedIn, Goldenline). Grono zainteresowanych czerpiących informacje z ww. źródeł jest obszerne. Obejmuje swoim zakresem: władze, pracowników, studentów, kandydatów na studia, pracowników jednostek samorządowych i urzędów administracji centralnej, przedsiębiorców oraz absolwentów.

CPUŁ ocenia przedmiot i meritum poszczególnych informacji pod kątem ich aktualności, rzetelności, szczegółowości oraz przejrzystości. Bierze przy tym pod uwagę przydatność informacji do potrzeb poszczególnych grup odbiorców tj. potencjalnych kandydatów, studentów oraz pracodawców. Określa także szacunkową wartość poszczególnych „wzmianek” biorąc pod uwagę ich rozmiar. Ich zestawienie za 2021 rok ujęto w tabeli 9.1.

¹⁴⁹ <http://www.ekonomia.uni.lodz.pl/pl/>

¹⁵⁰ <https://www.facebook.com/w.eksoc/>

¹⁵¹ <https://www.instagram.com/eksocul/?hl=pl>

¹⁵² <https://www.linkedin.com/school/unilodz/mycompany/>

¹⁵³ <https://twitter.com/hashtag/eksoc?f=live>

¹⁵⁴ https://www.youtube.com/channel/UCVoUWD_qOAAbX7VUzEFmrcg

¹⁵⁵ <https://www.facebook.com/unilodz/>

¹⁵⁶ <https://www.instagram.com/unilodz/>

¹⁵⁷ <https://www.linkedin.com/school/unilodz/mycompany/>

¹⁵⁸ <https://twitter.com/unilodz>

¹⁵⁹ <https://www.youtube.com/user/PromocjaUL>

¹⁶⁰ <https://soundcloud.com/unilodz>

¹⁶¹ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/szkoly/festiwal-nauki-techniki-i-sztuki>

¹⁶² <https://www.uni.lodz.pl/zuss/>

https://www.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/Oferta_tematyczna_Wydzia%C5%82_Ekonomiczno-Socjologiczny_U%C5%81_2022-2023.pdf

¹⁶³ <https://www.uni.lodz.pl/strefa-kandydata/rozwoj/universytet-zawsze-otwarty/wydzial-ekonomiczno-socjologiczny>

¹⁶⁴ <https://www.eksoc.uni.lodz.pl/wspolpraca-z-otoczeniem/szkoly/projekt-szkola-patronacka>

Tabela 9.1. Informacja o ilości informacji o UŁ pojawiających się w mediach oraz ich szacunkowej wartości za 2021 rok

Miesiąc	Liczba materiałów	łączy ekwiwalent*	łączy dotarcie**
Styczeń	3 861	14 000 001	39 586 702
Luty	4 312	17 421 739	69 365 174
Marzec	5 210	16 459 049	92 989 639
Kwiecień	3 876	14 179 840	44 306 387
Maj	4 674	17 310 234	57 319 519
Czerwiec	2 253	13 414 501	38 546 549
Lipiec	3 183	11 163 862	35 821 182
Sierpień	2 427	11 127 299	57 078 585
Wrzesień	5 352	17 118 554	71 210 532
Październik	6 698	23 650 781	56 682 591
Listopad	4 472	17 622 477	67 029 295
Grudzień	9 750	27 637 788	42 100 235

* Ekwiwalent reklamowy (AVE – Advertising Value Equivalent) – szacowana wartość wyrażająca ilość pieniędzy, jaką trzeba byłoby wydać na publikację wybranego przekazu, gdyby został wyemitowany jako reklama.

** Łączne grono odbiorców, do których dotarł przekaz. Dotarcie jest mierzone szacowaną liczbą kontaktów z danym materiałem. Dane otrzymane przez CPUŁ z Instytutu Monitorowania Mediów.

Źródło: Opracowano na podstawie danych udostępnionych przez Centrum Promocji UŁ

W celu zapewnienia studentom satysfakcjonującego dostępu do informacji na WES, przeprowadzane jest cykliczne badanie ankietowe „Tu studuję”¹⁶⁵, w którym zawarte są m.in. pytania związane z dostępnością informacji o wydarzeniach i inicjatywach podejmowanych na Wydziale i w Łodzi, godzinach konsultacji, przesunięciach terminów zajęć czy ofercie stypendialnej. Z kolei ocena dostępu do informacji wśród pracowników została przeprowadzona w formie ankiety „EkSoc moim miejscem pracy”. Sekcja ds. Oferty Dydaktycznej i Jakości Kształcenia Wydziału cyklicznie monitoruje program „Zdolny uczeń – świetny student” odnośnie do źródeł, gdzie przyszli studenci poszukują informacji o studiach, na jakie informacje zwracają uwagę. Wyniki ankiet zostały wykorzystane w działaniach udoskonalających dostępność i jakość informacji przekazywanej poszczególnym grupom interesariuszy.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	–

¹⁶⁵ W okresie pandemii badanie było czasowo zawieszona.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na poziomie Uniwersytetu Łódzkiego zasady projektowania i zatwierdzania oraz monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów są regulowane przez odpowiednie uchwały Senatu UŁ¹⁶⁶ (w zał. nr I.10.1 w tabeli 10.1. przedstawiono organy UŁ odpowiedzialne za politykę jakości i programy studiów z podziałem na poszczególne szczeble organizacyjne uczelni). Uchwały Senatu UŁ określają cele systemu jakości kształcenia, a także środki do ich osiągnięcia. W uchwałach Senatu UŁ znajdują się także przepisy regulujące funkcjonowanie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia UŁ. Zadaniem tego organu jest opracowywanie procedur służących doskonaleniu jakości kształcenia, ustalanie harmonogramu prac na każdy rok akademicki oraz na okres kilkuletni, ocena działań podjętych w celu podnoszenia jakości kształcenia w UŁ, sporządzanie raportów okresowych z działalności na rzecz jakości procesu kształcenia i dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia w UŁ dla Senatu UŁ.

Działalność Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia UŁ wspierana jest przez inne organy, które mają wpływ na system jakości kształcenia. Należą do nich między innymi: pełnomocnik rektora UŁ ds. programów wymiany międzynarodowej, pełnomocnik rektora UŁ ds. praktyk zawodowych, pełnomocnik rektora UŁ ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, pełnomocnik rektora UŁ ds. jakości kształcenia¹⁶⁷.

Na poziomie WES oraz Instytutu Ekonomii podmiotami aktywnie działającymi na rzecz doskonalenia jakości kształcenia są: Dziekan Wydziału, Prodziekan ds. Kształcenia, Prodziekan ds. Studenckich, Rada Wydziału, Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rady Konsultacyjne kierunków oraz Dyrektorzy Instytutów, sprawujący nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów. Dodatkowo, ważną rolę w nadzorze organizacyjnym i merytorycznym nad kierunkiem studiów pełnią opiekunowie pierwszego roku studiów, których powołuje Dziekan na wniosek Dyrektora IE (osobno dla każdego stopnia i trybu studiów). Do zadań opiekuna należy między innymi zaznajomienie studentów z regulaminem studiów oraz pomoc w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno-pobytowych.

Na WES obowiązuje **Wewnętrzny System Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ** oraz **System weryfikacji efektów uczenia się**¹⁶⁸. Dodatkowo, w roku akademickim 2019/2020 na WES została powołana **Sekcja ds. Oferty Dydaktycznej i Jakości Kształcenia**¹⁶⁹. Do jej zadań należy między innymi monitorowanie jakości kształcenia, w szczególności poprzez: (1) nadzorowanie systemu ankiet studenckich oraz (2) prowadzenie badań wśród studentów WES na temat jakości kształcenia.

Dyrekcja IE sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem Ekonomii (Economics). Ważną rolę w procesie doskonalenia jakości kształcenia pełni **Rada Konsultacyjna**. W jej skład wchodzi dyrektor Instytutu Ekonomii i jego zastępca, którzy jednocześnie są członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, kierownicy katedr wchodzących w skład Instytutu Ekonomii, opiekunowie specjalności, kierunkowy pełnomocnik ds. ECTS, przedstawiciel doktorantów, przedstawiciele studentów (studiów I i II stopnia) oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-

¹⁶⁶ Statut UŁ z dnia 27 maja 2019 r.

https://www.bip.uni.lodz.pl/fileadmin/user_upload/t.j._Statutu_U%C5%81_po_zmianie_25.04.2022_r.pdf oraz Uchwała nr 28 Senatu UŁ z dnia 28 września 2020 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w UŁ <https://baw.uni.lodz.pl/423-lista/d/31931/13/> (w celu przejścia do Bazy Aktów Własnych UŁ po kliknięciu w link należy zaznaczyć opcję „Logowanie anonimowe”, a następnie kliknąć „Zaloguj”)

¹⁶⁷ <https://www.uni.lodz.pl/wladze/pelnomocnicy-rektora>

¹⁶⁸ Uchwała nr 7/4b/2022 Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie akceptacji Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ.

¹⁶⁹ <https://www.uni.lodz.pl/wydzialy-i-jednostki-ul/sekcja-ds-oferty-dydaktycznej-i-jakosci-ksztalcenia>

gospodarczego¹⁷⁰. Do kompetencji Rady Konsultacyjnej należy: (1) wnioskowanie o powołanie nowych kierunków studiów i specjalności; (2) opiniowanie programów kształcenia na studiach I, II i III stopnia oraz studiach podyplomowych; (3) ocena jakości kształcenia na kierunkach, nad którymi opiekę sprawuje IE; (4) podejmowanie decyzji o powierzeniu wykładowi osobie z tytułem magistra; (5) zatwierdzanie tytułów prac dyplomowych oraz akceptowanie osób kierujących pracą; (6) weryfikacja kompletności i poprawności sylabusów przedmiotów.

Projekty programu studiów oraz proponowane zmiany składane są przez Dyrektora Instytutu Ekonomii w formie wniosku do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Po zaopiniowaniu przez Komisję, wniosek jest przesyłany do zatwierdzenia do Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, następnie do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia i wreszcie na Senat UŁ, który podejmuje ostateczną decyzję o przyjęciu programu studiów lub dokonywanych w nim zmianach.

Dobłą praktyką w zarządzaniu procesem dydaktycznym jest umożliwienie pracownikom wskazania zajęć dydaktycznych, które, z uwagi na ich zainteresowania naukowe, preferują prowadzić. Pracownicy mogą również swobodnie dobierać metody i formy pracy dydaktycznej, które efektywnie wspierają zdobywanie przez studentów pożądaných efektów uczenia się. Na uwagę zasługuje fakt wykorzystywania szerokiego zakresu narzędzi, w tym również metod innowacyjnych z użyciem nowoczesnych technologii (jak np. gry symulacyjnej *Marketplace* pozwalającej na rozwój kompetencji menedżerskich¹⁷¹ lub innych interaktywnych platform edukacyjnych¹⁷²). Ponadto, w projektowaniu i monitorowaniu programu studiów uwzględniono możliwość kształcenia na odległość – w Instytucie Ekonomii odbywały się szkolenia z wykorzystania platform MS Teams oraz Moodle służących do przeprowadzania zajęć, kolokwiiów oraz egzaminów w formie on-line. Z inicjatywy Dyrektora Instytutu utworzono również forum wymiany doświadczeń, problemów i wytycznych odnoszących się do zajęć ze studentami z wykorzystaniem metod pracy na odległość (zał. nr I.10.1, tabela 10.2).

Nowoczesne technologie wykorzystywane są dodatkowo przy tworzeniu i bieżących modyfikacjach planów zajęć. W Instytucie Ekonomii wykorzystywany jest system informowania o planowanych i aktualnych obciążeniach dydaktycznych, oparty na narzędziu informatycznym. Umożliwia to pracownikom np. zgłaszanie propozycji zmian osób prowadzących określone zajęcia oraz ułatwia współpracę między osobami prowadzącymi zajęcia. Przeglądy rozkładów zajęć na kierunku mają na celu ograniczenie długich przerw pomiędzy zajęciami tworzącymi sekwencję merytoryczną. Ponadto, uwzględniając sugestie studentów i koordynatorów przedmiotów, możliwe jest dokonanie zmian formy lub sekwencji poszczególnych przedmiotów.

Obsługa administracyjna kierunku Ekonomia (Economics) sprawowana jest głównie przez pracowników Centrum Obsługi Studenta, którzy zajmują się wszystkimi sprawami związanymi z tokiem studiów, prowadzeniem wszelkiej dokumentacji w tym zakresie oraz bieżącą obsługą studentów. Pracownicy administracyjni biorą udział we wszystkich ciałach kolegialnych odpowiedzialnych za jakość kształcenia, tj. posiedzeniach Rady Wydziału, Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Oceniającej, Komisji ds. Finansów, Komisji ds. Rozwoju Pracowników. Pracownicy administracyjni przeprowadzają ankiety wśród studentów, promują i zachęcają do ich wypełniania, wskazując ich wagę i znaczenie dla poprawy procesu kształcenia. Wykorzystują w tym celu

¹⁷⁰ Aktualny skład Rady Konsultacyjnej dla kierunku Ekonomia (Economics) został powołany Uchwałą 7/4b/2022 Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany składu Rady Konsultacyjnej od roku akademickiego 2022/2023.

¹⁷¹ Gra symulacyjna *Marketplace* pozwala studentom wcielić się w zarząd firmy produkującej komputery na światowy rynek B2B. Uczestnicy tworzą zespoły, które rywalizują ze sobą i wzajemnie wpływają na uzyskiwane przez siebie wyniki rynkowe. Gra symulacyjna wykorzystywana jest na kierunku Ekonomia, specjalność Kreowanie kompetencji menedżerskich.

¹⁷² Pracownicy Instytutu Ekonomii wykorzystują również takie nowoczesne platformy jak: Genially, Coursera, Deeple. Co roku wykupywany jest dostęp on-line do zasobów edukacyjnych do podręcznika H. Variana pt. *Intermediate Microeconomics*, wydawnictwa WW Norton (zasoby te obejmują dostęp do e-booka, programu graficznego umożliwiającego dynamiczną wizualizację wykresów z podręcznika, zestawu interaktywnych testów i stanowią wsparcie dla nauczania zdalnego studentów Economics z przedmiotu *Advanced Microeconomics*).

nowoczesne metody komunikacji ze studentami (mailing, organizacja wydarzeń wydziałowych, kanał You Tube, profile społecznościowe). Czuwają nad zgodnością procedur związanych z kształceniem, współpracują ściśle z radami konsultacyjnymi w zakresie spraw dydaktycznych. Ponadto, koordynują terminowość działań związanych z procesem kształcenia (rozkłady zajęć, rejestracja na zajęcia do wyboru).

Do monitorowania oraz systematycznego przeglądu treści kształcenia i bieżącego modyfikowania programu studiów wykorzystuje się różne źródła informacji i narzędzia, takie jak:

- ankiety studenckie (oceniające zajęcia dydaktyczne, oceniające praktyki),
- sprawozdania z przebiegu praktyk,
- monitorowanie karier absolwentów,
- protokoły hospitacji zajęć,
- zebrania dydaktyczne Instytutu Ekonomii,
- posiedzenia Rady Konsultacyjnej dla kierunku Ekonomia (Economics),
- analizę sylabusów (w tym ocenę adekwatności treści kształcenia, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz aktualności i dostępności rekomendowanej literatury),
- badanie opinii interesariuszy, konferencje i szkolenia dydaktyczne poświęcone aktualnym problemom teoretyczno–metodologicznym i instytucjonalnym.

Na kierunku Ekonomia (Economics) wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów mają interesariusze zarówno wewnątrzni, jak i zewnątrzni. Wśród **wewnętrznych interesariuszy** należy wymienić studentów. Poprzez system ankietyzacji wszystkich prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz udział przedstawicieli studentów w poszczególnych gremiach studenci mogą dokonywać oceny jakości kształcenia, a także proponować zmiany w programie studiów. Wyniki przeprowadzonych ankiet przesyłane są do dziekana WES i dyrektorów instytutów. Na ich podstawie raz w roku dokonywany jest wybór najlepszego dydaktyka w Instytucie Ekonomii. W ramach IE dyrektor dokonuje analizy wyników ankiet, a następnie są one przesyłane do poszczególnych pracowników i ich bezpośrednich przełożonych. Ankiety oceniające wykonywanie obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich przeprowadzane są co semestr, w formie elektronicznej. Od semestru letniego roku akademickiego 2020/2021 obowiązuje nowy wzór ankiety¹⁷³ (zał. nr I.10.2). Nowością są pytania otwarte, które pozwalają respondentom na szczegółowe opisanie zarówno zalet, jak i uwag dotyczących prowadzonych zajęć.

Przedstawiciele studentów w Radzie Konsultacyjnej na kierunku Ekonomia (Economics) przekazują swoje opinie między innymi w odniesieniu do konstrukcji programu i sposobu jego realizacji. Przedstawiciele studentów w Radzie Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia uczestniczą między innymi w opiniowaniu i decydowaniu o zagadnieniach mających bezpośredni lub pośredni wpływ na proces dydaktyczny (np. o programach studiów, zasadach organizacji procesu dydaktycznego, w tym seminariów dyplomowych, zasadach oceny nauczycieli akademickich, zatrudnieniu kadry itd.).

Do interesariuszy wewnętrznych należy także zaliczyć pracowników Instytutu Ekonomii, którzy prowadzą zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics), w szczególności koordynatorów przedmiotów. Sprawują oni nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem procesu dydaktycznego prowadzonego w ramach danego kursu, są odpowiedzialni za aktualizację sylabusów, mogą przeprowadzać hospitacje w ramach koordynowanego przedmiotu oraz inicjują zmiany w programie studiów.

Wśród **interesariuszy zewnętrznych** należy wymienić Radę Biznesu, która odgrywa znaczącą rolę w procesie formułowania i oceny treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy

¹⁷³ Załącznik do Zarządzenia nr 157 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 2.06.2021 r. w sprawie: zasad dokonywania oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem.

i otoczenia społeczno-gospodarczego. Do interesariuszy zewnętrznych mających wpływ na doskonalenie programów studiów należy również zaliczyć członków Rady Konsultacyjnej na kierunku Ekonomia (Economics), tj. trzech reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego. Pracownicy Instytutu Ekonomii wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi tworzą i modyfikują program studiów, dbając o jego spójność merytoryczną i zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkie propozycje zmian są analizowane i dyskutowane na forum IE, a następnie opiniowane przez Radę Konsultacyjną. Wnioski wynikające z analizy oceny programu studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów i jakości kształcenia na kierunku Ekonomia (Economics).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wskazane byłoby uzupełnienie w stosowanych dotychczas procedurach sposobu badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia.	Skuteczność procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia badana jest obecnie na kilka sposobów: •poprzez ankiety studenckie, wskazujące ewentualne uchybienia w procesie monitorowania jakości procesu kształcenia, •poprzez hospitacje weryfikujące wdrażane procedury oraz proces doskonalenia jakości zajęć przez nauczycieli akademickich, •poprzez dokonywanie oceny skuteczności procedur na posiedzeniach Rady Konsultacyjnej oraz na zebraniach dydaktycznych Instytutu Ekonomii, •poprzez monitorowanie karier absolwentów umożliwiające weryfikację skuteczności wdrażanych procedur w odniesieniu do wiedzy, kompetencji i umiejętności studentów prezentowanych na rynku pracy.

Wykaz załączników do Części I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim (załączniki zostały zamieszczone na końcu Raportu samooceny)

Kryterium 1

Załącznik nr I.1.1_Certyfikat międzynarodowej akredytacji International Accreditation Council for Business Education (IACBE)

Załącznik nr I.1.2_Certyfikat i Znak Jakości „Studia z Przyszłością” przyznany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego i Agencję PRC

Kryterium 2

Załącznik nr I.2.1_Wytyczne Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia dotyczące zajęć zdalnych w Uniwersytecie Łódzkim

Załącznik nr I.2.2_Uchwała Rady Wydziału w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium licencjackiego od roku akademickiego 2021/2022

Załącznik nr I.2.3_Uchwała Rady Wydziału w sprawie zmiany sposobu rozliczania seminarium magisterskiego od roku akademickiego 2015/2016

Kryterium 3

Załącznik nr I.3.1_Sprawozdanie z przebiegu praktyk

Załącznik nr I.3.2_Wyciąg z protokołu nr 12 z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego z dnia 30.06.2014

Załącznik nr I.3.3_Zasady zaliczania studentom UŁ okresów studiów realizowanych w uczelniach partnerskich w ramach programów wymiany Erasmus +, Campus Europae i innych pokrewnych

Załącznik nr I.3.4_Uchwała nr 507 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjęta na 29. roboczym posiedzeniu w kadencji 2012-2016 z dnia 15 czerwca 2015 r.

Załącznik nr I.3.5_Arkusz przebiegu hospitacji

Załącznik nr I.3.6_Formularz oceny pracy magisterskiej

Załącznik nr I.3.7_Formularz oceny pracy licencjackiej

Załącznik nr I.3.8_Wyciąg z protokołu nr 8 z posiedzenia Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego z dnia 28.09.2020

Załącznik nr I.3.9_Formularz oceny egzaminu magisterskiego

Załącznik nr I.3.10_Formularz oceny egzaminu licencjackiego

Załącznik nr I.3.11_System weryfikacji efektów uczenia się

Załącznik nr I.3.12_Studenci Ekonomii (Economics) nagrodzeni przez Radę Biznesu na galach Absolwenta VIP w latach 2017-2021

Kryterium 4

Załącznik nr I.4.1_Statystyki prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics)

Załącznik nr I.4.2_Nagrody pracowników Instytutu Ekonomii

Załącznik nr I.4.3_Wykaz pracowników Instytutu Ekonomii, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, którzy uczestniczą w gremiach krajowych i międzynarodowych (przykłady)

Kryterium 5

Załącznik nr I.5.1_Zdjęcia infrastruktury Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego

Załącznik nr I.5.2_Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami

Załącznik nr I.5.3_Przykłady podmiotów, w jakich studenci kierunku Ekonomia (Economics) realizują praktyki zawodowe

Kryterium 7

Załącznik nr I.7.1_Umowa o współpracy pomiędzy Zhengzhou University a Uniwersytetem Łódzkim

Załącznik nr I.7.2_Przykłady do kryterium 7

Załącznik nr I.7.3_Zasady uznawania punktów ECTS uzyskanych przez studenta Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ w ramach Szkół Letnich (Summer Schools)

Załącznik nr I.7.4_Inicjatywy na poziomie ogólnouniwersyteckim, skierowane także do studentów kierunku Ekonomia (Economics)

Kryterium 8

Załącznik nr I.8.1_Zarządzenie nr 176 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 21.09.2020 r.

Załącznik nr I.8.2_Regulamin świadczeń stypendialnych dla Studentów i Doktorantów Uniwersytetu Łódzkiego

Załącznik nr I.8.3a_Regulamin Konkursu o Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego w 2022 r.

Załącznik nr I.8.3b_Regulamin Konkursu o Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego za najlepsze rozprawy i prace tematycznie związane z województwem łódzkim

Załącznik nr I.8.3c_Konkurs PTE na najlepszą pracę dyplomową

Załącznik nr I.8.4_Zasady funkcjonowania kół naukowych i organizacji studenckich na Wydziale Ekonomiczno–Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego

Załącznik nr I.8.5a_Zarządzenie nr 1 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 4.10.2018 w sprawie: wprowadzenia instrukcji postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami

niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego

Załącznik nr I.8.5b_Instrukcja postępowania w przypadku zagrożenia niebezpiecznymi działaniami niekonwencjonalnymi i terrorystycznymi w obiektach i na terenie Uniwersytetu Łódzkiego

Załącznik nr I.8.6_Instrukcja reagowania na nietypowe lub agresywne zachowania osób przebywających na terenie Wydziału

Załącznik nr I.8.7_Podstawowe informacje na temat ankiety ewaluacyjnej dla studentów Wydziału Ekonomiczno–Socjologicznego

Kryterium 10

Załącznik nr I.10.1_Organy odpowiedzialne za politykę jakości oraz przykłady działań doskonalących

Załącznik nr I.10.2_Ankieta „Ocena pracy osoby prowadzącej zajęcia”

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Uzyskanie międzynarodowej akredytacji IACBE (<i>International Accreditation Council for Business Education</i>), zarówno dla studiów I stopnia, jak i dla studiów II stopnia. Uzyskanie akredytacji potwierdza spełnienie wymaganych przez IACBE kryteriów w zakresie: efektywnego funkcjonowania, wysokiego poziomu dydaktyki, innowacyjnego zarządzania, dobrych relacji z otoczeniem gospodarczym oraz dyplomu cenionego na rynku pracy. 2. Wysoko wykwalifikowana kadra badawczo-dydaktyczna o dużej aktywności akademickiej (obejmującej m.in. publikowanie w prestiżowych czasopismach z listy Web of Science i SCOPUS, kierowanie projektami NCN), z której znaczna część ma bieżące doświadczenie zawodowe poza uczelnią (m.in. w NBP, Ministerstwie Finansów i instytutach badawczych). 3. Dostosowanie programu do oczekiwań formułowanych przez potencjalnych pracodawców i zapewnienie dużej elastyczności w doborze indywidualnej ścieżki kształcenia. 4. Wysoki stopień umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego – prowadzenie programu w języku angielskim, liczne przyjazdy studentów z zagranicy. 5. Bardzo dobrze wyposażona baza dydaktyczna i badawcza (m.in.: infrastruktura informatyczna, oprogramowanie ekonometryczno–statystyczne, biblioteka), bardzo dobre warunki socjalne i udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami.	Słabe strony 1. Niewielkie zainteresowanie studentów studiujących na kierunku w języku polskim mobilnością międzynarodową, w tym programem Erasmus Plus. 2. Niewielkie zaangażowanie studentów w wypełnianie ankiet ewaluacyjnych mających na celu poprawę jakości kształcenia. 3. Niskie przygotowanie niektórych kandydatów na studia przez szkoły średnie (luki w wiedzy ogólnej, umiejętnościach i kompetencjach), co utrudnia realizację zaawansowanych elementów programu studiów.

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Wzrost popytu na absolwentów mających kwalifikacje z zakresu ekonomii na skutek rozwoju polskiej gospodarki i postępującej komercjalizacji wielu dziedzin życia. 2. Rosnący popyt w rozwijających się krajach spoza Unii Europejskiej na edukację ekonomiczną w Polsce (jako kraju UE o relatywnie niskich kosztach utrzymania), wpływający na dynamiczny wzrost liczby studentów zagranicznych na programie Economics. 3. Internacjonalizacja procesu dydaktycznego (m.in. rosnąca liczba programów mobilnościowych, oferta szkół letnich, czy możliwość realizacji praktyk i staży za granicą), dająca zarówno studentom, jak i pracownikom szanse na rozwój wiedzy i kompetencji. 4. Wzrost otwartości i zainteresowania zewnętrznych interesariuszy współpracą z uczelnią (m.in. w zakresie zatrudniania absolwentów, organizowania staży i realizacji projektów wdrożeniowych). 5. Rosnąca dostępność programów i grantów edukacyjnych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, wspierających rozwój oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jakości kształcenia i kompetencji dydaktycznych.	Zagrożenia 1. Spadek liczby studentów spowodowany niższym demograficznym, zmieniającymi się uwarunkowaniami kulturowymi (m.in. rosnącą orientacją na szybki sukces zawodowy i malejącą orientacją na samokształcenie) oraz wysokim popytem na pracę (pogłębiającym demotywację młodych osób do studiowania). 2. Potencjalny negatywny wpływ spowodowanego pandemią zdalnego nauczania w szkołach średnich na kwalifikacje kandydatów na studia. 3. Wynikające ze znacznego wzrostu wynagrodzeń nominalnych w sektorze prywatnym rosnące koszty zatrudnienia praktyków w procesie dydaktycznym, co istotnie utrudnia ich zaangażowanie w realizację programu studiów.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹⁷⁴

STUDENCI KIERUNKU EKONOMIA (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**
I stopnia	I	246 (29)	164 (17)	30	11
	II	154 (23)	137 (12)	24	18 (1)
	III	149 (35)	59 (12)	0	44
II stopnia	I	91 (25)	45 (27)	15	0
	II	37 (2)	33 (18)	0	0
Razem:		677 (114)	438 (86)	69	73

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.12.2019 r. ** stan wg systemu USOS na dzień 15.07.2022 r.

STUDENCI KIERUNKU EKONOMIA W JĘZYKU POLSKIM (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**
I stopnia	I	212 (9)	146 (1)	30	11
	II	125 (3)	118 (2)	24	18 (1)
	III	117 (5)	44 (1)	0	44
II stopnia	I	66 (4)	18	15	0
	II	37 (2)	17 (3)	0	0
Razem:		557 (23)	343 (7)	69	73

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.12.2019 r. ** stan wg systemu USOS na dzień 15.07.2022 r.

STUDENCI KIERUNKU EKONOMIA W JĘZYKU ANGIELSKIM (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**
I stopnia	I	34 (20)	18 (16)	Nie dotyczy	
	II	29 (20)	19 (10)		
	III	32 (30)	15 (11)		
II stopnia	I	25 (21)	27 (27)		
	II	0	16 (15)		
Razem:		120 (91)	95 (79)		

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.12.2019 r. ** stan wg systemu USOS na dzień 15.07.2022 r.

¹⁷⁴ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

STUDENCI I ABSOLWENCI KIERUNKU EKONOMIA (W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **
I stopnia	2020	0	0	0	0
	2021	213 (13)	100 (19)	36	7
	2022	246 (29)	94 (10)	30	8
II stopnia	2020	92 (4)	24	0	0
	2021	91 (25)	23 (15)	15	8
	2022	47 (25)	8 (4)	0	0
Razem:		689 (96)	249 (48)	81	23

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.11/31.12

**absolwenci wg roku kalendarzowego

Rok ukończenia 2020 – okres obron 01.01.2020–31.12.2020

Rok ukończenia 2021 – okres obron 01.01.2021–31.12.2021

Rok ukończenia 2022 – okres obron 01.01.2022–21.09.2022

STUDENCI I ABSOLWENCI KIERUNKU EKONOMIA W JĘZYKU POLSKIM
(W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **
I stopnia	2020	0	0	0	0
	2021	193 (7)	78 (1)	36	7
	2022	212 (9)	83 (3)	30	8
II stopnia	2020	92 (4)	24	0	0
	2021	66 (4)	7 (1)	15	8
	2022	22 (2)	3	0	0
Razem:		585 (26)	195 (5)	81	23

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.11/31.12

**absolwenci wg roku kalendarzowego

Rok ukończenia 2020 – okres obron 01.01.2020–31.12.2020

Rok ukończenia 2021 – okres obron 01.01.2021–31.12.2021

Rok ukończenia 2022 – okres obron 01.01.2022–21.09.2022

STUDENCI I ABSOLWENCI KIERUNKU EKONOMIA W JĘZYKU ANGIELSKIM
(W NAWIASIE: W TYM CUDZOZIEMCY)

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku*	Liczba absolwentów w danym roku **
I stopnia	2020	0	0	Nie dotyczy	
	2021	20 (6)	22 (18)		
	2022	34 (20)	11 (7)		
II stopnia	2020	0	0		
	2021	25 (21)	16 (14)		
	2022	25 (23)	5 (4)		
Razem:		104 (70)	54 (43)		

*stan wg sprawozdań do GUS na 30.11/31.12

**absolwenci wg roku kalendarzowego

Rok ukończenia 2020 – okres obron 01.01.2020–31.12.2020

Rok ukończenia 2021 – okres obron 01.01.2021–31.12.2021

Rok ukończenia 2022 – okres obron 01.01.2022–21.09.2022

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)¹⁷⁵

3.1. Ekonomia (Economics), studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁷⁶	2800 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	112 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	max 164 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 punkty ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki) ¹⁷⁷	120 godz. (4 tygodnie)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1622 godz./0 godz.
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. nie dotyczy/nie dotyczy

¹⁷⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

¹⁷⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹⁷⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

3.2. Ekonomia, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁷⁸	1800 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	72 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	max 164 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	4 punkty ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki) ¹⁷⁹	120 godz. (4 tygodnie)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. nie dotyczy/nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1047 godz./0 godz.

¹⁷⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹⁷⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

3.3. Ekonomia (Economics) studia stacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry, 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁸⁰	1625 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	65 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	max 118 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	58 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki) ¹⁸¹	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 742 godz./0 godz.
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. nie dotyczy/nie dotyczy

¹⁸⁰ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹⁸¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

3.4. Ekonomia, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry, 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁸²	1050 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	42 punkty ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	max 118 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	58 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki) ¹⁸³	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. nie dotyczy/nie dotyczy 2. 477 godz./0 godz.

¹⁸² Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹⁸³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹⁸⁴

4.1. Ekonomia, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia 1	wykład i ćwiczenia	84	14
Historia ekonomii	wykład i ćwiczenia	42	6
Matematyka 1	wykład i ćwiczenia	56	8
Podstawy prawa	wykład	28	4
Podstawy komunikacji społecznej	warsztat	14	1
Makroekonomia 1	wykład i ćwiczenia	56	9
Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 1	wykład i ćwiczenia	28	4
Matematyka 2	wykład i ćwiczenia	28	4
Socjologia	wykład	28	2
Techniki informatyczne	laboratorium	14	1
Zarządzanie i marketing	wykład	28	3
Język obcy sem. 2	lektorat	56	4
Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 2	wykład i ćwiczenia	70	9
Podstawy ekonomii międzynarodowej	wykład i ćwiczenia	42	5
Ekonomia środowiska	wykład i ćwiczenia	28	4
Statystyka	wykład i laboratorium	42	5
Konwersatorium tematyczne	ćwiczenia	28	4
Język obcy sem. 3	lektorat	56	4
Mikroekonomia 2	wykład i ćwiczenia	42	7
Główne nurty współczesnej ekonomii	wykład	14	1
Ekonometria	wykład i laboratorium	56	7
Moduł specjalności sem. 4	wykład i ćwiczenia	126	11
Język obcy sem. 4	lektorat	28	3
Makroekonomia 2	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	8

¹⁸⁴Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Konwersatorium tematyczne w języku angielskim	ćwiczenia	28	5
Wykłady do wyboru sem. 5	wykład	28	2
Moduł specjalności sem. 5	wykład i ćwiczenia	98	8
Seminarium licencjackie sem. 5	seminarium	28	3
Praktyki zawodowe	praktyki	120	4
Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim	ćwiczenia	28	5
Wykłady do wyboru w j. obcym sem. 6	wykład	28	4
Moduł specjalności sem. 6	wykład i ćwiczenia	112	10
Seminarium licencjackie sem. 6	seminarium	28	5
Egzamin dyplomowy		0	6
Razem:		1562	180

4.1.1. Moduł specjalności: Ekobiznes, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zrównoważony rozwój	wykład i ćwiczenia	56	5
Podstawy prawa ochrony środowiska	wykład	14	1
Innowacje i inwestycje ekologiczne	wykład	14	1
Podstawy inżynierii środowiska	wykład i ćwiczenia	42	4
Spółeczna odpowiedzialność w biznesie	wykład	28	2
Polityka ochrony środowiska Polski i UE	wykład	28	2
Gospodarka odpadowa i wodno – ściekowa	wykład i ćwiczenia	42	4
Rynki towarów i usług środowiskowych	wykład i ćwiczenia	28	3
Zarządzanie ekosystemami	wykład i ćwiczenia	28	3
Rynek zamówień publicznych w ochronie środowiska	wykład	28	2
Działania wspólnoty międzynarodowej dla ochrony środowiska	wykład	28	2
Razem:		336	29

4.1.2. Moduł specjalności: Kreowanie kompetencji menedżerskich, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do przedsiębiorczości	wykład	28	2
Etyka w biznesie	wykład	14	2
Zarządzanie jakością w przedsiębiorstwie	wykład	28	2
Menedżerskie zastosowanie arkusza kalkulacyjnego	wykład i laboratorium	56	5
Ekonomia menedżerska – wybrane aspekty	wykład	28	2
Przedsiębiorczość akademicka i metody jej wspierania	wykład	14	1
Funkcjonowanie firmy na jednolitym rynku europejskim	wykład	14	1
Zewnętrzne uwarunkowania działalności firmy	wykład i ćwiczenia	42	4
Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności	wykład i warsztat	28	2
Źródła finansowania działalności przedsiębiorstw; metody oceny projektów inwestycyjnych	wykład i ćwiczenia	28	3
Budowa planów biznesowych	wykład	28	2
Marketplace – symulacja	laboratorium	28	3
Razem:		336	29

4.1.3. Moduł specjalności: Kierowanie małą i średnią firmą, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zakładanie i prowadzenie małej firmy	wykład i ćwiczenia	56	5
Zarządzanie zasobami ludzkimi	wykład i ćwiczenia	28	3
Finansowanie działalności gospodarczej	wykład	28	2
Wykorzystanie internetu w działalności gospodarczej	laboratorium	14	1
Marketing usług	wykład	14	1
Kreowanie wizerunku firmy	wykład	14	1
Techniki badań rynku i planowanie	wykład i warsztat	28	2

marketingowe			
Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa	wykład i ćwiczenia	28	3
Negocjacje w biznesie–trening asertywności i komunikacji	warsztat	14	1
Techniki sprzedaży, zarządzanie procesami sprzedaży	wykład	28	2
Księgowość małej firmy	wykład i ćwiczenia	28	3
Procedury budowy planów biznesowych	wykład	28	2
Fundusze strukturalne–praktyczne metody aplikowania,	ćwiczenia	28	3
Razem:		336	29

4.1.4. Moduł specjalności: Metody ilościowe w biznesie i ekonomii, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Badania rynku i zachowania konsumentów	laboratorium	28	2
Zagadnienia z Mikroekonomii	wykład i ćwiczenia	28	3
Arkusze kalkulacyjne	laboratorium	42	3
Rynki finansowe	wykład i laboratorium	28	3
Modelowanie szeregów czasowych	wykład i laboratorium	42	3
Zagadnienia z Makroekonomii	wykład i ćwiczenia	28	3
Sztuka prezentacji i dyskusji	warsztat	28	2
Analiza danych przekrojowych i panelowych	wykład i laboratorium	28	3
Wstęp do Big Data	wykład i laboratorium	28	3
Stosowana Analiza Ekonomiczna	laboratorium	56	4
Razem:		336	29

4.1.5. Moduł specjalności: Nowoczesna ekonomia, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Filozofia ekonomii	wykład	14	1
Finanse publiczne	wykład	28	2
Zaawansowana analiza danych w Excelu	laboratorium	42	3
Ekonomia empiryczna gospodarki otwartej	wykład i laboratorium	42	5
Ekonomia ekologiczna	wykład	14	1
Systemy gospodarcze	wykład	14	2
Mikroekonomia stosowana	wykład	28	2
Mikroekonometria	laboratorium	14	1
Polityka gospodarcza	wykład	28	2
Ekonomia behawioralna	wykład i ćwiczenia	28	3
Co nowego w ekonomii	wykład	28	2
Teoria gier		56	5
Razem:		336	29

4.2. Ekonomia, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia 1	wykład i ćwiczenia	54	14
Historia ekonomii	wykład i ćwiczenia	27	6
Matematyka 1	wykład i ćwiczenia	36	8
Podstawy prawa	wykład	18	4
Podstawy komunikacji społecznej	warsztat	9	1
Makroekonomia 1	wykład i ćwiczenia	36	9
Nauk humanistycznych !Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 1	wykład i ćwiczenia	18	4
Matematyka 2	wykład i ćwiczenia	18	4
Socjologia	wykład	18	2
Techniki informatyczne	laboratorium	9	1

Zarządzanie i marketing	wykład	18	3
Język obcy sem. 2	lektorat	36	4
Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 2	wykład i ćwiczenia	45	9
Podstawy ekonomii międzynarodowej	wykład i ćwiczenia	27	5
Ekonomia środowiska	wykład i ćwiczenia	18	4
Statystyka	wykład i laboratorium	27	5
Konwersatorium tematyczne	ćwiczenia	18	4
Język obcy sem. 3	lektorat	36	4
Mikroekonomia 2	wykład i ćwiczenia	27	7
Główne nurty współczesnej ekonomii	wykład	9	1
Ekonometria	wykład i laboratorium	36	7
Moduł specjalności sem. 4	wykład i ćwiczenia	81	11
Język obcy sem. 4	lektorat	18	3
Makroekonomia 2	wykład, ćwiczenia i laboratorium	45	8
Konwersatorium tematyczne w języku angielskim	ćwiczenia	18	5
Wykłady do wyboru sem. 5	wykład	18	2
Moduł specjalności sem. 5	wykład i ćwiczenia	63	8
Seminarium licencjackie sem. 5	seminarium	18	3
Praktyki zawodowe	praktyki	120	4
Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim	ćwiczenia	18	5
Wykłady do wyboru w j. obcym sem. 6	wykład	18	4
Moduł specjalności sem. 6	wykład i ćwiczenia	72	10
Seminarium licencjackie sem. 6	seminarium	18	5
Egzamin dyplomowy		0	6
Razem:		1047	180

4.2.1. Moduł specjalności: Ekobiznes, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zrównoważony rozwój	wykład i ćwiczenia	36	5
Podstawy prawa ochrony środowiska	wykład	9	1
Innowacje i inwestycje ekologiczne	wykład	9	1
Podstawy inżynierii środowiska	wykład i ćwiczenia	27	4
Społeczna odpowiedzialność w biznesie	wykład	18	2
Polityka ochrony środowiska Polski i UE	wykład	18	2
Gospodarka odpadowa i wodno – ściekowa	wykład i ćwiczenia	27	4
Rynki towarów i usług środowiskowych	wykład i ćwiczenia	18	3
Zarządzanie ekosystemami	wykład i ćwiczenia	18	3
Rynek zamówień publicznych w ochronie środowiska	wykład	18	2
Działania wspólnoty międzynarodowej dla ochrony środowiska	wykład	18	2
Razem:		216	29

4.2.2. Moduł specjalności: Kreowanie kompetencji menedżerskich, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do przedsiębiorczości	wykład	18	2
Etyka w biznesie	wykład	9	2
Zarządzanie jakością w przedsiębiorstwie	wykład	18	2
Menedżerskie zastosowanie arkusza kalkulacyjnego	wykład i laboratorium	36	5
Ekonomia menedżerska – wybrane aspekty	wykład	18	2
Przedsiębiorczość akademicka i metody jej wspierania	wykład	9	1
Funkcjonowanie firmy na jednolitym rynku europejskim	wykład	9	1
Zewnętrzne uwarunkowania działalności firmy	wykład i ćwiczenia	27	4

Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności	wykład i warsztat	18	2
Źródła finansowania działalności przedsiębiorstw; metody oceny projektów inwestycyjnych	wykład i ćwiczenia	18	3
Budowa planów biznesowych	wykład	18	2
Marketplace – symulacja	laboratorium	18	3
Razem:		216	29

4.2.3. Moduł specjalności: Kierowanie małą i średnią firmą, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zakładanie i prowadzenie małej firmy	wykład i ćwiczenia	36	5
Zarządzanie zasobami ludzkimi	wykład i ćwiczenia	18	3
Finansowanie działalności gospodarczej	wykład	18	2
Wykorzystanie internetu w działalności gospodarczej	laboratorium	9	1
Marketing usług	wykład	9	1
Kreowanie wizerunku firmy	wykład	9	1
Techniki badań rynku i planowanie marketingowe	wykład i warsztat	18	2
Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa	wykład i ćwiczenia	18	3
Negocjacje w biznesie–trening asertywności i komunikacji	warsztat	9	1
Techniki sprzedaży, zarządzanie procesami sprzedaży	wykład	18	2
Księgowość małej firmy	wykład i ćwiczenia	18	3
Procedury budowy planów biznesowych	wykład	18	2
Fundusze strukturalne–praktyczne metody aplikowania,	ćwiczenia	18	3
Razem:		216	29

4.2.4. Moduł specjalności: Metody ilościowe w biznesie i ekonomii, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Badania rynku i zachowania konsumentów	laboratorium	18	2
Zagadnienia z Mikroekonomii	wykład i ćwiczenia	18	3
Arkusze kalkulacyjne	laboratorium	27	3
Rynki finansowe	wykład i laboratorium	18	3
Modelowanie szeregów czasowych	wykład i laboratorium	27	3
Zagadnienia z Makroekonomii	wykład i ćwiczenia	18	3
Sztuka prezentacji i dyskusji	warsztat	18	2
Analiza danych przekrojowych i panelowych	wykład i laboratorium	18	3
Wstęp do Big Data	wykład i laboratorium	18	3
Stosowana Analiza Ekonomiczna	laboratorium	36	4
Razem:		216	29

4.2.5. Moduł specjalności: Nowoczesna ekonomia, studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Filozofia ekonomii	wykład	9	18
Finanse publiczne	wykład	18	18
Zaawansowana analiza danych w Excelu	laboratorium	27	27
Ekonomia empiryczna gospodarki otwartej	wykład i laboratorium	27	18
Ekonomia ekologiczna	wykład	9	27
Systemy gospodarcze	wykład	9	18
Mikroekonomia stosowana	wykład	18	18
Mikroekonometria	laboratorium	9	18
Polityka gospodarcza	wykład	18	18
Ekonomia behawioralna	wykład i ćwiczenia	18	36
Co nowego w ekonomii	wykład	18	18
Teoria gier	wykład i ćwiczenia	36	18
Razem:		216	29

4.3. Ekonomia, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia zaawansowana	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	11
Historia myśli ekonomicznej	wykład i ćwiczenia	28	4
Ekonomia rozwoju	wykład i ćwiczenia	28	4
Rynek kapitałowy	wykład i ćwiczenia	28	4
Matematyka ekonomiczna	wykład i ćwiczenia	28	4
Współczesna ekonomia – kluczowe zagadnienia	ćwiczenia	14	2
Makroekonomia zaawansowana	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	11
Instytucje w gospodarce	wykład i ćwiczenia	28	4
Ekonomia międzynarodowa	wykład i ćwiczenia	56	8
Prawo gospodarcze	wykład	28	4
Seminarium magisterskie sem. 2	seminarium	28	4
Ekonometria i prognozowanie	wykład i laboratorium	28	4
Filozofia	wykład	14	2
Wykład do wyboru sem. 3	wykład	28	2
Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim	ćwiczenia	28	5
Moduł specjalności sem. 3	wykład i ćwiczenia	84	12
Seminarium magisterskie sem. 3	seminarium	28	5
Moduł specjalności sem. 4	wykład i ćwiczenia	84	12
Wykłady do wyboru sem. 4	wykład	14	1
Seminarium magisterskie sem. 4	seminarium	28	7
Egzamin dyplomowy		0	10
Razem:		742	120

4.3.1. Moduł specjalności: Gospodarka cyrkularna, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Prawo ochrony środowiska	wykład	14	2
Gospodarka paliwowo – energetyczna	wykład i ćwiczenia	28	4
Zrównoważony transport, turystyka i rolnictwo	wykład	28	4
Ekonomia użytkowania odnawialnych źródeł energii	wykład	14	2
Międzynarodowy biznes a ochrona środowiska	wykład i ćwiczenia	28	4
Polityka wobec rynków sektorów sieciowych	wykład	28	4
Transnarodowe regulacje w ochronie środowiska	wykład	28	4
Razem:		168	24

4.3.2. Moduł specjalności: Kreowanie kompetencji menedżerskich, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Spółeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w Unii Europejskiej	wykład	28	4
Psychospołeczne aspekty zachowań menedżerskich	wykład	28	4
Rynek finansowych instrumentów pochodnych	wykład	28	4
Zastosowanie statystyki w biznesie (szacowanie ryzyka)	wykład	14	2
Strategie podatkowe przedsiębiorstw	wykład	28	4
Negocjacje w biznesie	wykład	28	4
Zarządzanie zmianami w firmie	laboratorium	14	2
Razem:		168	24

4.3.3. Moduł specjalności: Zaawansowana analiza ekonomiczna, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zaawansowana ekonometria szeregów czasowych	wykład i laboratorium	28	4
Zaawansowana polityka gospodarcza	laboratorium	28	4
Ekonomia polityczna	wykład	28	4
Ekonomia heterodoksyjna	wykład	28	4
Zaawansowana ekonometria panelowa	wykład i laboratorium	28	4
Zagadnienia z ekonomii rynku pracy	wykład	28	4
Razem:		168	24

4.3.4. Moduł specjalności: Zarządzanie rozwojem firmy, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zarządzanie małą firmą	wykład	28	4
System podatkowy	warsztat	14	2
Analiza rynków zagranicznych	wykład	28	4
Nadzór korporacyjny	ćwiczenia	14	2
Finansowanie projektów biznesowych	wykład	28	4
Przedsiębiorstwo na rynku międzynarodowym	warsztat	28	4
E-biznes	warsztat	14	2
Spółeczna odpowiedzialność w przedsiębiorstwie	wykład	14	2
Razem:		168	24

4.4. Ekonomia, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia zaawansowana	wykład, ćwiczenia i laboratorium	45	11
Historia myśli ekonomicznej	wykład i ćwiczenia	18	4
Ekonomia rozwoju	wykład i ćwiczenia	18	4
Rynek kapitałowy	wykład i ćwiczenia	18	4
Matematyka ekonomiczna	wykład i ćwiczenia	18	4
Współczesna ekonomia – kluczowe zagadnienia	ćwiczenia	9	2
Makroekonomia zaawansowana	wykład, ćwiczenia i laboratorium	45	11
Instytucje w gospodarce	wykład i ćwiczenia	18	4
Ekonomia międzynarodowa	wykład i ćwiczenia	36	8
Prawo gospodarcze	wykład	18	4
Seminarium magisterskie sem. 2	seminarium	18	4
Ekonometria i prognozowanie	wykład i laboratorium	18	4
Filozofia	wykład	9	2
Wykład do wyboru sem. 3	wykład	18	2
Konwersatorium z ekonomii w języku angielskim	ćwiczenia	18	5
Moduł specjalności sem. 3	wykład i ćwiczenia	54	12
Seminarium magisterskie sem. 3	seminarium	18	5
Moduł specjalności sem. 4	wykład i ćwiczenia	54	12
Wykłady do wyboru sem. 4	wykład	9	1
Seminarium magisterskie sem. 4	seminarium	18	7
Egzamin dyplomowy		0	10
Razem:		742	120

4.4.1. Moduł specjalności: Gospodarka cyrkularna, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Prawo ochrony środowiska	wykład	9	2
Gospodarka paliwowo – energetyczna	wykład i ćwiczenia	18	4
Zrównoważony transport, turystyka i rolnictwo	wykład	18	4
Ekonomia użytkowania odnawialnych źródeł energii	wykład	9	2
Międzynarodowy biznes a ochrona środowiska	wykład i ćwiczenia	18	4
Polityka wobec rynków sektorów sieciowych	wykład	18	4
Transnarodowe regulacje w ochronie środowiska	wykład	18	4
Razem:		108	24

4.4.2. Moduł specjalności: Kreowanie kompetencji menedżerskich, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w Unii Europejskiej	wykład	18	4
Psychospołeczne aspekty zachowań menedżerskich	wykład	18	4
Rynek finansowych instrumentów pochodnych	wykład	18	4
Zastosowanie statystyki w biznesie (szacowanie ryzyka)	wykład	9	2
Strategie podatkowe przedsiębiorstw	wykład	18	4
Negocjacje w biznesie	wykład	18	4
Zarządzanie zmianami w firmie	laboratorium	9	2
Razem:		108	24

4.4.3. Moduł specjalności: Zaawansowana analiza ekonomiczna, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zaawansowana ekonometria szeregów czasowych	wykład i laboratorium	18	4
Zaawansowana polityka gospodarcza	laboratorium	18	4
Ekonomia polityczna	wykład	18	4
Ekonomia heterodoksyjna	wykład	18	4
Zaawansowana ekonometria panelowa	wykład i laboratorium	18	4
Zagadnienia z ekonomii rynku pracy	wykład	18	4
Razem:		108	24

4.4.4. Moduł specjalności: Zarządzanie rozwojem firmy, studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Zarządzanie małą firmą	wykład	18	4
System podatkowy	warsztat	9	2
Analiza rynków zagranicznych	wykład	18	4
Nadzór korporacyjny	ćwiczenia	9	2
Finansowanie projektów biznesowych	wykład	18	4
Przedsiębiorstwo na rynku międzynarodowym	warsztat	18	4
E-biznes	warsztat	9	2
Spoteczna odpowiedzialność w przedsiębiorstwie	wykład	9	2
Razem:		108	24

4.5. Ekonomia w języku angielskim, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Microeconomics 1	wykład i ćwiczenia	84	14
History of Economics	wykład i ćwiczenia	42	6
Mathematics 1	wykład i ćwiczenia	56	8
Basics of Law	wykład	28	4
Basics of Social Communication	warsztat	14	1
Macroeconomics 1	wykład i ćwiczenia	56	9
Accounting and Corporate Finance 1	wykład i ćwiczenia	28	4
Mathematics 2	wykład i ćwiczenia	28	4
Sociology	wykład	28	2
IT Techniques	laboratorium	14	1
Management and Marketing	wykład	28	3
Foreign Language sem. 2	lektorat	56	4
Accounting and Corporate Finance 2	wykład i ćwiczenia	70	9
Basics of International Economics	wykład i ćwiczenia	42	5
Environmental Economics	wykład i ćwiczenia	28	4
Statistics	wykład i laboratorium	42	5
Elective Seminar	ćwiczenia	28	4
Foreign Language sem. 3	lektorat	56	4
Microeconomics 2	wykład i ćwiczenia	42	7
Main Trends in Contemporary Economics	wykład	14	1
Econometrics	wykład i laboratorium	56	7
Speciality Module sem. 4	wykład i ćwiczenia	126	11
Foreign Language sem. 4	lektorat	28	3
Macroeconomics 2	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	8
Thematic Seminar (in English)	ćwiczenia	28	5
Elective Lectures sem. 5	wykład	28	2
Speciality Module sem. 5	wykład i ćwiczenia	98	8

Undergraduate Thesis Seminar sem. 5	seminarium	28	3
Internship	praktyki	120	4
Seminar on Economics (in English)	ćwiczenia	28	5
Elective Lectures in a Foreign Language sem. 6	wykład	28	4
Speciality Module sem. 6	wykład i ćwiczenia	112	10
Undergraduate Thesis Seminar sem. 6	seminarium	28	5
Degree Examination		0	6
Razem:		1562	180

4.5.1. Moduł specjalności: Eco-business, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Sustainable development	wykład i ćwiczenia	56	5
Basics of environmental law	wykład	14	1
Innovation and ecological investments	wykład	14	1
Basics of environmental engineering	wykład i ćwiczenia	42	4
Corporate social responsibility	wykład	28	2
Environmental policy of Poland and the EU	wykład	28	2
Waste management and water and wastewater management	wykład i ćwiczenia	42	4
Environmental goods and services markets	wykład i ćwiczenia	28	3
Ecosystems management	wykład i ćwiczenia	28	3
Public procurement market in environmental protection	wykład	28	2
Activities of the international community for environmental protection	wykład	28	2
Razem:		336	29

4.5.2. Moduł specjalności: Quantitative Methods in Business and Economics, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Market Research and Consumer Behaviour	laboratorium	28	2
Topics in Microeconomics	wykład i ćwiczenia	28	3
Spreadsheets	laboratorium	42	3
Financial markets	wykład i laboratorium	28	3
Time Series Modelling	wykład i laboratorium	42	3
Topics in Macroeconomics	wykład i ćwiczenia	28	3
Facilitation and presentation techniques	warsztat	28	2
Analysis of Cross-Section and Panel Data	wykład i laboratorium	28	3
Introduction to Big Data	wykład i laboratorium	28	3
Applied Economic Analysis	laboratorium	56	4
Razem:		336	29

4.5.3. Moduł specjalności: International Business, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
International Business Transactions	wykład	28	2
International Business Payments	ćwiczenia	28	3
International Marketing	wykład i ćwiczenia	42	4
Internationalization of Firms	wykład	14	1
International Logistics	warsztat	14	1
Customs Policy and Customs Clearance Procedures	wykład	28	2
International Trade Missions, Fairs and Exhibitions	warsztat	14	1
CSR in International Business	ćwiczenia	28	3
International Business Competetiveness	ćwiczenia	28	2
Techniques of Sales and Negotiations	warsztat	28	3

International E-commerce	ćwiczenia	28	2
International Business Insurance	warsztat	28	3
Public Support for International Business	wykład	28	2
Razem:		336	29

4.6. Ekonomia w języku angielskim, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Advanced Microeconomics	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	11
History of Economic Thought	wykład i ćwiczenia	28	4
Development Economics	wykład i ćwiczenia	28	4
Capital Market	wykład i ćwiczenia	28	4
Economic Mathematics	wykład i ćwiczenia	28	4
Contemporary Economics – key issues	ćwiczenia	14	2
Advanced Macroeconomics	wykład, ćwiczenia i laboratorium	70	11
Institutions in Economy	wykład i ćwiczenia	28	4
International Economics	wykład i ćwiczenia	56	8
Economic Law	wykład	28	4
Graduate Thesis Seminar sem. 2	seminarium	28	4
Econometrics and Forecasting	wykład i laboratorium	28	4
Philosophy	wykład	14	2
Seminar on Economics (in English)	wykład	28	2
Elective Lectures sem. 3	ćwiczenia	28	5
Speciality Module sem. 3	wykład i ćwiczenia	84	12
Graduate Thesis Seminar sem. 3	seminarium	28	5
Speciality Module sem. 4	wykład i ćwiczenia	84	12
Elective Lectures sem. 4	wykład	14	1
Graduate Thesis Seminar sem. 4	seminarium	28	7
Degree Examination		0	10
Razem:		742	120

4.6.1. Moduł specjalności: Circular Economy, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Environmental Law	wykład	14	2
Fuel and Energy Management	wykład i ćwiczenia	28	4
Sustainable Transportation, Tourism and Agriculture	wykład	28	4
Renewable Energy Sources Management	wykład	14	2
International Business and Environment Protection	wykład i ćwiczenia	28	4
Policies on the Markets of Network Sectors	wykład	28	4
Transnational Regulations of Environment Protection	wykład	28	4
Razem:		168	24

4.6.2. Moduł specjalności: Advanced Economic Analysis, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Advanced Times Series Econometrics	wykład i laboratorium	28	4
Advanced Economic Policy	laboratorium	28	4
Political Economy	wykład	28	4
Heterodox Economics	wykład	28	4
Advanced Panel Data Econometrics	wykład i laboratorium	28	4
Topics in labour economics	wykład	28	4
Razem:		168	24

4.6.3. Moduł specjalności: International Business, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć	Liczba punktów ECTS
Business Etiquette	ćwiczenia	14	2
International Business Communication	ćwiczenia	28	4
Financial Management in International Business	ćwiczenia	28	4
World Trading System	ćwiczenia	14	2
Cultural Aspects in International Business	ćwiczenia	28	4
Business Strategies in the International Firm	ćwiczenia	28	4
Business Models and Operations	ćwiczenia	28	4
Razem:		168	24

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁸⁵

nie dotyczy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁸⁶

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Ekonomia, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2021/22					
DLE(06)_18 Tematyczne wykłady z ekonomii w języku obcym – Foundations of Entrepreneurship (0600–EK125B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	111 (3)
DLE(06)_18 Applied Transport Economics (0600–WO213B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	21

¹⁸⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹⁸⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

DLE(06)_18 Business Culture in China and Japan (0600–WO163B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	11
DLE(06)_18 Contemporary challenges of housing needs (0600–WO364B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 Creativity in Business (0600– WO398B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	25 (1)
DLE(06)_18 Cultural diversity in international business and marketing (0600– WO399B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Ecomedia (0600–WO401B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	7
DLE(06)_18 Gender inequality as a Social Problem (0600–WO501B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	19
DLE(06)_18 Investing in the Stock Market (0600– WO315B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	13 (1)
DLE(06)_18 Motivation at work (0600–WO406B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Social and Ecological Psychotherapy (0600–WO408B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	3
DLE(06)_18 Grundzüge der Mikroökonomik (0600–WO005B)	W	zimowy	stacjonarne	niemiecki	2
DLE(06)_18 Course on Creativity (0600–WO171B)	W	letni	stacjonarne	angielski	3
DLE(06)_18 Airports and Airlines Economics (0600–WO198B)	W	letni	stacjonarne	angielski	9 (1)
DLE(06)_18 Business Correspondence and Conversations (0600–WO305B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8
DLE(06)_18 Creativity as an embodied process (0600–WO419B)	W	letni	stacjonarne	angielski	4
DLE(06)_18 Creativity in personnel activities (0600–WO064B)	W	letni	stacjonarne	angielski	14

DLE(06)_18 Development of the Insurance Market in Poland (0600–WO075B)	W	letni	stacjonarne	angielski	12
DLE(06)_18 Economic Situation and Prospects (0600–WO422B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Economics of crime (0600–WO104B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 Environment and Art (0600–WO424B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 Game theory (0600–WO425B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 Gender, sexuality and politics (0600–WW728B)	W	letni	stacjonarne	angielski	7
DLE(06)_18 Housing Market (0600–WW280B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8
DLE(06)_18 Intelligence and Success in Life (0600–WO025B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 International Business Negotiations (0600–WO225B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
DLE(06)_18 Labour Market Analysis (0600–WO077B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8
DLE(06)_18 Panel Data Analysis (0600–WO165B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Poverty and Social Exclusion in Modern World (0600–WO343B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Team management in organization (0600–WO381B)	W	letni	stacjonarne	angielski	7 (1)
DLE(06)_18 Grundzüge der Makroökonomie (0600–WO316B)	W	letni	stacjonarne	niemiecki	3
DLE(06)_18 Управление рисками и страхование (Zarządzanie ryzykiem i ubezpieczenia) (0600–WO429B)	W	letni	stacjonarne	rosyjski	2 (1)
DLE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO6B)	CK	letni	stacjonarne	angielski	109 (2)

Ekonomia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2021/22					
DUE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO3C)	CK	zimowy	stacjonarne	angielski	17 (2)
Ekonomia, studia niestacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2021/22					
ZLE(06)_18 International Macroeconomics: Capital Flows, Exchange Rates and Financial Globalisation (0600–EK766Z)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	27
ZLE(06)_18 Tematyczne wykłady z ekonomii w języku obcym – International Political Economy (0600–EK588Z)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	28
ZLE(06)_18 Introduction to Game Theory (0600–WO396Z)	W	letni	stacjonarne	angielski	26
DLE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO6Z)	CK	letni	stacjonarne	angielski	27
Ekonomia, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2020/21					
DLE(06)_18 Tematyczne wykłady z ekonomii w języku obcym – Globalisation and the Economic Development (0600–EK208B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	90 (1)
DLE(06)_18 Challenges of International Trade–prospects and Threats (0600–WO361B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	20
DLE(06)_18 Contemporary Challenges of Housing Needs (0600–WO364B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Economics of Addictions (0600–WO082B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	4
DLE(06)_18 European Banking (0600–WO119B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	18
DLE(06)_18 Labour Market Analysis (0600–WO077B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	12
DLE(06)_18 Managerial Skills (0600–WO117B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	7

DLE(06)_18 Phenomenology and Sociology (0600–WO127B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Public Relations (0600–WW284B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	15 (1)
DLE(06)_18 Popkultur im Wandel: Was wir jeden Tag mitmachen, ohne es zu merken (0600–WO365B)	W	zimowy	stacjonarne	niemiecki	5
DLE(06)_18 Финансовые услуги (Usługi finansowe) (0600–WO370B)	W	zimowy	stacjonarne	rosyjski	5 (1)
DLE(06)_18 Airports and Airlines Economics (0600–WO198B)	W	letni	stacjonarne	angielski	12
DLE(06)_18 Corporate Finance (0600–WW643B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Course on Creativity (0600–WO171B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8
DLE(06)_18 Development of the Insurance Market in Poland (0600–WO075B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8
DLE(06)_18 Economics of Crime (0600–WO104B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
DLE(06)_18 Housing Market (0600–WW280B)	W	letni	stacjonarne	angielski	14
DLE(06)_18 Intelligence and Success in Life (0600–WO044B)	W	letni	stacjonarne	angielski	4
DLE(06)_18 International Business Negotiations (0600–WO225B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 International Investments (0600– WW108B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 Internationalization of a Company (0600–WO375B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Money and Banking (0600–WO342B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Negotiations (0600–WW682B)	W	letni	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Poverty and Social Exclusion in Modern World (0600–WO343B)	W	letni	stacjonarne	angielski	8

DLE(06)_18 Strategies of Sustainable Business (0600–WO376B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Team Management in the Organization (0600–WO381B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Grundzuege der Makroökonomie (0600–WO316B)	W	letni	stacjonarne	niemiecki	4
DLE(06)_18 Международные финансовые рынки (Międzynarodowe rynki finansowe) (0600–WO388B)	W	letni	stacjonarne	rosyjski	5 (1)
DLE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO6B)	CK	letni	stacjonarne	angielski	87 (1)
Ekonomia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2020/21					
DUE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO3C)	CK	zimowy	stacjonarne	angielski	9 (1)
Ekonomia, studia niestacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2020/21					
ZLE(06)_18 Institutional and Behavioural Economics (0600–WO372Z)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	16
ZLE(06)_18 Tematyczne wykłady z ekonomii w języku obcym – International Political Economy (0600–EK588Z)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	16
ZLE(06)_18 Flow of Funds (0600–WO392Z)	W	letni	stacjonarne	angielski	16
ZLE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO6Z)	CK	letni	stacjonarne	angielski	13
Ekonomia, studia niestacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2020/21					
ZUE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO3V)	CK	zimowy	stacjonarne	angielski	10
Ekonomia, studia stacjonarne I stopnia, 3 rok w roku akademickim 2019/20					
DLE(06)_18 Cyberpsychology and Artificial Intelligence in Society (0600–WO724B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	10

DLE(06)_18 Databases and Visualization of Statistical Data on Maps (Remote lecture on Moodle Platform) (0600–WO233B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	1
DLE(06)_18 Economics of Addictions (0600–WO082B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	17
DLE(06)_18 European Banking (0600–WO119B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	17
DLE(06)_18 European Union Trade Policy (0600–WO170B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	10 (1)
DLE(06)_18 International Financial System (0600–WO243B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	14
DLE(06)_18 Social Entrepreneurship (0600–WO143B)	W	zimowy	stacjonarne	angielski	30 (1)
DLE(06)_18 Grundzüge der Mikroökonomik (0600–WO005B)	W	zimowy	stacjonarne	niemiecki	5
DLE(06)_18 Устойчивое развитие (0600–WO068B)	W	zimowy	stacjonarne	rosyjski	2 (2)
DLE(06)_18 Corporate Finance (0600–WW643B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Course on Creativity (0600–WO171B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5 (1)
DLE(06)_18 Development of the Insurance Market in Poland (0600–WO075B)	W	letni	stacjonarne	angielski	31
DLE(06)_18 Economics of Crime (0600–WO104B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Gender and Society (0600–WO427B)	W	letni	stacjonarne	angielski	6
DLE(06)_18 Housing Market (0600–WW280B)	W	letni	stacjonarne	angielski	4
DLE(06)_18 International Business Negotiations (0600–WO225B)	W	letni	stacjonarne	angielski	5
DLE(06)_18 International Investments (0600–WW108B)	W	letni	stacjonarne	angielski	10

DLE(06)_18 Labour Market Analysis (0600– WO077B)	W	letni	stacjonarne	angielski	2
DLE(06)_18 Money and Banking (0600–WO342B)	W	letni	stacjonarne	angielski	7
DLE(06)_18 Negotiations (0600–WW682B)	W	letni	stacjonarne	angielski	7
DLE(06)_18 Poverty and Social Exclusion in Modern World (0600–WO343B)	W	letni	stacjonarne	angielski	3 (1)
DLE(06)_18 Team Management in Organization (0600–WO273B)	W	letni	stacjonarne	angielski	13
DLE(06)_18 Finanzquellen für die Wirtschaftseinheiten (0600– WW432B)	W	letni	stacjonarne	niemiecki	4
DLE(06)_18 Страховые услуги/ Usługi Ubezpieczeniowe (0600–WO304B)	W	letni	stacjonarne	rosyjski	2 (2)
Ekonomia, studia stacjonarne II stopnia, 2 rok w roku akademickim 2019/20					
DUE(06)_18 Konwersatorium z ekonomii w języku obcym (0600–EKKO3C)	CK	zimowy	stacjonarne	angielski	26 (1)

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3–4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia (Economics).
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.

**UNIWERSYTET
ŁÓDZKI**